

CICERO

„Wodehouse volt,
aki bevont engem a golförténekek
csodálatos és komikus világába.”
John Updike a *Golf álmok*-ban

P. G. Wodehouse golförültek

P. G. Wodehouse

GOLFŐRÜLTEK

P. G. Wodehouse: The Clicking of Cuthbert
Copyright ©by the Trustees
of the Wodehouse Estate

Fordította: Kövesdi Miklós Gábor
Szakmailag ellenőrizte, a magyarázatot és szótárt összeállította: Szlávy Tibor

AJÁNLÁS

JOHN HENRIE ÉS PAT ROGIE EMLÉKÉRE,
AKIKET I. SZ. 1593-BAN EDINBURGH-BAN BEBÖRTÖNÖZTEK,
AMIÉRT „A LEITH-I GOLFPÁLYÁN
MINDEN VASÁRNAP (GOFWWOT) GOWFFOT JÁTSZOTTAK AZ
ISTENTISZTELET HELYETT”.
TOVÁBBÁ ROBERT ROBERTSONNAK,
AKIT UGYANEZEN OK MIATT
VARRTAK BE 1604-BEN

FORE!

Ez a kötet új korszakot nyit irodalmi munkásságomban. Vérrel íródott. Egy olyan lélek megnyilatkozása ez, melyet legalább annyira meggyötört a kegyetlen sors, mint az én vasütőm a pázsitot a dogleg pályán, a második kilencen. Egy a kétségbeesés határán álló ember munkája, egy tizennyolc hendikepes emberé, akinek igencsak iparkodnia kell, ha nem akar visszacsúszni a húszas tartományba.

Ponyvaíróként egész mostanáig nagy hátrányt jelentett számomra, hogy a helyzetem rózsás, a szívem szabad, az életem pompás. Mondom, hátrányt, mert az olvasók szeretik azt gondolni, hogy a mulatságos történetek szerzője igencsak nyomorúságos a magánéletben. Éppen azért ontja magából a vicceket, hogy elmeneküljön csaknem elviselhetetlen léte súlya elől, ami azonban – az író is tudja jól – reménytelen. Ma már szerencsére én is hasonlóképp vagyok.

Elismerem, két éve még nem voltam több sekélyes tréfamesternél. Írásomból hiányzott minden mélység. Abból a szemtelenül egyszerű okból írtam, mert irtóra élveztem. Ám elkezdtem golfozni, és most már tudok sírva vigadni. Akárcsak Figaro, nevetek, hogy ne legyek kénytelen sírni. Most már emelt fővel járok, s érzem, tiszteletet érdemlek.

Ha netán valami mulatságosat talál e kötetben, tartsa szem előtt: alighanem hazaúton írtam azután, hogy három labdám veszett oda a tövises rekettyésben, vagy hogy eltörtem kedvenc driveremet^[1]. Mondja nyugodtan „Bátor fickó, bátor fickó!” és idézze fel a bohóc történetét, aki zsonglőrködik, miközben a gyermeke otthon haldoklik. Ez minden. Köszönöm az együttérzést. El se mondhatom, milyen sokat jelent nekem. Mit gondolnak, vajon ha egy kissé más beállást választok... De ez nyilván nem érdekli önöket. Hagyjanak csak magamra bánatommal.

Utóirat: a második fejezetben utalok rá, hogy sas Cortez az Új Óceánt bámulta. Nem sokkal azután, hogy ez a könyv folytatásokban megjelent Amerikában, névtelen levelet kaptam az alábbi megállapítással: „Te tuskó, az nem Cortez volt, hanem Balboa.” Úgy vélem, ha a történeti hűséget nézzük, igaza van. Ám ha Cortez jó volt Keatsnek, jó lesz nekem is. Különbözik pedig, még ha tényleg Balboa nézte is az Új Óceánt, elég nagy volt már akkoriban is, nem látom be, miért ne bámulhatta volna Cortez is.

Cuthbert visszavág

A fiatalember belépett a klubház dohányzójába, és nagy csörömpöléssel a földre dobta golftáskáját. Rosszkedvűen süppedt a fotelba, és megnyomta a csengőt.

– Pincér!

– Uram?

A fiatalember leplezetlen viszolygással mutatott a táskára.

– Megkaphatja az ütőimet – mondta. – Vigye őket innen. Ha magának nem kell, adja oda valamelyik labdaszedőnek. A Korelnök mélységes szomorúsággal nézte őt pipája füstjén keresztül a helyiség másik végéből. Merengő, álmodozó szeme volt – az olyan ember szeme, aki, mint a költő mondja, rájött, hogy golfpálya a világ és golfozó benne minden férfi és nő.

– Felhagy a golfal? – kérdezte a Korelnök.

Nem érte váratlanul a fiatalember hozzáállása. A kilencedik green fölé magasló teraszon kialakított sasfészkéből ugyanis jól látta, amikor a fiatalember hozzáfogott a délutáni golfozáshoz, és bár az első lyukat hét ütéssel sikerült letudnia, a másodikon már jó néhány labdát a tóba ütött

– Igen! – kiáltott a fiatalember indulatosan. – Még hozzá örökre! Ostoba egy játék! Értelmetlen, mihaszna, ördögi, agyatlan játék! Merő időpocsékolás!

Az Öreg összerezett.

– Ne mondjon ilyet, fiam!

– De még mennyire, hogy mondok! Mi értelme a golfnak? Az élet nehéz és komoly. Gyakorlatias korban élünk. Mást sem látunk, mint hogy a nemzetközi gazdasági verseny szorongat minket. Mi pedig golfozásra pazaroljuk az időnket! Mi hasznunk belőle? Van a golfnak bármi haszna? Ezt kérdelem én! Tud mondani akár egyetlen esetet, amikor ennek a káros időtöltésnek a szeretete gyakorlati hasznot hozott valakinek?

Az Öreg gyöngéden elmosolyodott.

– Akár ezret is.

– Eggyel is beérem.

– Azt hiszem – mondta az Öreg –, a számtalan emlék közül, ami eszembe jutott, Cuthbert Banks esetét választom.

– Soha nem hallottam a pasasról.

– Akkor van egy jó hírem – közölte a Korelnök. – Most hallani fog.

Az események, amelyekről beszélni kívánok (kezdte a Korelnök), Wood Hills festői településén történtek. Még ha nem is járt soha Wood Hillsben, alighanem ismerősen cseng ennek a földi paradicsomnak a neve. Mivel kényelmes távolságban fekszik a várostól, kellemesen ötvözi a városi élet előnyeit a vidék kellemes környezetével és egészséges levegőjével. Lakosai tágas házakban élnek a saját portájukon, és annyi luxust élveznek – murva, csatornázás, villany, telefon, saját fürdőszoba (hideg és meleg vízzel), saját kútból nyert víz –, hogy az ember azt hihetné, ezt már képtelenség fokozni. Ám Mrs. Willoughby Smethurst másképp gondolta. Ő felismerte, mi hiányzik Wood Hillsből a tökélyhez: a Kultúra. Nagyon szép és jó a testi kényelem, de ha a *summum bonum* a cél, a lélek is igényli a törődést. Mrs. Smethurst pedig fejébe vette, hogy amíg csak erejéből telik, a lélek se juthat ebek harmincadjára. Eltökélte, hogy Wood Hills lesz a középpontja mindennek, ami művelt és kifinomult. Te jó ég! Nem végzett fél munkát! Áldásos ténykedése alatt a Wood Hills Irodalmi és Vitakör megháromszorozta tagságát.

Csak hogy mindig kerül légy a levesbe, egy kis öröm az örömbe. A helyi golfklub – melynek létezését Mrs. Smethurst fölöttébb sérelmezte – ugyancsak megháromszorozta a létszámát. Még soha nem vált ennyire nyilvánvalóvá, hogy a közösség két rivális csoportra szakadt: Golfozókra és Művelődőkre. Bár ez a kettősség mindig is jellemezte a lakosságot, ám történetünk idejére valóságos egyházszakadáshoz vezetett. A rivális szekták rideg ellenségességgel tekintettek egymásra.

Bizonyos szerencsétlen esetek csak tovább mélyítették a viszályt. Mrs. Smethurst háza ugyanis a golfpálya szomszédságában állt, jobbra a negyedik szakasz elütőhelyétől. Mivelhogy az irodalmi kör gyakran fogadott vendég előadókat, sok játékos rontotta el az ütését, mert a lendítés közepén hirtelen feltörő, hangos tapsvihár zavarta meg a szomszédból. Történetünk kezdete előtt nem sokkal pedig egy ablakon berepülő, nyesett labda kis híján mindörökre kiütötte Raymond Parsloe Devine, a feltörekvő ifjú regényíró (aki majd fél métert ugrott ijedtében) kezéből a tollat. Valóban, csupán öt centi jobbra, és Raymond egész biztosan leadja a szerelést.

S ha mindez nem lenne elég, csaknem azonnal megszólalt a csengő, és a szobalány egy feltűnően megnyerő külsejű fiatalembert vezetett be.

Pulóvert, valamint buggyos golfnadrágot viselt – nem a szobalány, hanem a fiatalember –, és udvariasan, de határozottan ragaszkodott hozzá, hogy onnan üsse tovább a labdáját, ahol megállt. A sokk, hogy a vendég előadó kis híján meghalt, és a hívatlan vendég látványa, ahogy az asztal tetején állva lóbálja niblickjét, túl sok volt ahhoz, semhogy folytatni lehessen a délutáni összejövetelt. Mr. Devine-t ugyanis a világ minden kincsével se lehetett eltántorítani abbéli szándékától, hogy előadása hátralévő részét a szenespincében tartsa meg, és ez jóvátehetetlen törést okozott az egybegyűltek hangulatában.

Azért időztem el hosszabban ennél az incidensnél, mert ekkor ismerkedett meg Cuthbert Banks Mrs. Smethurst unokahúgával, Adeline-nel. Ami Cuthbertet illeti – merthogy ő volt az, aki kis híján eggyel csökkentette a feltörő regényírók névsorát –, miután elvégezte ütését és leugrott az asztról, hirtelen rájött, hogy egy gyönyörű lány bámulja őt. Az igazat megvallva, mindenki őt bámulta, Raymond Parsloe Devine-nal az élen, de a többiek közül senki nem volt gyönyörű lány. A Wood Hills Irodalmi Kört ugyanis inkább tagjai eszéért szerették, semmint szépségéért. Cuthbert gyakorlott szemé pedig azonnal kiszúrta Adeline Smethurstöt, mint egy gyémántot a szénkupacban.

Cuthbert még soha nem találkozott vele, mivel a lány csak előző nap érkezett a nagynénje házába. De abban biztos volt, hogy élete a murva, a csatornarendszer és a saját kút ellenére is kilátástalanná válik, ha nem láthatja viszont. Igen, Cuthbert szerelmes lett, és hogy milyen hatással lehetnek a gyengéd érzelmek egy ember golfjátékára, fontos megjegyezni, hogy húsz perccel az Adeline-nel való találkozás után egy ütéssel megcsinálta a rövid tizenegyedik szakaszt, és nem sok hiányzott hozzá, hogy háromból meglegyen a négyszáz méter hosszú tizenkettes.

Egy könnyed szökkenéssel átugrom Cuthbert udvarlásának közbeeső fázisait, és egyenesen rátérek arra a pillanatra, amikor is a községi kórház megsegítésére minden évben megrendezett bálon – az egyetlen esemény, amikor, hogy úgy mondjam, a párduc a gödölyével hever, vagyis a Golfozók és a Művelődők nézeteltéréseiket félretéve barátilag összejönnek – feleségül kérte Adeline-t, de csúnyán csalatkoznia kellett. Ez a páratlan, érző szívű teremtés látni sem bírta.

- Mr. Banks – mondta –, őszinte leszek.
- Ne kíméljen! – helyeselt Cuthbert.
- Bármennyire is...

– Tudom. Megtisztelőnek és hízelgőnek tartja, meg minden. De ugorjuk át a körítést. Mi a baj? Bolondulásig szeretem...!

– A szerelem még nem minden.

– Téved! – ellenkezett Cuthbert. – Rosszul látja. A szerelem... – és épp kiselőadásba kezdett volna a témáról, amikor a lány félbeszakította.

– Én ambiciózus lány vagyok.

– Ráadásul nagyon szép is – tette hozzá Cuthbert.

– Ambiciózus lány vagyok – ismételte Adeline –, és felismertem, hogy az ambícióimat a férjemnek kell kielégítenie. Én magam átlagos vagyok...

– Hogyan! – kiáltott Cuthbert. – Ön átlagos? De hisz ön a női nem díszé! Neme királynője! Nyilván nem nézett mostanában a tükörbe. Ön páratlan! Egyszerűen páratlan! Ön mellett a többiek csak gyenge másolatok.

– Igen – szólt erre Adeline némileg megenyhülve –, azt hiszem, egész csinos vagyok...

– Aki szerint ön csupán egész csinos, annak a Tádzs Mahal csak egy szépen rendben tartott sírkő.

– De nem ez a lényeg. Azt akarom mondani, hogy ha egy senkihez megyek feleségül, én is senki leszek. Én pedig inkább meghalnék, mint hogy senki legyek.

– Ha jól követtem az érvelését, ez kizárja a személyemet?

– Őszintén, Mr. Banks, tett ön valaha bármi említésre méltót, vagy van rá esély, hogy valaha tenni fog?

Cuthbert elgondolkozott.

– Igaz, ami igaz – felelte –, nem végeztem az első tízben az Openen, az amatőr bajnokságban pedig kiestem az elődöntőben, de tavaly megnyertem a Francia Opent.

– A... micsodát?

– A Francia Opent. Tudja, golfban.

– Golf! Minden idejét a golfra vesztegeti! Én a spirituális, intellektuális férfiakat becsülöm.

Féltékenység gyúlt Cuthbert kebelében.

– Mint az a hogyishívják Devine? – kérdezte mogorván.

– Mr. Devine – vágott vissza Adeline kissé elpirulva – egy nap még sokra viszi. Máris annyi mindent elért! A kritikusok szerint ő oroszabb, mint bármely ifjú angol író!

– És az jó?

– Persze hogy jó.

– Én azt hittem, az a cél, hogy angolabb legyen, mint bármely ifjú angol író.

– Butaság! Ki akarja, hogy egy angol író angol legyen? Orosznak, spanyolnak vagy ilyesminek kell lennie, ha igazi sikert akar. Mr. Devine a nagy oroszok köpenyéből bújt elő.

– Az oroszokat ismerve én örülök, hogy velem nem történt ilyesmi.

– Az nem fenyegeti – vetette oda Adeline gúnyosan.

– Ó! Vegye tudomásul, hogy sokkal több van bennem, mint gondolja!

– Az meglehet.

– Úgy véli, nem vagyok spirituális és intellektuális? – kérdezte Cuthbert megindultan. – Így is jó. Holnap belépek az Irodalmi Körbe.

Még ki sem mondta, legszívesebben máris fenékbe rúgta volna magát, amiért ekkora tökfej. De az Adeline arcát váratlanul előtűző öröm megvigasztalta, és azzal a jóleső érzéssel tért haza aznap este, hogy valami jó vár rá. Csak a szürke, hűvös reggel ébresztette rá, mire vállalkozott.

Nem tudom, járt-e valaha kisvárosi irodalmi körökben, de az, amely Mrs. Willoughby Smethurst vigyázó szemei előtt szökkent szárba Wood Hillsben, minden volt, csak nem átlagos. Gyarló történetmesélő képességgel meg sem próbálom lefesteni ön előtt mindazt, amin Cuthbert Banks esett át a következő hetekben. De még ha tudnám, sem hiszem, hogy megtenném. Derék dolog részvétet és félelmet kelteni, amint azt Arisztotelész javasolja, de mindennek van határa. Az ókori görög tragédiákban szigorú szabály volt, hogy az igazán rázós dolgoknak színpadon kívül kell történniük, és én tartom magam ehhez az elvhez. Elég, ha annyit mondok, nehéz idők jártak Cuthbert Banksre. Miután tizenegy vitán és tizenegy előadáson vett részt a *vers libre* költészetről, a tizenhetedik századi esszéírókról, a portugál irodalom neoskandináv irányzatáról és egyéb, hasonló természetű témákról, annyira legyengült, hogy ha nagy néha ki is jutott a pályára, a közepes ütésekhez is erőteljes lendületre volt szüksége.

Ám nem pusztán a megterhelő viták és előadások szívták el az életerejét. Ami igazán betett neki, az a kín, hogy végig kellett néznie, ahogy Adeline rajong Raymond Parsloe Devine-ért. Úgy tűnt, az ipse akkora benyomást tett a lány képlékeny érzéseire, amekkorát csak lehet. Ha Devine beszélt, Adeline enyhén széttárt ajkakkal előrehajolt, és bámulta. Ha nem beszélt – ami ritkán fordult elő –, Adeline hátradőlt és bámulta. Ha pedig az ifjú író történetesen éppen mellé ült, a leányzó oldalt fordult és bámulta.

Cuthbertnek egyetlen pillantás is bőven elég volt Mr. Devine-ből, de Adeline, úgy tűnt, nem tud betelni vele. Akkor sem bámulhatta volna mohóbban, ha ő egy kislány, az író pedig egy tál jégkrém. Ráadásul miközben Cuthbert mindezt végignézte, meg kellett őriznie a lélekjelenlétét annyira, hogy időben fedezékbe vonulhasson, ha valaki hirtelen, orvul megkérdezi tőle, mit gondol Vlagyimir Bruszilov komor realizmusáról. Nem csoda, ha éjszakákon át álmatlanul hánykolódott ágyában a takarót tépkedve, és minden mellényét be kellett vetetnie tíz centivel, hogy ne lógjon rajta.

Ez a Vlagyimir Bruszilov, akiről beszéltem, azonos a híres orosz regényíróval, és mivel akkoriban előadókörúton járt, megugrott a kereslet a munkái iránt. A Wood Hills-i Irodalmi Kör hetek óta falta a könyveit, és Cuthbert Banks még sosem állt ennyire közel hozzá, hogy bedobja a törölközőt, amióta csatlakozott az entellektüelek táborához. Vlagyimir a reménytelen nyomorról írt komor beszámolókat, melyekben a világon semmi nem történt a háromszáznyolcvanadik oldalig, ahol is a muzsik úgy döntött, hogy öngyilkos lesz. Lelket próbáló volt ez egy olyan ember számára, akinek eleddig a legmélyebb olvasmánya Vardon műve volt a „push-shot”-ról. Kell-e ékeőbb bizonyíték a szerelmére, mint hogy Cuthbert zokszó nélkül kitartott? De pokoli teher volt, és hajlok rá, hogy azt higgyem, megtört volna, ha nem érkeznek naponta a hírek az Oroszországban dúló véres harcokról. Cuthbert optimista természetű volt. Úgy számolt, hogy ha ilyen tempóban gyilkolásszák egymást ennek a furcsa országnak a lakói, akkor szép lassan majd csak elfogy az orosz írótánpótlás.

Egy reggel, amikor Cuthbert az utcán téblábolt – addigra lényegében ezek a séták jelentették számára az egyetlen testmozgást –, találkozott Adeline-nel. Összes idegközpontja görcsbe rándult, mikor észrevette, hogy Raymond Parsloe Devine társaságában találja.

– Jó reggelt, Mr. Banks – köszöntötte Adeline.

– Jó reggelt – felelte Cuthbert erőtlenül.

– Jó híreim vannak Vlagyimir Bruszilovról.

– Meghalt? – kérdezte Cuthbert reménykedve.

– Meghalt? Dehogy! Miért halt volna meg? Nem. Emily néni tegnap megismerkedett a menedzserével a Queen's Hallban tartott előadása után, és a menedzser megígérte, hogy Bruszilov részt vesz a néni jövő heti fogadásán.

– Vagy úgy! – mondta Cuthbert közönyösen.

– Fogalmam sincs, hogy beszélte rá. Biztos megmondta neki, hogy ott alkalma lesz találkozni Mr. Devine-nal.

– Nem azt mondta, hogy elfogadta a meghívást? – értetlenkedett Cuthbert.

– Nagy öröm számomra – mondta Raymond Devine –, hogy alkalmam nyílik találkozni Mr. Bruszilovval.

– Biztos vagyok benne – tette hozzá Adeline –, hogy ő is örül, amiért találkozhat önnel.

– Meglehet – hagyta rá Mr. Devine. – Meglehet. A mérvadó kritikusok szerint a műveim sokban emlékeztetnek a nagy orosz mesterek munkáira.

– Olyan mély a pszichológiája.

– Igen, igen.

– Az atmoszférája.

– Pontosan.

Cuthbert a kínok kínjai közepette csendben ott akarta hagyni ezt a szerelmi légyottot. Bár a nap tisztán ragyogott, a világ mégis elsötétült előtte. Hiába daloltak a madarak a fákon, ő meg se hallotta. Annyi öröme sem maradt az életből, mint egy muzsiknak.

– Ugye eljön, Mr. Banks? – szólt utána Adeline, amikor elfordult.

– Ja? Jó! – felelte Cuthbert.

Amikor a következő szerdán Cuthbert belépett a nappaliba és elfoglalta megszokott helyét egy távoli sarokban – ahonnan nyugodtan Adeline-en nyugtathatta a tekintetét, és minden esélye megvolt rá, hogy nem veszik észre vagy valamilyen bútordarabnak nézik –, látta, hogy a nagy író egy hölgykoszorú közepén ül. Raymond Parsloe Devine még nem érkezett meg.

Cuthbert meglepődött, amikor először meglátta az orosz. Vlagyimir Bruszilov, nyilván a legjobb szándéktól vezérelve, sűrű haj- és szőrlepel mögé rejtette arcát, de a szemét látni lehetett a bozót mélyén, és olyan kifejezés ült benne, mint a macskáéban, akit a hátsó udvaron egy csapat kisfiú vesz körbe. A nagy író kétségbeesettnek, elveszettnek tűnt. Biztos rossz híreket kapott otthonról, gondolta Cuthbert.

De nem erről volt szó. A legfrissebb hírek, amelyeket Vlagyimir Bruszilov Oroszországból kapott, kimondottan szívderítőek voltak. Három komoly hitelezője veszett oda a burzsoázia legutóbbi lemeszárlásakor, egy férfi pedig, akinek öt éve tartozott egy szamovár meg egy pár sár cipő

árával, elmenekült Oroszországból, és senki sem hallott róla azóta. Nem rossz hírek nyomasztották a jó Vlagyimirt. Csupán az bántotta, hogy ez volt a nyolcvankettedik vidéki irodalmi fogadás, amelyen részt kellett vennie azóta, hogy az országba érkezett előadókörútra, és már torkig volt velük. Amikor a menedzsere felajánlotta neki ezt az utat, gondolkodás nélkül odaírta a nevét a pontozott vonalra. Rubelre átszámolva a tiszteletdíj nagyon is csinos összegnek tűnt. De most, ahogy a szórbozót mögül kibámult a körülötte összegyűlt arcokra, és tudatosodott benne, hogy tíz rajongóból nyolc valamiféle kéziratot szorongat és csak a lehetőségre vár, hogy felolvashassa, arra vágyott, bárcsak csendes otthonában maradt volna, Nyizsnij-Novgorodban. Ott a legrosszabb, ami történhetett vele, hogy néhány bomba repül be az ablakon keresztül a reggeli rántottájába.

Eddig jutott merengésében, amikor ráébredt, hogy háziasszonya egy szarukeretes szemüveget viselő fiatalemberrel álldogál előtte. Mrs. Smethurst modora kicsit egy nagy bokszgála ceremóniamesterére emlékeztetett, aki épp bemutatja a bajnokot kihívó elszánt ifjút.

– Ó, Mr. Bruszilov – szólt Mrs. Smethurst –, annyira szeretném, ha összeismerkedne Mr. Raymond Parsloe Devine-nal. Bizonyára ismeri az írásait. Ő az egyik ifjú írónk.

A díszvendég riadtan, védekezően pislogott ki a szakállerdőből, de nem szólt semmit. Magában arra gondolt, hogy Mr. Devine mennyire hasonlít arra a nyolcvanegy másik ifjú íróra, akit országszerte a különböző falucskákban bemutatnak neki. Raymond Parsloe Devine udvariasan meghajolt, miközben Cuthbert a sarokban meghúzódva szinte felnyársalta a tekintetével.

– A kritikusok – szólt Mr. Devine – kegyeskedtek megállapítani, hogy szerény erőfeszítéseimet áthatja az orosz szellem. Nagy hatással volt rám Szovjetszki.

Odabent, a bozót mélyén megrezzent valami. Vlagyimir Bruszilov szája volt, amint szólásra nyílt. Nem volt a szavak embere, főleg nem egy idegen nyelven. Olyan volt, mintha minden egyes szót valamiféle hipermodern bányászati eljárás segítségével nyernének ki belőle. Üres szemmel nézett Mr. Devine-ra, és három szót bökött ki:

– Szovjetszki van rossz.

Elhallgatott egy pillanatra, majd ismét működésbe hozta a gépezetet, és újabb három szót nyert ki a bányaaknából.

– Én köpni Szovjetszki!

Kínos pillanat volt. A bálványok sok szempontból irigylésre méltó fickók, de pozíciójuk nagy hátránya a bizonytalanság. Ma még hopp, holnap kopp. Egészen eddig a pillanatig Raymond Parsloe Devine részvényei remekül álltak a Wood Hills-i entellektüelek körében, ám most rohamos zuhanásnak indultak. Mostanáig igen nagyra becsülték Szovjetszki hatásáért, de most kezdett úgy tűnni, hogy ez nem is olyan klassz dolog. Sőt, szemmel láthatóan snassz. Persze mindenkinek törvény adta joga, hogy Szovjetszki hatása alá kerüljön, de nemcsak jogi, hanem etika kódex is létezik, amit Raymond Parsloe Devine most nyilvánvalóan áthágott. A nők, fölcsippentve szoknyájuk alját, kicsit távolabb húzódtak tőle. A férfiak kritikusan méricskéltek. Adeline Smethurst összerezett, és elejtette a csészéjét. Cuthbert Banks pedig, aki olyan hitelesen utánzott egy szardíniát abban a távoli sarokban, először érezte úgy, hogy az életnek megvan a napfényes oldala is.

Raymond Parsloe Devine-t szemmel láthatóan megrázták a történetek, de leleményesen megpróbálta helyreállítani megrendült tekintélyét.

– Amikor azt mondtam, nagy hatással volt rám Szovjetszki, természetesen úgy értettem, hogy valamikor régen rajongtam érte. A kezdő írók gyakran követnek el ilyen bolondságokat. De már réges-rég túlléptem ezen a korszakomon! Szovjetszki talmi csillogása nem bővöl el többé. Ma már teljes szívemmel Nasztikov iskolájához tartozom.

Nem is maradt el a hatás. Az emberek megértően bólogattak. Elvégre nem tudni, miből lesz a cserebogár. Nem lehet korábbi botlása miatt büntetni valakit, aki végül mégis megvilágosodott.

– Nasztikov van rossz – közölte Vlagyimir Bruszilov hűvösen, majd megállt, és hallgatta a gépezet működését. – Nasztikov még Szovjetszkinél is rosszabb.

Megint szünetet tartott.

– Én köpni Nasztikov! – szögezte le.

Ezúttal már nem lehetett semmi kétség. A részvények a béka feneké alá süllyedtek, az imádott Raymond Parsloe Devine pedig nem kellett többé senkinek. Mostanra minden összegyűlt előtt világossá vált, hogy tévesen ítélték meg Raymond Parsloe Devine-t. Hagyták, hogy naivságukat kihasználva becsapja őket. Bedőltek Devine önhittségének. Rávette őket, hogy nagyra becsüljék, felértékeljék, miközben egész végig Nasztikov iskolájához tartozott. Ki hitte volna! Mrs. Smethurst vendégei mind előkelő származásúak voltak, ezért nem folyt vér, de le lehetett olvasni az

arcukról, mit gondolnak. A Raymond Parsloe közelében állók lökdösődni kezdtek, hogy messzebb kerülhessenek tőle. Mrs. Smethurst hűvösen emelte rá lornyonját. Páran halkán ciccegetek, a szoba túlsó végében pedig valaki szándékos kimértséggel ablakot nyitott.

Raymond Parsloe Devine még habozott egy percig, aztán felismerve a helyzetét megfordult, és az ajtóhoz oldalgott. Többen hangos, megkönnyebbült sóhajt hallattak, amint becsukódott mögötte.

Vlagyimir Bruszilov igyekezett összefoglalni a mondandóját:

– Egy író se jó rajtam kívül. Szovjetszki! Ah! Nasztikov? Bah! Én köp mindegyik. Egy író se jó kicsit sem, csak én. P. G. Wodehouse és Tolsztoj nem rossz. Nem jó, de legalább nem rossz. Egy író se jó, csak én.

Miután így nyilatkozott, elvett egy szelet süteményt egy közeli tányérról, áttuszkolta a dzsungelen, és majszolni kezdte.

Túlzás lenne azt állítani, hogy síri csönd támadt. Nem is lehet olyan helyiségben, ahol Vlagyimir Bruszilov süteményt eszik. De tény, hogy az, amit általános zsvajnak szoktunk hívni, teljesen elhalt. Senki se szeret elsőként megszólalni. A Wood Hills-i Irodalmi Kör tagjai félszegen néztek egymásra. Ami Cuthbertet illeti, ő Adeline-t bámulta, Adeline pedig a semmibe bámult. Nyilvánvaló volt, hogy a lányt nagy megrázkódtatás érte. A szeme tágra nyílt, orcáját halvány pír színezte, és szaporán vette a levegőt.

Adeline agya járt, mint a motolla. Úgy érezte magát, mint aki vidáman sétál egy szép ösvényen, és az utolsó pillanatban torpan csak meg a mély szakadék szélén. Hiába is tagadta volna, hogy Raymond Parsloe Devine rettentően vonzotta. Elhitte a férfinak, hogy nagyágyú, és rajongása lassanként szerelemmé nemesült. Ám ma a hőséről kiderült, hogy kilóg a lóláb. Nem lehetett könnyű Raymond Parsloe Devine számára sem, gondolom, de ilyen az élet. Mint híresség, kapsz egy rajongót, aztán belefutsz egy nagyobb hírességbe, és a rajongód elpártol tőled. Sokat el lehetne moralizálni ezen, de azt hiszem, jobb, ha nem tesszük. Elég annyit mondani, hogy Raymond Devine tündöklése abban a pillanatban hirtelen véget ért Adeline szemében. Leghőbb vágya az volt ebben a pillanatban, hogy mielőbb a szobájába siethessen és elégethesse azt a három dedikált fotót, amelyet a férfi küldött neki, a névre dedikált könyvgyűjteményt pedig odaadja a fűszeresegédnek.

Időközben Mrs. Smethurst némileg összeszedte magát, és megpróbálta újraindítani az emelkedett társalgás folyamatát.

– Hogy tetszik önnek Anglia, Mr. Bruszilov? – kérdezte.

– Marhára! – felelte az író szívélyesen.

– Gondolom, mostanra körbejárta az egész országot!

– Jól mondja – helyeselt a Nagy Gondolkodó.

– Találkozott valamely hírességünkkel?

– Egen... Egen... Csomó nagykutyával... Lloyd George. Vele találkoztam. De... – a szőrtakaró alatt elégedetlen kifejezést öltött, hangja durcásan csengett. – Az *igazán* nagy embereikkel nem találkoztam – a maguk Arbmishelével, Arrevadonjával... nem találkozni velük. Ettől durcácsovics vagyok.

– Ismeri Ön Arbmishelt vagy Arrevadont?

Mrs. Smethurst igen fájdalmas arcot vágott, akárcsak a többi összegyűlt. A derék orosz két, számukra teljesen ismeretlen nevet említett, és féltek, hogy mindjárt lelepleződik tudatlanságuk. Mit gondol majd Vlagyimir Bruszilov a Wood Hills-i Irodalmi Körről? A Wood Hills-i Irodalmi Kör jó híre forgott kockán. Kötéltáncot járt, és lezuhanással fenyegetett. Mrs. Smethurst tompa fájdalmában körbetekintett a helyiségen, hátha észrevesz valakit, aki a segítségére siethetne. De hiába.

Ám ekkor egy távoli sarokból elnéző köhintés hallatszott, és a Cuthbert Bankshez legközelebb elhelyezkedők láthatták, hogy már nem csavarja a bal lábát a jobb bokája köré, hanem kihúzza a derekát, és szinte emberi intelligencia csillog a szemében.

– Izé... – mondta Cuthbert elvörösödve, amint minden szempár részegeződött. – Azt hiszem, Abe Mitchellre és Harry Vardonra gondol.

– Abe Mitchell és Harry Vardon? – ismételte Mrs. Smethurst értetlenül. – Sose hallott...

– Egen! Egen! Az! Még hogy! – kiáltott Vlagyimir Bruszilov lelkesen. – Arbmishel és Arrevadon. Ismeri őket, igen, mi, nem, talán?

– Abe Mitchelllel gyakran játszom, Harry Vardonnal pedig egy párban voltunk a tavalyi Openen.

A nagy orosz akkorát kiáltott, hogy beleremegett a csillár.

– Ön játszik az Openen? Mondja – fordult szemrehányóan Mrs. Smethursthöz –, miért nem mutatni be engem még ennek az ifjúnak, aki játszik az Openeken?

– Tudja... – hebegte Mrs. Smethurst. – Igazság szerint, Mr. Bruszilov...

Elhallgatott. Nem tudta mások megbántása nélkül bevallani, hogy ő mindig is ferde szemmel nézett Cuthbertre, nagyjából, mint légyre a

levesben.

– Mutat be! – mennydörögte a Híresség.

– Hogyne, hogyne, természetesen! Ez itt – a háziasszony esdekelve nézett Cuthbertre.

– Banks – segítette ki Cuthbert.

– Banks! – kiáltotta Vlagyimir Bruszilov. – Csak nem Cootaboot Banks?

– Ön Cootaboot? – kérdezte Mrs. Smethurst erőtlenül.

– Igazából Cuthbert.

– Egen! Egen! Cootaboot!

Némi suhogás és légmozgás támadt, amint a buzgó moszkovita áttört a tömegen és oda sietett, ahol Cuthbert ült. Egy pillanatig izgatottan nézte, aztán hirtelen lehajolt és két oldalról arcon csókolta, mielőtt Cuthbertnek alkalma lett volna védekezni.

– Drága fiam, láttam te megnyerni a Francia Opent! Remek! Remek! Nagyszerű! Kolosszális! Vagány! És ezt én mondtam! Megengedi, hogy még egyszer tisztelegjen ön előtt valaki, aki csupán tizennyolcat ért el Nyizsnij-Novgorodban?

Azzal ismét megpuszilta Cuthbertet. Félresöpört az útból néhány entellektüelt, odahúzott egy széket, és leült.

– Ön nagy ember! – mondta.

– Ugyan! – tiltakozott szerényen Cuthbert.

– Egen! Nagy! Óriás! Leg! Ahogy a megközelítő ütéseivel is képes beütni a labdát a lyukba!

– Nem is tudom...

Mr. Bruszilov közelebb húzta a székét.

– Hadd mondjam egy vicces eset a gurításról. Egy nap Nyizsnij-Novgorodban játszani egy hivatásos golfozóval Lenin és Trockij ellen. Trockijnek két centire lenni labdája a lyuktól. Ám ahogy akarni üt, valaki a tömegeből megpróbálni lelőni Lenint egy revolverrel. Tudja, ez lenni mienk nagy nemzeti sport, merényletet elkövetni Lenin ellen. A lövés pedig zavarta meg Trockijt, és jó öt méterrel ütni el a lyuk mellett. Aztán Lenin, akit megrázni érthetően történtek, szintén elrontani a sajátját. Meg is nyerni mi a lyukat, vele pedig a mérkőzést. Háromszázkilencvenhatezer rubelt markoltam fel. Tizenöt shilling az ön pénzükre átszámolva. Micsoda játékovics! De hadd meséljek egy másik vicces történetet...

A szobában halk mormogással beszélgetni kezdtek a többiek. A Wood Hills-i entellektüelek így próbálták leplezni, hogy a rokonlelkek ezen

egymásra találásakor ők éppannyira fölöslegesek, mint macskák a kutyakiállításon. Időről időre felnéztek, amikor Vlagyimir Bruszilov mennydörögve felkacagott. Talán vigaszt nyújtott nekik, hogy az író jól érzi magát.

Ami pedig Adeline-t illeti... hogy is írhatnám le az érzéseit? Megrökönyödött. Az értéktelen vacak a szeme előtt változott át fődíjjá, a versenyt megnyerő telitalálattá. Gyengéd csodálat töltötte el szívét Cuthbert Banks iránt. Már látta, mennyire tévedett. Cuthbert, akivel ő mindig is kissé lekezelően bánt, olyan férfi volt, akire fel kellett nézni, akit imádni lehetett. Mély, álmodozó sóhaj tört fel Adeline törékeny testéből.

Félórával később Vlagyimir és Cuthbert Banks felállt.

– Isten önt, Mrs. Smet-sört – búcsúzott a Híresség. – Köszönsz a csodás látogatás. Cootaboottal ütünk pár lyuk. Kölcsön adsz ütődöt, Cootaboot barátom?

– Amelyik tetszik.

– A niblikovicsot használom leginkább. Isten önt, Mrs. Smet-sört.

Az ajtóhoz indultak, amikor Cuthbert finom érintést érzett a karján. Adeline gyöngéden nézett rá.

– Jöhetek én is, hogy végigkísérjem a pályákon?

Cuthbert keble kidagadt.

– Ó – mondta remegő hangon. – Végigkísérne az egész életemen?

A szemük találkozott.

– Talán – suttogta Adeline – az is megoldható.

– Így tehát – fejezte be a Korelnök – ön is láthatja, hogy a golf óriási gyakorlati hasznot hozhat valakinek az élet nehézségei között. Raymond Parsloe Devine-nak, aki sose golfozott, azonnal el kellett költöznie a környékről. Ha jól tudom, most Kaliforniában ír forgatókönyveket a Flicker Filmvállalatnak. Adeline hozzáment Cuthberthez, és csak a fiú kétségbeesett könyörgése akadályozta meg, hogy az asszonyka Abe Mitchell Sebhelyes Arcú Mashie Banksnek keresztelje az első fiúkat. Mostanra ugyanis éppolyan lelkes híve lett ennek a nagyszerű játéknak, akárcsak a férje. Az ismerőseik szerint olyan nagy az egyetértés köztük, hogy...

Az Öreg hirtelen elhallgatott, mivel a fiatalember az ajtóhoz rohant, és kisetett a folyosóra. A Korelnök hallotta az ajtón keresztül, ahogy a

fiatalember a pincér után kurjongat, hogy hozza vissza a golfütőit.

Az asszony ingatag

Egy szép tavaszi, nyári vagy kora őszi napon keresve sem lehet vidámabb helyet találni, mint a Golfklubunk terasza. Az elmélkedő hajlamú ember számára kiváló magaslati pont, ahonnan szemügyre veheti a golfnak nevezet színpompás kavalkád megannyi színfoltját. Jobbra, az első elütőhelyen áll a vidám optimista, aki kezdő ütésére készül abban a boldogító tudatban, hogy még egy fejbecsapott labdától is egész messze gurul majd a labda. Messze, a völgyben, szemben található a tavas szakasz, ahol ugyanezek az optimisták egy vadonatúj labda vízbe csobbanásának hangjától átváltoznak pesszimistákká. Oldalt a kilencedik green található, mely hepehupáival oly sok játékost fordított már vissza a siker kapujából. Valahol a látótávolságon belül található még a harmadik és hatodik tee meg a nyolcadik green körüli gonosz bunkerek – mindegyik bőven ad témát a szemlélődő természetű embernek.

Ezen a teraszon ül most a Korelnök, és nézi, ahogy az ifjúság divotokat üt az ütővel. Amint tekintetével követi Jimmy Fothergill kétszáz méteres ütését lefelé a dombon, pillantását eltéríti a napba felcsapó ezüst csobbanás, amint Freddie Woosley mashie ütésétől a labda erőtlenül bucskázik a tó vizébe. Majd visszafelé haladva látóterébe kerül a nagydarab, magas Peter Willard és az alacsony, karcsú James Todd, amint a kilencedik szakasz játékterén caplatnak.

A szerelem (mondta a Korelnök) olyan érzelem, melyre az igazi golfozónak mindig is gyanakodva kell tekintenie. Ne értsenek félre! Nem azt mondom, hogy a szerelem rossz, csupán azt, hogy kiszámíthatatlan tényező. Találkoztam esetekkel, amikor a házasság jót tett egy férfi játéknak, máskor azonban pancserré változott tőle. Úgy tűnik, nincs örökérvényű szabály. Csak azt szeretném mondani, hogy a golfozó legyen óvatos. Ne dőljön be az első csinos pofinak, aki az útjába kerül. Mesélek erről egy történetet. Arról a két emberről szól, akik most értek ki a kilencedik greenre, Peter Willardról és James Toddról.

Ez a történet a férfiak közti nagy barátságokról szól, barátokról, akik olyan elválaszthatatlanok, mint sonka és tojás. Senki sem tudja, hogy ez a két ennivaló pofa hogyan talált egymásra, sem azt, miből fakad kiolthatatlan barátságuk. Az ember hajlamos úgy érezni, ez is olyasmi, aminek egyszerűen így kellett lennie, és slussz. Ez már csak így van. Ki érhetné tetten, miként alakult ki a szeretet Damon és Pythias, Dávid és

Jonatán vagy Swan és Edgar között? Ki tudja, mitől lett elsőként szimpatikus Crosse-nak Blackwell? Beérjük annyival, hogy kijelentjük: „ők barátok”.

Peter Willard és James Todd esetében azért talán megkockáztathatom, az adta meg számukra az első lökést, hogy egymástól csupán néhány nap különbséggel kezdtek el golfozni. Az idő előrehaladásával pedig olyannyira egyforma tudású golfozókká fejlődtek, hogy a leghozzáértőbb kritikusok sem képesek megállapítani, melyikük a rosszabb játékos. Vagy százszor hallottam másokat erről vitatkozni, de sosem tudtak megegyezni. Peter támogatói úgy vélik, ahogy elüti a labdát, azzal kétségtelenül kiérdemli a koronát a legreménytelenebb pancserek táborában. Ám ők is elbizonytalanodnak, amikor a James-pártiak diagrammokkal alátámasztva rávilágítanak, hogy még soha senki nem tanúsított ekkora kétbalkezességet a spoon ütő használata közben. Ez is azon esetek egyike, ahol a vita meddő és értelmetlen.

Kevés dolog hozhat össze két embert annyira biztosan, mint a golfban elszenvedett kudarcok, amelyeket a játék iránt érzett mind nagyobb szeretet kísér. Mikor az első hónapok fájdalmas kísérletezgetései Petert és Jamest is meggyőzték, hogy nincs a környéken egyetlen aggastyán vagy gyermek sem, aki náluk rosszabbul játszana, elválaszthatatlan barátokká váltak. Rájöttek, kellemesebb együtt játszaniuk és vállvetve végigküzdeni a tizennyolc lyukat. Inkább, mintsem valami hajlékony suhanc társaságában, aki egyetlen régi labdával és az apjától ellopott, rövidített vasütővel megszégyeníti őket. Vagy pláne valami roszkatag idősebbel, aki nemcsak kicsúfolná az ifjakat, de két ütés között unalmas emlékekkel traktálná őket a krími háborúról, így hát együtt kezdtek játszani kora reggel és esténként. Reggeli előtt, korábban, mint hogy fészkeben első bágyadt rikkantását hallatta az ébredező labdaszedő, már a nyitó körük felénél jártak. A nap vége felé pedig, midőn denevérek cikáztak az égen, és a hivatásos játékosok már rég hazaszöktek pihenni, látni lehetett őket az egyre sötétedő szürkületben, amint utolsó görcsös próbálkozásait végzik. Sötétedés után pedig felkeresték egymást, és golfkönyveket olvastak.

Ha mindabból, amit elmondtam, azt olvassák ki, hogy Peter Willard és James Todd imádták a golfot, akkor örülök. Pontosan ezt a benyomást próbáltam kelteni. Vérbeli golfozók voltak, mert az igazi golf a lélekből fakad, nem pusztán kifinomult ütéstechnika kérdése.

Ám mégse higgyék, hogy a kelleténél is több időt és gondolatot

szenteltek a golfnak – na nem mintha ez lehetséges volna. Mindkettőnek komoly állása volt a fővárosban. Peter, mielőtt elindult a pályára, gyakorta vette a fáradságot, hogy felhívja az irodáját és beszéljen, hogy aznap nem tud bemenni. Jamest pedig többször is saját fülemmel hallottam, amint a klubházban ebédelve kijelentette, hogy semmi kedve felhívni a Gracechurch Streetet és megkérdezni, mi újság odabent. Abba az embertípusba tartoznak, akikre a legbüszkébb Anglia. Egy nagy ország sava-borsa, a nagy gépezet előremozdítói, fáradhatatlan üzletemberek, tetterős vállalkozók. Ki hibáztathatja őket, ha közben golfoznak is egy kicsit?

Így játszogattak hát nap mint nap boldogan, elégedetten. Ám ekkor megjelent életükben a nő, mint a kígyó az édenkert golfpályáin. Talán először ébredtek tudatára, hogy ők nem egyek. Nem egyetlen, szétválaszthatatlan valami részei, amelyek rontott ütésekre teremtettek, hanem két különálló személy, akiknek a szívében más vágyak is rejtőznek, mint hogy egy nap a második szakaszon a kanyarodó pályát két számjegy alatti ütésből teljesítsék. A barátaim szerint amikor mesélek, a szóhasználatom és a fogalmazásom hajlamos némileg elleplezni azt, amire gondolok. De remélem, megértette mindabból, amit mondtam, hogy James Todd és Peter Willard egyazon hölgybe lett szerelmes... Rendben, akkor folytatom. Pontosan erre akartam kilyukadni.

Nincs szerencsém közeli ismeretséget ápolni Grace Forresterrel. Csak messziről láttam olykor, amint a virágokat öntözte a kertjében. Ezen alkalmakkor az a benyomásom támadt, hogy kecses alakja van. Egy piknik során pedig megfigyelhettem, amint darazsakat öl a kiskanalával. Nagy benyomást tett rám, milyen könnyedén mozog a csuklója, amikor hátralendíti a kanalat. Sajnos, ennél többet nemigen mondhatok. De biztosan vonzó hölgy volt, mert teljesen nyilvánvaló, hogy Peter és James egyaránt fülig beleszeretett. Nem hinném, hogy bármelyikük akár egy szemhunyasnyit is aludt a bál utáni éjen, amikor abban a szerencsében részesültek, hogy megismerhették.

Másnap délután, amikor James összehalmozott Peterrel a tizenegyedik green közelében lévő homokcsapdában, azt monda:

– Helyes lány volt az a Miss Hogyishívják.

Peter egy pillanatra félbehagyta az „árokásást” a golfütőjével, és azt felelte:

– Igen.

Jamesbe pedig hirtelen belenyilallt a felismerés, hogy vetélytársra lett. Ugyanis ki sem ejtette Miss Forrester nevét, Peter mégis tudta, hogy róla van szó.

A szerelem olyan taxisofőr, aki, hogy úgy mondjam, beletapos a gázba, mielőtt megmondanák neki a címet. Másnap reggel James Todd felhívta Peter Willardöt, és csuklópánthúzódsra hivatkozva lemondta az aznapi programjukat. Peter ezt tudomásul vette, és azt felelte, már épp hívni akarta Jamest, hogy megmondja, fejfájás miatt nem képes aznap játszani. Teaidőben aztán összetalálkoztak Miss Forrester házában. James érdeklődött, hogy van Peter fejfájása, Peter pedig azt felelte, némileg javult. Peter aggodalmát fejezte ki James meghúzóds csuklója miatt, de megnyugodva hallhatta, hogy már gyógyulófélben van. Miss Forrester mindkettejüket ugyanúgy, részrehajlástsól mentesen ellátta szóval és teával.

Az urak együtt sétáltak haza. Húszpercnyi kínos hallgatás után James azt mondta:

– Van valami a nőkből kisugárzó, hogy is mondjam, atmoszférában (vagy inkább aurának kéne nevezni?), ami arra készteni az embert, hogy más színben lássa az élet értelmét.

– Igen – felelte Peter.

– Ma nem hívlak be, öreg cimbora – szólt James, amikor az otthonához értek. – Nyilván alig várod, hogy hazamehess pihenni és a fejfájásodat gyógyítgasd.

– Igen – felelte Peter.

Újabb csönd következett. Peter arra gondolt, James mindössze néhány napja újságolta neki, hogy postán megkapta a *Hogyan legyen klasszis golfozó mindjárt az első szezonjában, fényképek segítségével* című könyvet Sandy MacBean tollából. Úgy volt, hogy együtt fogják olvasni. Peter biztosra vette, hogy a könyv most ott hever barátja asztalán. Elszomorította a gondolat. James, aki kitalálta, mi járhat barátja fejében, szintén elszomorodott. Mégsem visszakozt. Aznap este semmi kedve nem volt McBean mesterművéhez. Abban a húszperces csendben, miután eljöttek Miss Forrestertől, rájött, hogy a Grace rímel a „vész”-re, és másra sem vágyott, mint hogy dolgozószobája magányában verseket faraghasson. A két férfi kimért biccentéssel búcsúzott egymástól. Mit mond? Igen, igaza van. Két kimért biccentéssel. A számolás sosem volt az erősségem.

Nem akarom azzal untatni, hogy töviről hegyire elsorolok napról napra

minden eseményt. Látszatra a két barát élete mit sem változott. Továbbra is együtt golfoztak, és egymás iránt mutatott viselkedésük játék közben a régi vidámságot és ragaszkodást idézte. Ha, vagy még inkább, valahányszor James elrontott egy ütést, Peter mindig megjegyezte:

– Balszerencse.

Valahányszor, vagy pontosabb úgy, „ha” Peternek sikerült jól elütnie, James kivétel nélkül mindig felkiáltott:

– Csodás!

De valami megváltozott, és ezt mindketten tudták.

Úgy esett – ahogy az gyakran előfordul ilyenkor, hiszen a végzet nagyszerű drámaíró, és kis társulattal a leghatásosabb –, hogy egyedül Peter Willard és James Todd sóvárgott Miss Forrester keze után. Eleinte ugyan úgy tűnt, hogy az ifjú Freddie Woosley is vonzódik a lányhoz, és néhanyszor hallatott is magáról virágok és csokoládék formájában, de Freddie érzelmei sose horgonyoznak le egy kikötőben néhány napnál tovább, így az első hét után elmaradt. Attól kezdve pedig nyilvánvalóvá vált, hogy ha Grace Forrester helyben akar férjet találni, az csak James vagy Peter lehet, és a helyi sportemberek nagy érdeklődéssel kísérték az eseményeket. Minthogy egyikük sem volt még szerelmi ügy szereplője, semmit nem lehetett tudni az esélyekről, így az egy az egyhez volt a legjobb leköthető fogadási arány, és eléggé pangott a piac. Azt hiszem, az én tizenkét golflabdám volt a legnagyobb tét, amit bárki is ajánlott, s ezt is egyedül Percival Brown állta. Én Jamest vártam befutónak. Meg nem tudnám mondani, miért, hacsak azért nem, mert volt egy nénikéje, aki időnként cikkeket írt a *Női Dolgok*ba. Van úgy, hogy az ilyesmi számít egy lány szemében. Ugyanakkor George Lucas, aki féltucat gyömbérsört tett Peterre, arra alapozta a számítását, hogy látta Jamest golfnadrágban a pályán, és szerinte egyetlen lány sem szerethet meg valakit, akinek ilyen lábikrája van. Egyszóval, ahogy láthatja, nem nagyon volt mibe kapaszkodnunk.

Akárcsak Jamesnek és Peternek. Úgy tűnt, a lány egyformán kedveli őket. Sosem lehettek vele kettesben, csakis hármásban. Csak akkor csillant fel a remény sugara, hogy fény derül rejtett érzéseire, amikor híre ment, hogy Grace Forrester pulóvert köt.

Nagy felbolydulás támadt. Úgy tűnt, ez felér egy vallomással.

Legalábbis James Todd és Peter Willard így értelmezte. Gyakran látogatták meg Grace-t, nézték, ahogy köt, és fejükben bonyolult

számítgatásokkal távoztak. Mindent egy lapra tettek fel – tudniillik, hogy milyen méretű lesz a pulóver. Ha nagy, akkor Peteré kell, hogy legyen. Ha kicsi, akkor James a szerencsés. Egyikük sem mert nyíltan kíváncsiskodni, pedig úgy tűnt, anélkül lehetetlen kitalálni az igazságot. Nincs férfiszem, amely képes lenne a simák és fordítottak tengerében felismerni, hogy azok mekkora mellkast hívatottak elfedni. Ráadásul amatőr kötögetők esetén mindig számolni kell a tévedés lehetőségével. A háború alatt számtalanszor előfordult, hogy lányaink olyan kötött pulóvereket küldtek szerelmüknek a frontra, amelyben a kisöccsük is megfulladt volna. Az otthon kötött pulóver akkoriban tulajdonképpen felért a német propagandával.

Így hát Peter és James teljesen tanácstalan volt. Az egyik este a pulóver kicsinek tűnt, és James diadalmasanjött el. Másnapra azonban úgy tűnt, megnőtt, és Peter danolászva tért haza. Képzelné lehetett, mekkora feszültségben élt ez a két ember. Egyfelől szerették volna megismerni a végzetüket. Ugyanakkor azt is megértették, hogy bármelyikük is kapja a pulóvert, annak viselnie kell majd. Márpedig a szóban forgó ruhadarab élénk rózsaszín volt, és alighanem mindkettejükre durván mérethelytelen. Ezért egyikük sem repesett a kilátástól.

Ám mindig van egy pont, amin túl a feszültséget nem lehet kibírni. Ez a pont egy este érkezett el, amikor a két férfi együtt sétált hazafelé.

– Peter! – torpant meg James. Megtörölte a homlokát. Egész este igen lázas hangulatban volt.

– Tessék? – kérdezte Peter.

– Én nem bírom ezt tovább. Hetek óta nem aludtam egy jót. Meg kell tudnunk, melyikünk kapja azt a pulóvert.

– Menjünk vissza, és kérdezzük meg – ajánlotta Peter.

Így hát visszafordultak, csöngettek, bementek a házba, és megjelentek Miss Forrester előtt.

– Szép esténk van – mondta James, hogy megtörje a jeget.

– Csodás – helyeselt Peter.

– Ragyogó – tette hozzá Miss Forrester némileg csodálkozva, amiért udvarlóit előzetes bejelentés nélkül visszatértek.

– Döntsön el, kérem, egy fogadást – szólt James. – Megmondaná, kit... pontosabban kinek köti azt a pulóvert?

– Ez nem pulóver – felelte Miss Forrester a rá jellemző asszonyi nyíltsággal. – Ez zokni, és Juliet kuzinom legkisebb fiának, Willie-nek

lesz.

- Jó éjt – mondta James.
- Jó éjt – mondta Peter.
- Jó éjt – mondta Grace Forrester.

Az álmatlan embernek gyakran az éjszaka közepén támadnak jó ötletei. James is ekkor találta ki, miként lehetne kielégítően megoldani az ő és Peter nehézségeit. Úgy vélte, ha egyikük elhagyná Woodhavent, aki itt marad, végre annak rendje és módja szerint udvarolhatna. Éppen ezért nem hagyta egyikük se a másikat Grace-szel kettesben néhány percnél hosszabb időre. Karvalyként lestek egymást. Ha James telefonált, Peter is telefonált. Ha Peter benézett, James is mindig felbukkant. Patthelyzet alakult ki.

James arra jutott, hogy a golfpályán kellene rendeznie a dolgot Peterrel, egy tizennyolc lyukas meccsen. Nagyon tetszett neki az ötlet, mielőtt elaludt, és reggel is éppoly jónak tűnt, mint előző este.

Másnap reggel James éppen reggelizett, és készült kimenni a golfpályára, hogy elmondja a tervét Peternek. Ám ekkor Peter jelent meg nála. Napok óta nem tűnt ilyen boldognak.

- Jó reggelt – üdvözölte James.
- Jó reggelt – köszönt vissza Peter.

Peter leült, és szórakozottan eljátszozott egy szelet szalonnával.

- Támadt egy ötletem – mondta.

– Egy az nem valami sok – felelte James, miközben késével hirtelen lesújtott egy tükörtojásra. – Mi az az ötlet?

– Tegnap este találtam ki, miközben ébren feküdtem az ágyamban. Rájöttem, hogy ha egyikünk elmenne, a másiknak sokkal jobb esélye lenne. Tudod, hogy értem: Grace-nél. Jelenleg csak akadályozzuk egymást. Mi lenne akkor – folytatta Peter, és közben szórakozottan narancslekvárt kent a szalonnára –, ha lejátszanánk egy tizennyolc lyukú mérkőzést? A vesztes eltűnik a környékről annyi időre, hogy a nyertesnek elég ideje legyen kideríteni, hányadán is áll.

James úgy összerezzen, hogy megsúrta a bal szemét a villájával.

- Nekem is pontosan ugyanez jutott eszembe tegnap este!
- Akkor benne vagy?
- Nincs más megoldás.

Elhallgattak. Mindketten gondolkoztak. Ne feledje, hogy barátok voltak. Éveken át osztottak egymás bánatában, örömeiben, golflabdájában, és

ugyanazokba az akadályokba lőtték be a labdáikat.

Aztán Peter azt mondta:

– Hiányozni fogsz.

– Hogyhogy hiányozni fogok?

– Ha elmész. Woodheaven nem lesz ugyanaz. Na persze hamar visszajöhetsz. Nem fogom halogatni a lánykérését.

– Add meg a címed – felelte James –, és majd táviratozok, ha visszajöhetsz. Ugye nem sértődsz meg, ha nem téged kérlek fel tanúnak? Jelen körülmények között túlságosan fájdalmas lenne számodra.

Peter ábrándosan sóhajtott.

– Kék lesz a nappalink. Grace szeme is kék.

– Ne feledd – szólt James –, hogy mindig szívesen látunk a házukban. Grace biztos nem kívánja, hogy megváljak a régi barátaimtól.

– Ami a mérkőzést illeti – vetette közbe Peter –, szigorúan a hivatalos, ősi szabályok szerint játszunk.

– Magától értetődik.

– Úgy értem... már meg ne sértődj... de a homokcsapdáknak nem lehet a homokot érinteni a niblickkel.

– Pontosan. Te se vedd személyeskedésnek, de akkor ér egy lyuk, ha a labda beleesik, és nem akkor, ha megáll a szélénél.

– Vitathatatlanul. Ugyanakkor – remélem, nem bántalak meg –, ha nem találsz el a labdát, az akkor is ütésnek számít, és nem lendítésgyakorlásnak.

– Így van. Remélem, nem rovod fel nekem, ha megemlítem, hogy ha egy játékosnak a labdája a sűrűbe esik, nem húzhatja ki az összes bokrot egyméteres körben.

– Szigorúan a szabályok szerint.

– Szigorúan.

Szó nélkül kezet ráztak. Peter távozott, James pedig a válla fölött büntudatosan utánapillantott, majd levette a polcról Sandy MacBean nagyszerű munkáját. A rövid megközelítő ütés fényképét kezdte tanulmányozni, amelyen Mr. MacBean az A pontról a B-n és C-n átvezető szaggatott vonalat követve D-re üti a labdát. Eközben feje teljesen mozdulatlan marad az x-szel jelölt ponton. Jamesnek lelkiismeret-furdalása volt, amiért ilyen előnyt szerzett barátjával szemben, és a meccset voltaképp lejátszottak lehet tekinteni.

Nem emlékszem, hogy valaha is láttam szebb nyári napot, mint amelyen a Todd-Willard tizennyolc lyukas mérkőzés kezdetét vette. Éjszaka esett, a mérkőzés idején viszont már szikrázó kék égről sütött le a nap a pázsitra, mely zöldebben csillogott, mint a kora tavaszi friss fű. Pillangók repkedtek ide s oda, a madarak vidáman daloltak. Röviden, mosolygott a Természet. Kétlem, hogy valaha is volt jobb oka a Természetnek mosolyogni, sőt, akár hangosan kacagni, mert ritkán láthat olyan mérkőzéseket, mint James Todd és Peter Willard összecsapása.

Hogy a szerelem acélosította meg így őket vagy Braid *Haladó golfja* és a Badminton könyvsorozat golfkötete érett be megkésve, nem tudom. De tény, hogy mindketten meglepően jól kezdtek. Tudja, az első pályánk egy négyütéses bogey, amit James pontosan hét ütéssel teljesített. Ezzel lehagyta Petert, aki kétszer az Egyesült Királyság anyaföldjét találta el a labda helyett, ami azt jelentette, hogy a végén egy igen nehéz gurítás kellett volna ahhoz, hogy felezzék a szakaszt. Márpedig csak egy dolog történhet, ha Peter nehéz ütéssel találja szemben magát. Így hát James egy lyuk előnnyel érkezett a tavas szakaszra. Peter azzal vigasztalta magát, miközben követte, hogy sokan a legjobb golfozók közül is szívesen elvesztik az első lyukat, hogy az erős hajrára tartogassák az erejüket.

Peter és James olyan sokszor játszott már a tavas szakaszon, hogy egészen megszokta. Szokásukká vált kezdésként elsüllyeszteni néhány labdát a tóban. Éppoly szenvtelenül tették ezt, mint azok az ősi uralkodók, akik hajóút előtt ékszereket szórtak a tengerbe, hogy lekenyerezzék. Ezen a napon azonban, azon csodák egyikének köszönhetően, amelyek nélkül a golf nem is lenne golf, mindketten egyetlen ütéssel átjutottak a tavon. Egy profi se csinálhatta volna jobban.

Azt hiszem, ezen a ponton történt, hogy a két férfi kezdett szétesni. Rendkívül izgatottak voltak, és ez az eset megrázta őket. Bizonyára emlékeznek Keats versére, mely szerint „mint sas Cortez, mikor a csodás új óceánt bámulta, míg hada összenézett – iszonyú ámulás – szótlanságul egy szirtedről, Dária”^[2]. Peter Willard és James Todd is ugyanígy bámult, mint a sas, a második, tavas szakaszon. Iszonyú szótlanság uralkodott el a woodhaveni elütőhelyen. Annyiszor álmodtak erről, de mindannyiszor keserű ébredés következett. Ezért el se tudták hinni, mikor valóban bekövetkezett.

– Átütöttem? – suttozta James elképedve.

– Én is! – motyogta Peter.

– Egyből!

– A legelső ütéssel!

Szóttanul kerülték meg a tó körüli pályát. Egy ütés és mindkettejüknek egy gurítás elég volt, hogy megfelezzék a lyukat. Peter korábbi rekordja nyolc ütés volt, Jamesnek pedig egyszer sikerült a hét. Vannak alkalmak, amikor erős emberek is elvesztik az önuralmukat. Ez is ilyen nap volt. Kábultan érték el a harmadik szakasz elüthelyét, és ekkor kezdődtek a gyötrelmeik.

A harmadik szakasz is négyes bogey. Felfelé megy a dombra, és elhalad egy irányjelzőként szolgáló fa mellett. Maga a lyuk nem is látszik. Jobb napokon James gyakran végigért tíz ütéssel, Peter pedig kilenccel, de ma mindketten megijedtek. James kezdhetett. Láthatóan megremegett, miközben célba vette a labdát. Háromszor csak a levegőt találta el, negyedikre pedig fejbe csapta a labdát. Jamest az a kétes dicsőség érte, hogy pályarekordot állított be mint az első, aki az ötödik ütését is a teeről végzi el. Alacsony, rézsútos brassy-ütés volt, amely jobboldalt ledöntött egy körülbelül hat méterre tornyosuló kőkupacot, és egy barázdában landolt. Peter ugyanakkor magasra ütötte a labdát, amely egy kő mögött állt meg.

Ekkor bosszulták meg magukat a szigorú szabályok, amelyekben megegyeztek. Ha szokásos, barátságos meccset játszanak, a tee-t leszúrták volna egy közeli földhalomra, és alighanem már a második ütéssel átjutnak a fán. James ugyanis normál körülmények között a luftütésekre azt mondaná, csupán gyakorolt, hogy formába lendüljön. Csakhogy ma a niblickek csatája zajlott. Egyik fél sem kért vagy várt kegyelmet. Peter hetedik ütése kimozdította a követ, szabaddá téve a pályát, James pedig a tizenegyedik ütéssel kiszabadult az aljnövényzetből. A fától öt méterre James már tizennyolc ütésnél járt, Peter tizenkettőnél, de ahogy az gyakran megesik a golfozóknál, ekkor teljesen elromlott a játéka. Négyyszer találta el a fát, majd a labda beágyazódott a lyuktól balra lévő homokcsapdába. James, aki egyenletesen, bár brillírozás nélkül játszott, huszonhat ütéssel jutott a lyuk körüli gyepre. Peter huszonhét. James a rossz gurítás miatt elvesztette a lyukat. Peter harminchárom ütésnél járt, de James nem bírta elviselni a tétet. Kihagyta azt az egyméteres gurítást, ami a döntetlenhez kellett, így egálban értek a negyedik szakaszhoz.

A negyedik szakasz az út kanyarulatát követi, melynek másik oldalán szép erdő húzódik. A gyakorlott játékosnak nem okozhat meglepetést, az újoncok számára azonban megvannak a maga buktatói. A hevesebb játékos nyesett ütésre készül. Az óvatosabb golfozó viszont megelégszik azzal, ha sikerül elkerülni a túloldalon lévő homokcsapdákat, és kihelyezi a labdát a baloldalra, ahonnan egy vasütővel a lyuk közelébe kerülhet. Peter és James ötvözte a két megközelítést. Peter balra akart ütni, de nyesetre sikerült, a szintén balra célzó James labdája pedig a homokcsapdába került. Peter tapasztalatból tudta, hogy hiába is kutatna az erdőben a labdája után, ezért újat ütött, ami szintén a dzsungelben kötött ki, akárcsak a harmadik. Mire csatlakozott Jameshez a homokcsapdában, már hatnál járt.

A kiszámíthatatlanság teszi a golfot azzá, ami. A tény, hogy midőn James és Peter labdája fej fej mellett hevert a homokcsapdában, a játékosok egy, illetve hat ütésnél jártak, a meggondolatlan szemlélőt arra a következtetésre ragadtathatja, hogy az előbbi áll közelebb a nyereshez. James esélyei kétségtelenül fölöttébb rózsásak lettek volna, ha nem kerül hét ütésébe kijutnia egy árokból, miközben Peter Isten kifürkészhetetlen szándékától vezetve kettőből megoldotta. Így, mire visszatértek a helyes csapásra, ismét egyenlő, nyolc-nyolc volt az állás. Ha az ember túljut a csapdán és megkerüli az út kanyarulatát, a lyuk már egyszerű. A cleek-okos alkalmazásával Peter tizeneggy ütéssel ért a lyuk mellé, míg ugyanez Jamesnek egy vassal tizenkettőbe került. Peter tizenhét ütéssel végzett, Jamesnek pedig sikerült döntetlenre menteni a játékot. Csak távozás közben vette észre, hogy a niblickkel gurított lyukra, ami kétségtelenül rányomta bélyegét a játékára. Ilyen balesetek előfordulnak, ha valaki ideges és feszült.

Az ötödik és hatodik szakasz semmi újat nem hozott. Az ötödiket Peter nyerte tizeneggyel, a hatodikat James tízzel. A rövid hetedik szakaszt kilenc-kilenc ütéssel felezték. A mindig trükkös nyolcadik szakaszon sem bírtak egymással, mivel James, aki a huszonharmadik ütésével messziről lyukba küldte a labdát, döntetlenre hozta. A kilencediken a váltakozó szerencséivel zajló játékban James ért fel elsőként a csúcsra, így az első kilencen ő vezetett eggyel.

Amint elhagyták a kilencedik greent, James lopva társára pillantott.

– Menj előre a tízesre – mondta. – Én veszek néhány labdát a boltban, és a mashie-m is javításra szorul. Nem tart soká.

– Elkísérlek – ajánlkozott Peter.

– Ne fáradj! – ellenkezett James. – Menj, és foglalj nekünk a tízes elütőhelyet.

Sajnos, azt kell mondjam, James hazudott. A mashie-je kitűnő állapotban volt, és még mindig volt egy tucat labdája a golftáskában. Nem! Amit mondott, nem volt több puszta ürügynél. A szekrényéhez akart menni, hogy pár pillanatot Sandy MacBean *Hogyan legyen klasszis golfozó mindjárt az első szezonjában, fényképek segítségével* című alapművével tölthessen. Biztos volt benne, hogy ha még egy pillantást vethet Mr. MacBean ütésére, tökéletesen elsajátítja a technikát és megnyeri a mérkőzést. Félek, túlságosan bizakodó volt. Sandy MacBean tanítási módszerének van egy nagy nehézsége. A szerző ugyanis nagy hangsúlyt fektet rá, hogy a labdának egy vonalban kell állni a golfozó tarkójának közepén lévő ponttal. Ám mivel Jamesnek eddig minden igyekezete ellenére sem sikerült egyszerre szem előtt tartania a labdát és a tarkója közepét, nem ért el számottevő sikert.

Amikor James csatlakozott Peterhez a tizedik ütőhelyen, fölöttébb furcsának találta társa viselkedését. Sápadtak tűnt, különös volt a tekintete.

– James, öreg cimbora – mondta.

– Tessék? – kérdezte James.

– Amíg odavoltál, gondolkodtam. James, öregem, te tényleg szereted ezt a lányt?

James megdöbbsent. Peter arca fájdalmas görcsbe rándult.

– Tegyük fel – mondta halkán –, ha kiderülne, hogy Grace nem egészen az, akinek te... akinek mi... hittük...

– Miről beszélsz?

– Semmi, semmi.

– Miss Forrester egy angyal.

– Persze, persze. Hogyne.

– Tudom már! – mondta James hevülten. – Meg akarsz zavarni! Tudod, hogy a legkisebb dolog is kizökkent a formámból.

– Nem, nem!

– Abban reménykedsz, hogy el tudod terelni a gondolataimat a meccsről, szétesik a játékom, és nyerhetsz.

– Épp ellenkezőleg! – biztosította Peter. – Fel akarom adni a meccset.

James megtántorodott.

– Hogyan!

– Te nyertél.
– De... de... – James reszketett az érzelmektől. A hangja remegett. – Ah!
– kiáltotta. – Értem már! Barátságból teszed ezt. Peter, ez roppant nemes!
Könyvekben olvas az ember ilyesmiről. Filmen is láttam már. De nem fogadhatom el az önfeláldozásodat.
– Fogadd csak el!
– Nem, nem!
– Ragaszkodom hozzá!
– Komolyan beszélsz?
– Lemondok Grace-ről, James barátom. Re... remélem, boldog leszel.
– Fogalmam sincs, mit mondhatnék. Hogy köszönhetném meg?
– Ne köszönd.
– Peter, felfogtad, mit teszel? Igaz, hogy egyyel vezetek, de hátra van még kilenc szakasz, és ma nem vagyok igazán formában. Nem emlékszel, hogy egyszer negyvenhét ütést csináltam a dogleg pályán? Lehet, hogy ez nem az én napom. Felfogtad, hogy ha mindenképp feladod a mérkőzést, akkor még ma este elmehetek Miss Forresterhez, hogy megkérjem a kezét?
– Felfogtam.
– Mégis, tartod magad a feladáshoz?
– Igen. Egyébként nem kell estig várnod. Épp most találkoztam Miss Forresterrel a tenispályánál. Egyedül van.
James elpirult.
– Akkor azt hiszem...
– Jobb, ha rögtön odamész.
– Megyek! – James kezét nyújtott. – Peter, öregem, sose felejttem el neked.
– Semmiség.
– Mit fogsz tenni?
– Úgy érted, most? Ó, ütögetek kicsit a hátralévő kilenc szakaszon. Ha kellek, valahol odakint megtalálász.
– Eljössz az esküvőre? – kérdezte James reménykedve.
– Hogyne! – felelte Peter. – Sok szerencsét.
Vidáman beszélt, de amikor James hátat fordított, aggódva nézett utána. Azután gondterhelten felsóhajtott.

James dobogó szívvel közeledett Miss Forresterhez. Elragadó látványt nyújtott, egyik keze a csípőjén, a másikban a teniszütőjét lóbálta.

– Üdvözlöm – köszönt James.

– Örvendek, Mr. Todd. Golfozott?

– Igen.

– Mr. Willarddal?

– Igen.

– Úgy látszik – mondta Grace Forrester –, a golf modortalanná teszi a férfiakat. Mr. Willard szó nélkül faképnél hagyott a beszélgetésünk közepén.

James megdöbbsent.

– Ön beszélt Peterrel?

– Igen. Az előbb. Fogalmam sincs, mi ütött belé. Csak nagy svunggal sarkon fordult.

– Ha nagy svungot akar, nem a sarkán fordul az ember – javította ki James –, hanem lábujjhegyen.

– Hogy mondja?

– Semmi, semmi, elkalandoztam. Tudja, kitaláltam valamit. Akárcsak Peter. Ne haragudjon rá annyira. Fontos mérkőzést játszottunk, nyilván megviselte az idegeit. Nem nézett minket véletlenül?

– Nem.

– Á! Bárcsak látott volna a vizes szakaszon! Egy ütéssel par alatt teljesítettem!

– A part alatt játszott?

– Félreértett. Úgy értem, eggyel kevesebb ütéssel betaláltam a lyukba, mint ahogy azt a legjobb játékostól várnák. Tudja, mashie-vel ütöttem. Nem szabad túl lazán ütni, mert a tóba esik, sem túl keményen, mert akkor túlszáll a lyukon, be az erdőbe. Olyan óvatosságot és ítélőképességet igényel, mint amelyet én tanúsítottam. Egy évbe is beletelhet, mire valakinek ismét sikerül kettő ütésből. Szerintem még a klub hivatásos játékosának se sikerül gyakran kettőből. Amikor ma ehhez a lyukhoz értünk, úgy döntöttem, nem hibázhatok. A golfban minden ütés titka a könnyedség, az elegancia és a lazaság. Maga is rá fog jönni, hogy a legtöbb ember milyen fontosnak tartja a golfban a jó állást.

– Mekkora sznobok! Nem teljesen mindegy játék közben, hogy ki mivel foglalkozik?

– Azt hiszem, félreértett. Az ütés előtti beállásról és testtartásról

beszélek. A legtöbb játékos próbálja megjegyezni a karja, lába és a golfütő nyele által bezárt szöveget. A megfelelő szög megtalálása kedvéért ide-oda tekergetik a fejüket, megfeszítik az izmaikat. Általában ezért olyan merev a lendítésük. Ám valójában csupán egyetlen pont befolyásolja az elütést, mert ez a pont teszi lehetővé, hogy tisztán lássuk a labdát. Ez a pont a nyakunk tövének a közepe. A pont és a labda között húzott vonalnak derékszöget kell bezárnia a labda útjával.

James megállt levegőt venni, és ekkor Miss Forrester kinyitotta a száját.

– Ez nekem halandzsa – mondta.

– Halandzsa?! – hüledezett James. – Szó szerint idéztem az egyik legjelentősebb golf szakíró!

Miss Forrester dühösen meglóbálta a teniszütőjét.

– A golf halálra untat! – közölte. – Szerintem a legostobább játék, amit valaha kitaláltak.

Az a baj a történetmeséléssel, hogy a szavak olykor nem képesek kielégítően visszaadni az élet legfontosabb eseményeit. Ilyenkor jóval könnyebb dolga van egy festőnek, mint a historiásnak. Ha festő volnék, úgy ábrázolnám Jamest ebben a pillanatban, hogy összezárt lábakkal, becsukott szemmel hátrazuhan. Félkörívű szaggatott vonal jelezné az esése útját, a feje fölött pedig táncoló csillagok fejeznék ki lelke összeomlását. Nincs rá szó, mely leírhatná azt a rettenetes, sötét rémületet, amely megfagyasztotta ereiben a vért, midőn a nő szavai a fülébe hatoltak.

Még sosem firtatta Miss Forrester vallással kapcsolatos nézeteit, de mindig biztosra vette, hogy megingathatatlan hívő. Erre tessék, a leggaládabb istenkáromlással szennyezi a finom, nyári levegőt. Valótlan lenne azt állítani, hogy James szerelme gyűlöletté változott. Nem gyűlölte Grace-t. Az ellenszenv, ami előntötte, mélyebb volt pusztán gyűlöletnél. Amit érzett, nem csupán utálat volt vagy megvetés. Inkább a kettő keveréke.

Feszült csönd következett. Megállt körülöttük az idő. Azután James Todd szó nélkül sarkon fordult, és elsietett.

Peter kedvtelenül munkálkodott a tizenkettedik akadályban, amikor barátja utolérte.

– Gratulálhatok?

James nagy levegőt vett.

– Mi az hogy! – mondta. – A megmenekülésemhez!

– Kikosarazott?

– Nem volt rá módja. Öregem, megesett már veled, hogy a hetedik szakaszon a homokakadály szélére ütötted a labdát, de az pont nem esett bele?

– Még soha.

– Velem egyszer megtörtént. A második ütésem volt, jó helyről, a könnyű vassal. Követtem a labda röptét, és azt hittem, túl messze ütöttem. De mikor utánamentem, látom, hogy a labda a homokakadály szélénél áll. Szépen fennakadt egy fűcsomón. Úgyhogy a többit elintézhettem a mashie niblickemmel, és hat ütésből teljesítettem a lyukat. Csak azt akarom ezzel mondani, hogy most is úgy érzem magamat, mint akkor: mintha valami láthatatlan erő az utolsó pillanatban megmentett volna egy hatalmas katasztrófától.

– Tudom, mit érzel – biztosította Peter komoran.

– Peter, öregem, az a lány azt mondta, hogy halálra unatja a golf. Azt is mondta, hogy szerinte ez a legostobább játék, amit valaha kitaláltak! – Szünetet tartott, hogy lássa szavai hatását. Peter csupán halványan elmosolyodott. – Te nem is vagy felháborodva? – kérdezte James.

– Dehogynem, csak nem lep meg. Mivel ugyanezt mondta nekem is néhány perccel korábban.

– Nem mondod!

– A lényege ugyanez volt. Épp azt ecseteltem neki, miként hoztam össze a tavas szakaszt két ütésből, mire közölte, hogy szerinte a golf üresfejű gyerekeknek való, akik túl ügyetlenek ahhoz, hogy Fekete Pétert játsszanak.

A két férfi megborzongott.

– Nyilván örökletes elmebaj van a családban – vélte James.

– Igen, ez a jóhiszemű magyarázat – helyeselt Peter.

– Szerencse, hogy még időben rájöttünk.

– Szerencse!

– Még egyszer nem vállalhatunk ilyen kockázatot!

– Soha többé!

– Azt hiszem, legjobb lesz, ha mostantól komolyan vesszük a golfot. Elvon minket a tévelygéstől.

– Igazad van. Mostantól betartjuk a napi négy játszmat.

– Tavasztól őszig, ha esik, ha fúj! Télen pedig dőreség lenne tőlünk, ha nem töltenénk időnk nagyobbik részét valamelyik fedett golfiskolában.

– Így biztonságban leszünk!

– Peter, drága barátom! – mondta James. – Már korábban is mondani akartam. Megvan Sandy MacBean új könyve. Szerintem el kéne olvasnod. Tele van hasznos tanáccsal.

– James!

– Peter!

A két férfi némán kezet fogott. James Todd és Peter Willard újra a régi volt.

Így hát (mondta a Korelnök) visszakanyarodtunk kiinduló pontunkhoz. Bár konkrétan semmit nem lehet felhozni a szerelem ellen, egy golfozónak rendkívül óvatosnak kell lennie, hogy miként adja be a derekát neki. Talán javítja a játékát, talán nem. De ha felmerül a veszélye, hogy nem – ha kiderül, hogy rajongása tárgya nem olyan lány, aki boldogan hallgatja majd hosszú esténken, amint a golfozó a piszkavassal a beállást és az ütést szemlélteti és töviről-hegyire elmeséli, mi volt aznap a pályán –, akkor habozás nélkül azt kell mondjam, jobban teszi, ha elfelejti. A szerelemnek a kezdetek óta remek a sajtója, de vannak magasztosabb, nemesebb dolgok is, mint a szerelem. Az asszony ingatag, de egy jó ütőre mindig számíthatsz!

Vegyes hármás

Nyaralószezon volt, és a pályabizottság úgy döntött, a nyaralószezonban húsz guinea megfizetése esetén nem csupán a családapák, hanem szeretett pereputtyaik is birtokba vehetik a golfklub területét, ahányan csak tetszik. Így hát a pályákon itt is, ott is gyerekcsoportok nőttek ki, mint a pattanások. Meggyötört arcú felnőtt süppedt a Korelnök melletti székbe. Tíz percig feltartották, mert végig kellett várnia egy vitát arról, hogy a kis Claude kétszáz vagy kétszázhusz próbálkozásból teljesítette a kilencedik szakaszt.

– Siker? – érdeklődött az Öreg.

– Sajnos semmi – felelt a másik komoran. – Azt hittem, sikerül levadásznom egy kinyalt kiskölyköt a hatodik lyuknál, de lehajolt. Kikészítenek ezek a gyerekek. Odakint, az úton kéne szappanbuborékokat fújniuk. A golf felnőtteknek való játék. Hogy játsszon az ember, ha minden lyuknál porontyok hada állja az útját?

A Korelnök a fejét csóválta. Nem értett egyet ezzel a vélekedéssel.

Kétségtelen (mondta a Korelnök), hogy a nyári golfgyerekek csapást jelentenek az olyan játékos számára, aki szeret egy délután alatt végigérni a pályán. Én azonban, bevallom, örülök, ha látom, hogy embertársaink – és bár ebben a pillanatban túl elfogult ahhoz, semhogy elismerje, de ebbe a golfgyerekek is beletartoznak – már igen fiatalon megismerkednek ezzel a nemes játékkal. A golfot, akárcsak a kanyarót, fiatalon jó elkapni, mert ha idősebb korra tolódik, súlyos következményekkel járhat. Hadd meséljem el Mortimer Sturgis esetét, amely kitűnően szemlélteti, amiről beszélek.

Amikor megismertem, Mortimer Sturgis harmincnyolc éves, gondtalan ember volt. Kedves figura, aki biztos alapokon állt, melyet időről időre tovább erősített a részvénytőzsdén tett körültekintő kiruccanásaival. Bár sose golfozott, mégse mondhatni, hogy hiábavaló életet élt. Figyelemre méltóan teniszezett, bármikor szívesen énekelt baritonszólót jótékonyági koncerteken, és bőkezűen adakozott a szegényeknek. Egyszóval az arany középút megtestesítője. Jószívú volt, de nem lehengerlő, nem lehetett különösebb rosszat a szemére vetni, de hőstetteket se vitt végbe. Hobbiként rákapott a porcelánvázák gyűjtésére, és Betty Westonnal járt jegyben. Huszonöt éves, elbűvölő leányzó, régi ismerősöm.

Kedveltem Mortimert. Mindenki kedvelte. Ugyanakkor meglepett, hogy egy Bettyhez hasonló lány eljegyezte magát vele. Mint említettem, Mortimer nem volt lehengető, pedig azt hittem, ez a legfontosabb, amit Betty egy férfinak keres. Betty is afféle tüzes, eleven teremtes, aki odavan a hőskért. Az ember azt gondolná, inkább egy páncélos lovag vagy a hét tenger kalóza az ideálja. Persze az is igaz, hogy ha van olyan ágazata az angol iparnak, ahol különösen nagy hiány mutatkozik, az a lovag- és kalóztermelés. A mai lányoknak, bármilyen igényeik is vannak, be kell érniük azzal, amit találnak. El kell ismerni, úgy tűnt, Betty teljes mértékben elégedett Mortimerrel.

Így állt a helyzet, amikor feltűnt Eddie Denton és elkezdődtek a bajok. Egyszer hazakísértem Bettyt egy teadélután után, melyre mindkettőnket meghívtak. Ahogy sétáltunk az úton, egyszer csak megpillantottuk Mortimert. Amikor meglátott minket, futva indult felénk. Egy papirost lobogtatott. Szemmel láthatóan felizgatta valami, pedig ez ritkán fordult elő ezzel a kiegyensúlyozott férfiúval. Kerekded, jóságos arcán széles mosoly terült szét.

– Jó hír! – kiáltotta. – Jó hír! A drága Eddie hazajön!

– Ez csodálatos, drágám! – mondta Betty. – Eddie Denton az én Mortimerem legjobb barátja – magyarázta nekem. – Olyan sokat mesélt róla! Már vártam, hogy hazajöjjön. Mortie igen nagyra tartja.

– Te is nagyra tartod majd, ha megismered – kiáltotta Mortimer. – A jó öreg Eddie! Csodálatos ember! A világon nincs párja! Együtt jártunk egyetemre. Páratlan fickó! Tegnap érkezett Angliába. Most jött haza Közép-Afrikából. Ő tudniillik felfedező – fordult felém Mortimer. – Folyton olyan helyeken jár, ahol biztos halál leselkedik a fehér emberre.

– Felfedező! – sóhajtott Betty magában.

Sajnos, azt kell mondjam, engem nem nyűgözött le annyira a dolog, mint őt. Őszintén szólva, engem kiver a veríték a felfedezőktől. Mindig is az volt a benyomásom, hogy állítólagos viszontagságaikat eltúlozzák – leginkább ők maguk. Például egy olyan nagy helyen, mint Afrika, szerintem képtelenség, hogy az ember ne lyukadjon ki valahova, ha elég sokáig megy. Nekem olyan embert mutassanak, aki a Piccadilly Circusnál alászáll a föld gyomrába, és megtalálja a megfelelő földalattijáratot úgy, hogy csak egy csomó megtévesztő irányjelző tábla áll rendelkezésére. Na persze, nem vagyunk egyformák ezen a világon. Kipirult arcából és csillogó szeméből azt szűrtem le, hogy Betty csodálja a felfedezőket.

– Azonnal sürgönyöztem neki – folytatta Mortimer. – Ragaszkodtam hozzá, hogy látogasson el hozzánk. Két éve nem láttam. Nem is sejted, édes, mennyire vártam, hogy megismerhesd Eddie-t. Neked való. Tudom, milyen romantikus vagy és mennyire vonz a kaland. Hallanod kell, amikor Eddie elmeséli, hogyan terítette le a *bongo* bikát az utolsó töltényével, miután a *pongók*, vagyis a bennszülött teherhordók elmenekültek a *dongóba*, vagyis a bozótba.

– Alig várom! – suttogta Betty fénylő tekintettel. Gondolom, egy befolyásolható lányt tényleg érdekelt az ilyesmi. Ami engem illet, a *bongóknál* csak a *pongók* érdekelnek kevésbé, a *dongó* pedig egyenesen halálra untat.

– Mikorra várod Eddie-t? – kérdezte a lelkes leányzó.

– Ma kapja meg a sürgönyömet. Szerintem valamikor holnap délután érkezhet ide. Hogy meg lesz lepve a jó öreg Eddie, ha megtudja, hogy vőlegény vagyok! Ő maga megrögzött agglegény. Mint mondta, a világ legnagyobb bölcsessége egy szuahéli közmondás: „Aki asszonyt visz a kraaljába, azonnal a *wongó*-ban találja magát.” Eddie szerint a *wongo* egyfajta húslé, amit fűszerekből és húsos csontból főznek. A mi húslevesünkre hasonlít. Majd kérd meg Eddie-t, hogy mondja el szuahéliul. Úgy még jobban hangzik.

A lány szeme felvillant, és az a bizonyos kifejezés ült az arcára, amit a házasemberek jól ismernek. Csupán egy pillanatig tartott, ám mégis elegendő okot adott nekem a fejtörésre egészen hazáig, sőt még az éjszaka álmatlan óráira is. Kedveltem Mortimer Sturgist, és olyan világosan láttam, micsoda veszély leselkedik rá, mint egy tenyérolvasó két guinea-ért. Sok mondást ismerek, amely legalább olyan bölcs, mint amit Mortimer fordított le szuahéliből. Talán a legbölcsebb az a furfangos, kelet-londoni mondás, amelyet a mozgóárusok adnak át egymásnak generációról generációra, és éjfélkor suttogják a kürtcsigaárusok vigvamjában. „Soha ne mutasd be kedvesedet egy barátodnak!” Ebben a hét szóban évezredek bölcsessége lakozik.

Tisztán láttam a jövőt. Mi más is történhetett, miután Mortimer felcsigázta Betty fantáziáját barátja romantikus pályafutásának történeteivel, majd hogy teljessé tegye művét, közölte, hogy Eddie megrögzött nőgyűlölő. Ennyi erővel azonnal visszakérhette volna a jegygyűrűt. A szívem szakadt meg Mortimerért.

Úgy esett, hogy a felfedező érkezése utáni második este meglátogattam Mortimert. A bajok máris elkezdődtek.

Denton amolyan szikár, keménykötésű, izzó szemű, pirospozsgás pasas. Pontosan annak látszott, ami volt: tetterős, vállalkozó szellemű férfi. Éppolyan szálkás termete és erős állkapcsa volt, ami nélkül nem felfedező a felfedező. Hozzá képest Mortimer civilizációnk melegházának gyenge terméke. Ha nem mondtam volna, Mortimer szemüveges. Márpedig, ha van alkalom, amikor egy férfinak nem szabad szemüveget viselnie, hát akkor, amikor egy mogorva arcú, ádáz tekintetű dzsungeljáró a kalandjait meséli egy gyönyörű lánynak.

Merthogy Denton épp ezt tette. Érkezésem, minden bizonnyal épp egy elbeszélést zavart meg. A világjáró a maga erős, szótlán módján megszorította a kezemet, majd tovább beszélt:

– A bennszülöttek barátságosnak tűntek, ezért úgy döntöttem, ott éjszakázom.

Megjegyeztem magamban: soha ne tűnj barátságosnak egy felfedezővel szemben. Mert ha igen, még úgy dönt, hogy nálad éjszakázik.

– Reggel levezettek a folyóhoz. Azon a részen *kongó*vá szélesedik, más szóval medencévé. Mint mondták, itt élt a krokodilus, amely az arrafelé élő tulkokkal – a rövidszarvú *jongó*kkal – táplálkozik. Ugyanis a tulkokat elsodorja az áramlás, amikor megpróbálnak átkelni a gázlón, és lezuhannak a *longó*kon, vagyis vízeséseken. Ám csak a második este sikerült megpillantanom ezt a rusnya dögöt a víz tetején. Türelmesen vártam. A harmadik nap aztán hirtelen észrevettem, hogy a fenevad kimászott a vízből egy homokzátonyra a folyó közepén, és elaludt a napon. Félelmetes szörny volt. Megvolt vagy tíz... Ugye, ön sose járt Közép-Afrikában, Miss Weston? Nem? Okvetlenül menjen el! Megvolt vagy tizenöt méter hosszú! Ott feküdt, csillogott a bőre. Sose felejttem el a látványt!

Elhallgatott, hogy cigarettára gyújtson. Hallottam, Betty milyen izgatottan szívja be a levegőt. Mortimer olyan boldogan ült a szemüvegével, mint egy kutyatulajdonos, akinek a kedvence ügyes trükkökkel szórakoztatja a társaságot.

– Na és mit csinált, Mr. Denton? – kérdezte Betty elfúló hangon.

– Tényleg, mit csináltál, öregem? – kérdezte Mortimer is.

Denton elfújta a gyufát, és a hamutartóba dobta.

– Mi? Ja! – mondta szórakozottan. – Odaúsztam és lelőttem.

– Odaúszott és lelőtte!

– Bizony. Úgy véltem, nem lesz még egy ilyen alkalmam. Persze megpróbálhattam volna a partról is, de féltem, hogy akkora távolságból nem sikerül életveszélyesen megsebesítenem. Így inkább átúsztam a homokpadra, a szájába dugtam a puskám csövét, és meghúztam a ravaszt. Nem sok krokodilt láttam ennyire meglepődni.

– Milyen borzasztó veszélyes!

– Ugyan, veszély! – nevetett vidáman Eddie Denton. – Tudják, az ember odaát hozzászokik, hogy olykor vállalni kell némi veszélyt. Ha már a veszélyről beszélünk, az volt igazán rázós, amikor egy megsebzett *gongo* sarokba szorított egy keskeny *tongó*ban. Nálam pedig csupán a zsebkésem volt, amiről minden letört már, kivéve a dugóhúzó és azt a valamit, amivel köveket lehet kiszedni lovak patájából. A következő történt...

Nem bírtam tovább hallgatni. Érző szívű ember vagyok, így kimentettem magam valamilyen ürüggyel, és távoztam. A lány arcát látva tudtam, napok kérdése, hogy szívét a romantikus idegennek ajándékozza.

Ami azt illeti, Betty már másnap délután beállított hozzám, és közölte, hogy megtörtént a legrosszabb. Tudja, gyerekkora óta ismertem, mindig megosztotta velem a gondjait.

– A tanácsát szeretném kérni – kezdte. – Olyan szerencsétlen vagyok!

Könnyekben tört ki. Láttam, hogy szegény lány szörnyű idegállapotban van. Próbáltam megnyugtani, ezért elmeséltem neki, hogyan teljesítettem egyszer a hosszú szakaszt négy ütéssel. Ismerőseim szerint ez álmosító hatású, és igazuk is lehet, mert amikor ott tartottam, miként ütöttem be a lyukba a labdát öt méterről, Betty elcsendesedett. Megtörölte a szemét, ásított párat, és elszántan rám nézett.

– Szeretem Eddie Dentont! – közölte.

– Ettől féltem. Mikor ébredtél rá erre?

– Úgy vágott belém, mint a mennykőcsapás, tegnap, vacsora után. Épp a kertben sétáltam, Eddie pedig arról mesélt, miként marta meg egy mérgező *zongo*, amikor megszédültem. Mire magamhoz tértem, Eddie karjaiban voltam. Arcomat az enyémhez nyomta, és gargalizált.

– Gargalizált?

– Legalábbis először azt hittem. De megnyugtattott, hogy a kelet-ugandai

walla-walla törzs egy kevésbé ismert dialektusában beszél. Mindig így tesz, ha elragadják az érzelmei. Sikerült összeszednie magát annyira, hogy lefordítsa nekem, és rögtön tudtam, hogy szeret. Ő megcsókolt engem. Én megcsókoltam őt. Aztán megcsókoltuk egymást.

– De hol volt ez idő alatt Mortimer?

– Odabent. A vázagyűjteményét katalogizálta.

Bevallom, egy pillanatig hajlottam rá, hogy levegyem a kezem Mortimerről. Úgy éreztem, az a férfi, aki képes odabent vázákat katalogizálni, miközben a menyasszonya a holdfényben felfedezőkkel lődörög, megérdemli a sorsát. De leküzdöttem az érzést.

– Megmondtad neki?

– Dehogya!

– Nem gondolod, hogy érdekelné?

– De hogy mondjam meg neki? Összetörném a szívét. Nagyon szeretem Mortimert. Akárcsak Eddie. Mindketten inkább meghalnánk, semhogy bántsuk. Eddie igazi nemes lélek. Egyetért abban, hogy Mortimer sose tudhatja meg.

– Tehát nem bontod fel a jegyességeket?

– Képtelen vagyok. Eddie is így érez. Azt mondta, ha nem tehetünk semmit, búcsút vesz tőlem, és elküszik valami messzi-messzi sivatagba. Ott, a mozdulatlan semmi közepén, melynek csöndjét csupán a prédára leső *yongo* kiáltása töri meg, ott próbál majd felejteni.

– Amikor azt mondtad „ha nem tehetünk semmit”, hogy értetted? Mit tehetnétek?

– Reméltem, hogy javasol valamit. Mit gondol, nem lehetne rávenni valahogy Mortimert, hogy ő maga bontsa fel az eljegyzésünket?

– Kizárt! Őrülten szeret téged.

– Én is ettől félek. A minap leejtettem a kedvenc vázáját, ő pedig mosolyogva csak annyit mondott, hogy semmi baj.

– Én még ennél is jobb bizonyítékkal szolgálhatok. Ma reggel Mortimer átjött hozzám, és megkért, hogy adjak neki titokban golfleckéket.

– Golf! De hisz utálja a golfot!

– Pontosan. De meg fog tanulni a kedvedért.

– De miért titokban?

– Mert meglepetésnek szánja a születésnapodra. Kétkelkedsz ezek után a szerelmében?

– Nem vagyok méltó hozzá! – suttogta a lány.

Ez adott egy ötletet.

– Mi lenne – mondtam –, ha sikerülne meggyőzni erről Mortimert?

– Nem értem.

– Teszem azt például, ha meggyőznénk, hogy dipszomániás vagy.

Betty a fejét csóválta.

– Azt már tudja.

– Tessék?

– Megmondtam neki, hogy néha járkálok álmomban.

– Nem, a dipszomániás zugivót jelent.

– A világ minden kincséért se adnám ki magam zugivónak!

– Akkor gyógyszerfüggő?

– Utálom a gyógyszereket.

– Megvan! – kiáltottam. – Kleptomániás!

– Az mi?

– Valaki, aki lopkod.

– Ó, ez szörnyű!

– Szó sincs róla. Nagyon is nőies valami. Te ugyanis nem tudsz róla.

– De ha nem tudok róla, akkor honnan tudok róla?

– Tessék?

– Úgy értem, hogy mondjam el Mortimernek, ha nem tudok róla?

– Nem te mondd el. Majd én. Tudatom vele, hogy itt jártál ma délután, elloptad az órámat és... – körbenéztem a szobában – az ezüstszelencémet.

– Jobban örülnék annak a kis szaglőüvegcsének.

– Egyiket se kapod meg. Csak azt mondom, elloptad. Mi fog történni?

– Lecsap egy golfütővel.

– Szó sincs róla. Öregember vagyok. Ősz fürtjeim megóvnak. Mortimer ragaszkodni fog hozzá, hogy álljak eléd, és megkér téged, hogy tagadd a szörnyű vádat.

– És aztán?

– Akkor beismered a tettet, és felmented az eljegyzésedet alól.

Betty némán ült egy ideig. Láttam rajta, hogy nagy hatást tettek rá a szavaim.

– Ez csodálatos ötlet! Köszönöm szépen! – felállt, és az ajtóhoz ment. – Tudtam, hogy lesz valami nagyszerű tanácsa!

Elgondolkozott.

– Mit gondol, nem lenne hihetőbb, ha mégis elvinném az üvegcsét?

– Az mindent elrontana – feleltem szilárdan, azzal fogtam az üvegcsét,

és gondosan bezártam az íróasztalomba.

Némán állt egy ideig. Tekintete a szőnyeget pásztázta, de nem aggódtam, mert az a padlóhoz van szögezve.

– Akkor minden jót – köszönt.

– *Au revoir* – feleltem. – Holnap fél hétkor találkozom Mortimerrel. Körülbelül nyolc körül várhat minket az otthonában.

Másnap reggel Mortimer pontosan érkezett a találkozóhelyre. Mikor a tizedik tee-hez értem, ő már ott várt. Kurtán üdvözöltük egymást, adtam neki egy ütőt, ismertettem vele az ütőtartás és a lendítés főbb ismérveit, aztán hagytam, hadd próbálja meg.

– Egyszerű játéknak tűnik – mondta, miközben beállt. – Egész biztos szabályos, hogy a labda egy kis homokkupac tetején van?

– Egész biztos.

– Úgy értem, nem akarok engedményeket, csak mert kezdő vagyok.

– A labdát mindig rátesszük valamire elütéskor – nyugtattam meg.

– Ha maga mondja. De szerintem ez pont a sportszerűséget veszi el a játéktól. Hová üssem?

– Csak egyenesen előre.

– De nem veszélyes? Például, ha kiütöm annak a háznak az ablakát.

Egy búbájos kalyibára mutatott, tőlünk mintegy ötszáz méterre.

– Ha megteszi, a ház tulajdonosa pizsamában kijön, és megkéri, válasszon, mogyorót kér vagy inkább szivart.

Úgy tűnt, ez megnyugtatja, és megcélozta a labdát. De aztán megint megállt.

– Nem kell mondani valamit, mielőtt elkezdjük? – kérdezte. – „Vigyázz, kész, rajt” vagy ilyesmi.

– Mondhatja, hogy „Fore”, ha attól jobban érzi magát. De nem kötelező.

– Ha már megtanulom ezt az ostoba játékot – felelte Mortimer határozottan –, *rendesen* tanulom meg. Vigyázz!

Kíváncsian figyeltem. Valahányszor ütőt adok egy kezdő kezébe, olyasformán érzem magam, mint a szobrász, aki egy alaktalan agyagkupacot szemlél. Az alkotó ember érzései fognak el. Íme, mondom magamban, egy csaknem érző ember, akinek üres testébe lelket öntök. Egy perccel ezelőtt még, bár a szó szoros értelmében embernek lehetett tekinteni, nem volt egyéb porhüvelynél. Egy perc múlva pedig golfozóvá válik.

Miközben ezen filozofáltam, Mortimer meglendítette az ütőt. Épp csak

súrolta a labda tetejét, lelökte az alátétről, ami enyhén nyesve, tizenöt centit repült.

– A pokolba! – csattant fel Mortimer.

Biztatóan bólintottam. Az ütése ugyan nem kívánczolt a golf újságok lapjaira, de kezdett ráérezni a játék technikájára.

– Mi történt?

Röviden összefoglaltam neki.

– Rossz volt a beállásod, a fogásod, elmozdítottad a fejed, belendült a tested, levetted a szemed a labdáról, kapkodtál, nem használtad a csuklódat, túl gyorsan lendítetted hátra az ütőt, a kezed gyorsabban járt, mint az ütőd, elvesztetted az egyensúlyodat, elfelejtettél megpördülni a bal talpad párnás részén, és behajlítottad a jobb térdedet.

Mortimer szóhoz sem jutott először.

– Több van ebben az időtöltésben – szolt végül –, mint azt egy hétköznapi megfigyelő gondolná.

Megfigyeltem már, mint ahogy, gondolom, mások is, hogy minden ember golftanulásában van egy pont, amikor, mondhatnánk, átlép egy határt – átkel a Rubiconon –, amely elválasztja a golfozót a nem golfozótól. Ez a pillanat rögtön az első jó ütése után jön el. Azon a reggelen, abban a kilencven percben, ami alatt Mortimer Sturgist oktattam a játék alapjaira, az ifjú mindenféle ütést bemutatott, amit csak ismer a tudomány, de már távozni készültünk, amikor összejött az első jó ütése.

Egy pillanattal korábban még viszolyogva nézte a kezeit.

– Hiába – mondta –, sose tanulom meg ezt az ördögi játékot. Nem is akarom. Holdkórosoknak való. Mi értelme? Bottal ütögetni egy nyamvadt labdát! Menjünk. Semmi értelme itt tölteni az egész délelőttöt.

– Üss még egyet, azután mehetünk.

– Rendben. Ha akarja. Bár semmi értelme.

A tee-re tette a labdát, szórakozottan mellé állt, és lazán suhintott. Koppanás hallatszott, a labda lerepült a teeről, nyílegyenesen, a föld felett körülbelül három méterrel repült vagy száz métert. Azután méltóságteljes ívben megtett még vagy hét métert, leesett, továbbgurult, és egy könnyű mashie ütésre állt meg a greentől.

– Nagyszerű! – kiáltottam.

Ifjú barátom megkövült.

– Ez hogy történt?

Egyszerűen megmagyaráztam.

– Jó volt a beállításod, a fogásod, nem mozdítottad el a fejed, nem lendült be a tested, nem vetted le a szemed a labdáról, nem kapkodtál, összhangban volt a karod az ütővel, forgattad a csuklódat, hagytad, hogy az ütőd vezessen, nem vesztetted el az egyensúlyodat, elforogtál a bal talpad párnás részén, és nem hajlítottad be a jobb térdedet.

– Értem – felelte. – Gondoltam, hogy erről lehet szó.

– Akkor menjünk.

– Pillanat. Csak szeretném megjegyezni, mit hogyan csináltam, amíg még emlékszem. Lássuk. Így álltam. Vagy inkább így? Nem, hanem így – vigyorogva fordult felém. – Micsoda remek ötlet volt golfozni! Ostobaság, amit a vicclapokban írnak, hogy az ember mindig melléüt meg összetöri az ütőjét. Csak oda kell figyelni egy kicsit. Micsoda pazar játék! A világon semmi se fogható hozzá! Remélem, ébren van már Betty. Meg akarom mutatni neki, hogyan ütök. Tökéletes lendítés minden súlyommal, csuklómmal és izmommal. Titokban akartam tartani, amíg megtanulom, de hisz most már megtanultam! Menjünk, keressük meg Bettyt.

Ez volt a végszavam. Vállára tettem a kezem, és szomorúan szólaltam meg:

– Mortimer, drága fiam, attól tartok, rossz hírem van számodra.

– Lassan... mozdulatlan fejjel... Micsoda? Rossz hír?

– Bettyről.

– Bettyről? Mi van vele? Ne lendüljön a test... a szem a...

– Készülj fel, fiam, a sokkra. Tegnap délután Betty ellátogatott hozzám. Miután elment, észrevettem, hogy ellopta az ezüstszelencémet.

– Ellopta a szelencéjét?

– Ellopta a szelencémet.

– Ó, hát senki se tökéletes – felelte Mortimer. – Mondja meg, hogy most is belendül-e a testem.

– Nem érted, mit akarok mondani! Felfogtad, hogy Betty, a lány, aki feleségül akarsz venni, kleptomániás?

– Kleptomániás?

– Ez az egyetlen lehetséges magyarázat. Gondold meg, mit jelent ez, fiam. Gondolj bele, mit fogsz érezni, valahányszor a feleséged azt mondja, vásárolni indul! Képzeld el magad, amint otthon vagy egyedül, nézed az órát, és azt gondolod: „Épp most csór el egy pár

nejlonharisnyát”. „Most kesztyűt rejt az ernyőjébe.” „Ezekben a percekben lép meg egy gyöngysorral.”

– Képes lenne rá?

– Hogyne! Nem tehet róla, ha teheti, elteszi.

– Ez csak még szorosabban összefűz minket! – felelte.

Bevallom, meghatódtam. A tervem kudarcot vallott, de megmutatta, hogy Mortimer Sturgis aranyból van. A golfpályát bámulta elgondolkodva.

– Tényleg – mondta merengve –, vajon szokott járni a drága azokra a vásárokra... azokra az aukciókra, ahol egy nappal előtte szemügyre lehet venni a portékákat? Gyakran árulnak szép vázákat.

Elhallgatott, és gondolataiba mélyedt.

Attól kezdve Mortimer Sturgis igazolta mindazt, amit arról mondtam, mennyire veszélyes idősebb korban rászokni a golfra. Egész életemben figyeltem embertársaimat, és meggyőződtem róla, hogy a természet mindannyiunkat golfozónak teremtett. Minden emberben megtalálható születéskor a golfozás csírája. Az elfojtástól csak nő, nő, egyre növekszik, mígnem – akár negyven-, ötven- vagy hatvanévesen – hirtelen letépi láncait, és úgy veti rá magát áldozatára, mint a szökőár. A bölcs ember, aki gyermekkorában kezd játszani, hagyja, hogy a méreg apránként távozzon a testéből, súlyos következmények nélkül. De egy olyan embert, mint Mortimer Sturgis, aki harmincnyolc évet töltött játék nélkül, ledönt a lábáról. Elgaloppírozza magát. Elveszti minden arányérzékét. Olyan, mint a légy, ami épp a duzzasztógát falán üldögél, amikor átszakad.

Mortimer Sturgis ellenállás nélkül adta át magát a golf orgiájának. Ilyet még én se láttam. Az első lecke után két nappal akkora ütőgyűjteményt vásárolt, hogy boltot nyithatott volna. Két-három naponta vásárolt új ütőt. Vasárnaponként, amikor nem lehetett ütőket vásárolni, olyan volt, mint egy tévelygő lélek. Persze ilyenkor lejátszotta a szokásos négy körét, de nem tudott örülni. Miközben a bozótba ütött egy-egy labdát, mindig arra gondolt, hogy azzal a fafelületű, hosszú, cleek golfütővel, amit másnap akart megvenni, sokkal jobban menne, és ez teljesen elvette az örömét.

Emlékszem, egyszer hajnali háromkor hívott fel azzal, hogy megoldotta a lyukba gurítás problémáját. Mint mondta, a jövőben krocketkalapácsot fog használni, és csodálkozott, hogy még soha senkinek nem jutott eszébe.

Még napokig fülemben csengett csalódott hörgése, amit akkor hallatott, amikor megmondtam, hogy a krokettkalapács használatát tiltja a szabályzat.

A golfkönyvtára az ütőkészletével azonos ütemben gyarapodott. Megvett minden alaplúvet, és előfizetett minden golfújságra. Sőt amikor talált egy cikket arról, hogy Mr. Hutchings ex-amatőrbajnok negyven is elmúlt, mikor játszani kezdett, ellenfele pedig, Mr. S. H. harmincöt éves koráig ütőt se vett a kezébe, pergamenre nyomatta és bekeretezve kitette a falára.

Na és ez alatt Betty? Szegény gyermek sötét jövő elé nézett, mely örökké elválasztja a férfitől, akit szeret. Csak azért, hogy egy másik férfi golfözvegye legyen, aki iránt nem érzett többet, mint megbecsülést – még akkor se, amikor százhárom mínusz huszonnégy ütéssel díjat nyert a heti hendikep versenyen. Rettenetes napok voltak ezek Betty számára. Gyakran beszélgettünk hármásban – Betty, én és Eddie Denton – Mortimer furcsa megszállottságáról. Denton szerint azt leszámítva, hogy Mortimernek nem lettek rózsaszín kiütései, a tünetei teljes mértékben megegyeznek a félelmetes *mongo-mongóéval*, ami Nyugat-Afrika belső vidékeinek csapása. Szegény Denton! Már meg is vette a jegyét Afrikába, és órákon át bújtja az atlaszokat megfelelő sivatag után kutatva.

Minden emberi válságban eljön a végső fázis. Vagy gyógyultan lábalunk ki belőle, vagy még mélyebbre süllyedünk a lelki betegségben, de a krízis mindig bekövetkezik. Volt szerencsém jelen lenni, amikor Mortimer Sturgis és Betty Weston esetében bekövetkezett a krízis.

Egy délután olyan időben mentem a klubházba, amikor az teljesen üres szokott lenni. Az első, amit a kilencedik greenre néző társalgóba lépve megláttam, Mortimer volt. A padlón hasalt. Bevallom, mikor észrevettem, megállt bennem az ütő. Félttem, hogy túlerőltetett elméje megadta magát. Tudtam, hogy Mortimer hetek óta alig tette le az ütőt a kezéből. Ezt pedig senki sem bírja a végtelenségig.

A lépteimet hallva felnézett.

– Hello – köszönt. – Nem látja valahol a labdát?

– A labdát? – hátraléptem, és kezem az ajtógombot kereste. – Fiam – próbáltam nyugtatgatni –, tévedésben vagy. Természetes tévedés, bárkivel előfordulhat. De ami azt illeti, ez a klubház. A pálya odakint van. Miért

nem jössz ki velem? Megnézzük, hátha találunk pár labdát odakint. Ha vársz egy kicsit, felhívom doktor Smithsont. Épp ma reggel mondta, milyen szívesen jönne egy kis labdavadászatra, hogy formába lendüljön. Nem bánod, ha velünk tart?

– Silver King labda volt, rajta a monogramom – mondta Mortimer ügyet sem vetve rám. – Tizenegy mashie-niblick ütéssel elértem a kilencedik lyuk körüli greent, de az utolsó ütésem túl erősen sikeredett. Átrepült azon az ablakon.

Most vettem csak észre, hogy az egyik, pályára néző ablak betört, és megkönnyebbültem. Térdre ereszkedve segítettem a labdát keresni. Végül a zongorában találtuk meg.

– Mi a helyi szabály? – kérdezte Mortimer. – Onnan kell tovább játszani, ahol van, vagy feltámaszthatom, de vesztek egy ütést? Ha onnan kell folytatnom, ahol van, gondolom, a niblickkel kell ütnöm.

Ebben a pillanatban lépett be Betty. Elég volt rápillantanom sápadt, elszánt arcára, hogy tudjam, itt jelenet lesz. Vissza is vonultam volna, ha a lány nem áll köztem és az ajtó között.

– Hello, drágám – köszöntötte Mortimer a niblickjét lóbálva. – A zongora elnyelte a labdámat. Túl erős volt az utolsó ütésem, és átütöttem a greenen.

– Mortimer – mondta a lány feszülten. – Kérdezni akarok valamit.

– Igen, drágám? Bárcsak láttad volna az ütésemet a nyolcadik lyuknál! Igazán remek volt!

Betty állhatatosan nézte.

– Jegyben járunk vagy sem? – kérdezte a lány.

– Jegyben? Ja, hogy összeházasodjunk? Hát persze! Kivételesen terpeszbe álltam, és...

– Megígérted, hogy ma reggel kocsikázni viszel. De nem jöttél értem. Hol voltál?

– Csak golfoztam.

– Golf! A nevét se halljam!

Mortimer összerándult.

– Vigyázz, még meghallja valaki, hogy ilyeneket mondasz! – intette menyasszonyát. – Amikor meglendítettem az ütőt, valahogy éreztem, hogy minden rendben lesz. Én...

– Kapsz még egy esélyt. Elviszel kocsikázni az autóval ma este?

– Nem lehet.

– Miért? Mit csinálsz?

– Hát golfozom!

– Elegem van belőle, hogy így elhanyagolsz! – toppantott Betty.

Szegény kislány. Tökéletesen megértettem. Már az is elég csapás, hogy rossz férfi menyasszonya. Más sem hiányzik még, hogy az futó ismerősként bánjon vele. Folyamatosan küzdött Eddie Denton iránti szerelmével, de hűséges maradt Mortimerhez, aki ezt az áldozatot olyan könnyedén vette, hogy az minden lányt bántott volna.

– Mintha nem is lennének jegyesek. Soha nem viszel sehova.

– Hívtalak, hogy gyere velem megnézni a nyílt bajnokságot!

– Miért nem viszel soha táncolni?

– Nem tudok táncolni.

– Megtanulhatnál.

– Nem tudom, nem árt-e a tánc az ember játékának. Hallottál már olyat, hogy egy hivatásos golfozó táncol? James Braid sem táncol.

– Döntöttem, Mortimer. Választanod kell köztem és a golf között.

– De édesem, tegnap százegy ütéssel értem végig a pályán. Nem kérhetsz valakit, hogy hagyja abba a golfot, amikor csúcsformában van.

– Így is jó! Nincs több mondanivalóm. Az eljegyzésünknek vége.

– Ne hagyj el, Betty! – könyörgött Mortimer, és volt valami a hangjában, ami a szívemig hatolt. – Boldogtalanná teszel! Ha pedig boldogtalan vagyok, mindig melléütök.

Betty Weston kihúzta magát. Az arca megkeményedett.

– Itt a gyűrűd! – mondta, és kisietett a szobából.

Miután elment, Mortimer egy kis ideig nem mozdult. A csillogó karikát nézte a kezében. Odaosontam és megveregettem a vállát.

– Fel a fejjel, fiam, fel a fejjel! – mondtam.

Szánalmasan nézett rám.

– Végem! – motyogta.

– Bátorság!

Mortimer tovább beszélt magában.

– Elképzeltem... annyiszor elképzeltem!... a mi kis otthonunkat! Az övét és az enyémet. Ő a foteljében varrogat, én a gurítást gyakorolom a szőnyegen... – Elcsuklott a hangja. – Közben a sarokban a kis Harry Vardon Sturgis játszik a kicsi J. H. Taylor Sturgisszal. A szobában elszórva pedig ott olvasnak és végzik gyermeki elfoglaltságaikat George Duncan Sturgis, Abe Mitchell Sturgis, Harold Hilton Sturgis, Edward Ray

Sturgis, Horace Hutchinson Sturgis és a kis James Braid Sturgis.

– Fiam, fiam! – kiáltottam.

– Mi a baj?

– Nem tervezett kicsit túl nagy családot?

Szórakozottan csóválta a fejét.

– Talán igen? – mondta bambán. – Nem tudom. Mennyi a pályaátlag?

Csönd telepedett ránk.

– Persze... – mondta végül halkán, majd elhallgatott.

Különös vidámság költözött a tekintetébe. Mintha hirtelen megint önmaga lenne. A régi, boldog Mortimer Sturgis, ahogy megismertem.

– Persze – ismételte –, ki tudja? Talán így a legjobb. Lehet, hogy mindből teniszező lenne! – sugárzó arccal ismét felemelte az ütőjét. – Tizenharmadik ütés? – közölte. – Szerintem az lesz a legjobb, ha kipöccintem a labdát az ajtón, és a klubházat megkerülve jutok a lyukhoz. Ön szerint?

Mit mondhatnék még? Betty és Eddie évek óta boldog házasságban élnek. Mortimer hendikepje már tizennyolc alatt van, és folyamatosan fejlődik. Az esküvőre nem ment el, mert halaszthatatlan versenye volt. De ha utána néznek és ellenőrzik az ajándékok listáját – sok, drága ajándék volt –, valahol az oszlop közepén ezt olvashatják:

STURGIS, J. MORTIMER.

Két tucat Silver King Golflabda,

és egy szabadalmaztatott

Sturgis-féle Alumínium Önállító,

Önellensúlyozó Putting-Cleek.

Megtört szívek

A klubház dohányzójában vidáman ropogott a tűz, a Korelnök pedig időről időre kipillantott a mind sűrűbb sötétségbe. Hópelyhek hullottak könnyedén a pályára. Onnan, ahol ült, a Korelnök jól rálátott a kilencedik lyukra. Most épp egy golflabda bukkant fel a domb teteje fölött a december esti szürkületben. Átgurult a greenen, és egy méterre állt meg a lyuktól. A Korelnök elismerően bólintott. Jó megközelítő lövés.

Tweedöltönyös fiatalember kapaszkodott fel a greenre, a lyuk körüli pázsitra. Könnyed magabiztossággal begurította a labdát a lukba, vállára vette a táskáját, és elindult a klubház felé. Pár perc múlva belépett a dohányzóba, és örömkkiáltást hallatott, amikor meglátta a tüzet.

– Halálra fagytam!

Odacsengette a pincért, és valami forró italt rendelt. A Korelnök örömmel engedett az invitálásnak, hogy tartson vele.

– Szeretek télen játszani – ismerte be a fiatalember. – Tiéd az egész pálya, mert a világ tele van olyan lazslókkal, akik csak akkor bukkannak fel, ha kedvükre való az idő. Nem is értem, hogy merik golfozónak hívni magukat!

– Nem mindenki olyan elszánt, mint ön, fiam – felelte az Öreg, és boldogan kortyolt az italából. – Ha így lenne, jobb hely lenne a világ, és kevesebbet hallanánk ezekről a modern lázongásokról.

– Én nagyon elszánt vagyok – ismerte el a fiatalember.

– Csupán egy embert ismertem, aki önnél is elszántabb volt. Mortimer Sturgist.

– A pasas, aki harmincnyolc évesen kezdett golfozni, és hagyta, hogy a menyasszonya hozzámenjen máshoz, mert nem tudta összeegyeztetni a golfot az udvarlással? Emlékszem. A minap mesélt róla.

– Csakhogy a történetnek folytatása is van, ha érdeklí – felelte a Korelnök.

– Ahogy óhajtja – adta meg magát a fiatalember. – Folytassa.

Sokan (kezdte a Korelnök) úgy vélték, Mortimer Sturgis túlságosan belemerült a golfba, és nehezteltek rá ezért. Én sosem osztottam a véleményüket. Arthur király korában senki sem nézett volna ki egy ifjú lovagot azért, mert minden társasági kötelességét és üzleti érdekelttségét sutba dobja a Szent Grál keresése kedvéért. A középkorban egy férfi egész életét a keresztes hadjáratoknak szentelhette, és a nép csodálta érte. Akkor

miért kell elítélni, ha valaki ezek mai megfelelőjéért, a Szent Golfért rajong? Mortimer Sturgisből sosem vált scratch játékos, de kitartó munkával sikerült kilencre csökkentenie a hendikepjét, és én tisztelem ezért.

A történet, amelyet el akarok mesélni, mondhatjuk úgy, Sturgis pályafutásának delén történt. Elért arra a pontra, hogy a hendikepje tizenkettő körül mozgott, és nyilván ön is tudja, hogy ez az a pillanat, amikor egy ember a szó igazi értelmében golfozni kezd. Mortimer addigi játékszenvedélye semmiség volt ahhoz képest, ami ezután következett. Addig is játszogatózott, de ekkor merült bele csak igazán. Ugyancsak ekkor kezdett ismét nősüléssel gondolkodni. Mint lelkes statisztikus felismerte, hogy művészetünk legnagyobb képviselői mind házasságok. Mortimer úgy vélte, könnyen lehet, hogy a szent kötelék javítja az ember játékát. Sokat kínoztta a gondolat, hogy kimarad valami jóból. Ráadásul az atyai ösztön is felébredt benne. Mint rámutatott, akár javítja a házasság a játékot, akár nem, bizonyíthatóan az idősebb Tom Morris házassága tette lehetővé az ifjabb Tommy Morris létezését, aki zsinórban négyszer nyerte meg a British Opent. Így aztán negyvenkét évesen Mortimer Sturgis elhatározta, keres egy lányt, akit megkérhet arra, hogy tizenegy driver, egy baffy, huszonnyolc putter, valamint golfpályafutása alatt összegyűjtött mind a kilencvennégy golfütőjének mostohaanyukája legyen. Mortimernek természetesen volt egy feltétele jövőbelijével szemben, mégpedig, hogy golfozzon. Még ma is emlékszem, milyen szörnyűlködő arcot vágott, amikor egy minden más szempontból csodálatos lány közölte vele, hogy sose hallott Harry Vardonról, legföljebb Dolly Vardonról. A szóban forgó hölgy azóta kiváló feleség és anya lett, de Mortimer Sturgis soha többé nem állt vele szóba.

Január közeledtével Mortimer rendszeresen elhagyta Angliát, és Dél-Franciaországba ment, ahol süt a nap és ropogós a fű. A szóban forgó évben is tartotta magát szokásához. Fogta a bőröndjét, kilencvennégy golfütőjét, és Saint Brüle-be utazott. Szokás szerint a Hotel Superbe-ben szállt meg, ahol már ismerték, és baráti megértéssel viselték, hogy a rövid chip ütések gyakorolja a szobájában. Egy este, miután eltörte az imádkozó kis Sámuel szobrát, felöltözött és lement vacsorázni. Az első, akit megpillantott, Ő volt.

Mint tudja, Mortimer Sturgisnek volt már korábban jegyese, de Betty Weston sosem váltott ki benne olyan érzelemtúltengést, mint ennek a

lánynak a puszta látványa. Mortimer később azt mondta nekem, már az is, ahogy az a teremtés a levesét kanalazta, olyan érzést keltett benne, mint amikor a bozótba tartó labda nekiütközik egy kőnek és visszapattan a pályára. Ha a golf későn érkezett el Mortimer életében, a szerelem még később, és mint ahogy a golf is nagy jelentőséggel bírt, ugyanilyen jelentős volt ez a szerelem is. Mortimer kábultan fogyasztotta el a vacsoráját – némely szállodában jobb is –, majd keresett valakit, aki bemutatná a hölgynek. Végül sikerrel járt, és létrejött a találkozás.

Szívének hölgye alacsony, törekenynek tűnő lány volt, nagy kék szemekkel és arany hajkoszorúval. Kedves arca volt, ámde bal csuklóját felkötve hordta. Úgy pillantott fel Mortimerre, mint aki végre talált valami érdekeset. Hajlamos vagyok azt mondani, hogy mindkét fél részéről szerelem volt első látásra.

– Szép időnk van – mondta Mortimer, aki remek beszélgetőtárs.

– Igen – felelte a lány.

– Szeretem, ha szép az idő.

– Én is.

– A szép idő, az aztán igen!

– Igen.

– Mert... mert... szóval a szép idő sokkal szebb, mint például az olyan idő, ami nem szép – szögezte le Mortimer.

Aggódva nézett a lányra, hátha ez már túl magas neki, de úgy tűnt, hogy szerelme teljes mértékben tudja követni.

– Ugye? – felelte a lány. – Annyira... annyira szép.

– A számból vette ki a szót – helyeselt Mortimer. – Annyira szép. Fején találta a szöveget.

Mortimer el volt bűvölve. Szépség és intelligencia oly ritkán találkozik!

– Látom, megsérült a csuklója – folytatta az ifjú, és a kötésre mutatott.

– Igen. Meghúzódott a bajnokságon.

– A bajnokságon? – Mortimer kíváncsi lett. – Borzasztó udvariatlan tőlem – mondta mentegetőzve –, de nem értettem jól a nevét az előbb.

– A nevem Somerset.

Mortimer lelkesen közelebb hajolt. Elvesztette az egyensúlyát, és csaknem leesett a székéről. Megbénította a sokk. Már a beszélgetésük előtt is úgy érezte, hogy egész életében felgyülemlett minden szenvedélyével szereti ezt a lányt. Ráadásul ő Mary Somerset! A szálloda aulája táncra perdült a szeme előtt.

Nyilván ön is hallotta már ezt a nevet. Abban az évben a női golfbajnokság első fordulójában még senki sem figyelt fel különösebben Mary Somersetre. Bár túljutott az első két mérkőzésén, de ellenfelei is ugyanolyan ismeretlenek senkik voltak, mint ő. Ám aztán a harmadik körben legyőzte a bajnokot. Attól kezdve pedig mindenki róla beszélt. Ő lett a favorit. Nem is okozott csalódást rajongóinak, hiszen meg sem állt a döntőig, ahol könnyedén nyert. Most pedig ott ült, Mortimerrel beszélgetett, mint egy hétköznapi ember. Ráadásul, ha barátunk jól olvasott a leányzó szeméből, ő sem maradt közömbös Mortimer sármjával szemben – már ha lehet ezt sármmak hívni.

– Tyú... ha! – dadogta Mortimer.

Barátságuk rohamosan fejlődött, ahogy az már Dél-Franciaországban lenni szokott. Azon a kellemes éghajlaton, ha megtalálod a megfelelő lányt, a többit elvégzi a Természet. A megismerkedésük utáni második reggel Mortimer meghívta Maryt, hogy kísérelje el a pályára és nézze, ahogy játszik. Kicsit félt ugyan, mert tudta, hogy a játéka aligha vált ki nagy elismerést egy bajnokból. Ugyanakkor mindig örült a tanulási lehetőségnek. Úgy vélte, ha Miss Somerset látja néhány ütését, biztos tud neki tanácsot adni, hogy mit csináljon. Így is lett. Az alkalom a negyedik lyuknál jött el, ahol is Mortimer egy olyan ütés után, amely őt magát is meglepte, egy csúnya gödörben találta a labdáját.

A lányhoz fordult.

– Most mit csináljak? – kérdezte.

Miss Somerset a labdára nézett. Mérlegelte magában a kérdést.

– Koppintson rá jó erősen! – javasolta.

Mortimer tudta, mit jelent ez. Egy jó erős ütést a vasütővel. Csakhogy ő eddig valahányszor bármi komolyabban próbálkozott, mint egy fél lendítés – hacsak a labda nem volt a tee-n –, szinte mindig elrontotta. De nem hagyhatta cserben ezt a csodálatos lányt, ezért jó nagyot lendített, és megpróbálta. Bátorságának meglett a jutalma. A labda olyan simán repült ki a mélyedésből vissza a gyepre, mintha John Henry Taylor ütötte volna el. Nem nézett se balra, se jobbra, egyesén haladt a lyuk felé. Pár perc múlva Mortimer Sturgis büntetőütés nélkül teljesítette a lyukat, és csak azért nem kérte meg ott, azonnal Miss Somerset kezét, mert félt, hogy kosarat kap, mivel a lány még nem ismerhette meg eléggé. Az imént

megnyilvánult hatalmas golftudás eloszlatta a fiú utolsó kétségeit is. Tudta, ha örökké élne, akkor sem találna megfelelőbb hitvest. Maryvel az oldalán ugyan mit ne tudna elérni? Ledolgozhatja a hendikepjét hatra... háromra... nullára... talán még pluszba is kerülhetne! Te jó ég, hiszen még az amatőr bajnokság sem tűnt elérhetetlennek! Ünnepelesen megrázta putterjét a levegőben, és magában megfogadta, hogy megszerzi magának a női nem eme gyöngyszemét.

Ha pedig egy férfi így érez, lehetetlen sokáig ellenállni neki. Egészen egy hétig forrongott Mortimer lelke, aztán nem bírta tovább türtóztatni magát. A szálloda táncmulatságán félrehívta imádottját a holdfényes teraszra.

– Miss Somerset... – kezdte, úgy dadogva az érzelmektől, mint egy kiskereskedő adóellenőrzéskor. – Miss Somerset... szólíthatom Marynek?

A lány szeme lágyan csillogott a félhomályban, ahogy Mortimerre nézett.

– Marynek? – ismételte. – Miért ne, ha szeretné...

– Hogy szeretném-e? – kiáltott Mortimer. – Hát nem tudja, hogy ez a legféltehetőbb vágyam? Ha nem tudná, jobban szeretném Marynek hívni, mint két ütéssel teljesíteni a muirfieldi első szakaszt! Ó, Mary, mióta vágytam erre a percre! Szeretem! Szeretem! Amióta csak megláttam, tudom, hogy ön az egyetlen lány a világon, akinek kész lennék meghalni a kezéért! Mary, enyém lesz? Játsszunk tovább együtt? Játssz velem egy meccset az élet golfpályáján, amíg az Öreg Kaszás ki nem zár minket?

Mary közelebb húzódott a férfihoz.

– Mortimer! – suttogta.

A fiú kinyújtotta a karját, azután visszahúzta. Az arca hirtelen megmerevedett, és fájdalmas ráncok jelentek meg a szája körül.

– Várj! – mondta feszülten. – Szeretlek, Mary, épp ezért nem hagyhatom, hogy vakon nekem add magad. Be kell vallanom valamit. Én nem vagyok... nem voltam mindig... – kereste a szavakat – ...jó ember – mondta végül halkán.

Mary erre haragos lett.

– Hogy mondhatsz ilyet? Te vagy a legjobb, a legkedvesebb, legbátrabb ember, akivel csak találkoztam! Talán nem jó ember az, aki az életét kockáztatta, hogy megmentsen a vízbefúlástól?

– Vízbefúlástól? – Mortimer hangja csodálkozásról árulkodott. – Téged? Hogyan?

– Már elfelejtetted, amikor múlt héten a tengerbe estem, te pedig ruhástól utánam ugrottál?

– Ja, persze – felelte Mortimer. – Már emlékszem. Aznap történt, amikor végigmentem a hosszú hetedik szakaszon öt ütéssel. Egy jól irányzott kezdőütéssel előreküldtem a labdát, azután a baffy-t használtam a másodikhoz... de nem ez a lényeg. Kedves tőled, hogy így felnagyítasz valamit, ami nem több alapvető udvariasságnál. De meg kell ismételnem, a te patyolattisztaságod tükrében én nem vagyok jó ember. Nem állok előtted olyan makulátlanul, ahogy azt egy fiatal lány elvárhatná a férjétől. Egyszer, amikor négyest játszottam, a labdám magas fűbe esett. Senki se volt a közelemben. Nem vittünk labdaszedőket, a többiek pedig kint voltak a gyepen. Isten a tanúm... – megremegett a hangja. – Isten a tanúm, hogy harcoltam a kísértés ellen. De elbuktam. Odébb rúgtam a labdát egy kis, csupasz huppanóra, ahonnan már gyerekjáték volt egy félerős ütéssel elérnem a greent és a hetedik ütéssel be is fejeznem. Mary, volt olyan időszak, amikor, ha egyedül játszottam, egymás után három pályán is engedményt tettem a lyukba gurításnál magamnak, csak hogy elmondhassam, sikerült száz ütés alatt teljesítenem a pályát. Ah! Elborzadsz tőlem! Látni sem bírsz!

– Dehogynem. És nem borzadok. Csak a hideg miatt borzongtam meg.

– Akkor tudnál szeretni a múltam dacára?

– Mortimer!

Azzal a lány a karjaiba omlott.

– Drágám! – szólt most az ifjú. – Milyen boldog életünk lesz! Már ha rá nem ébredsz, hogy hibát követtél el.

– Még hogy hibát! – kiáltott a lány keserűen.

– Tudod, a hendikepem tizenkettő, és nem is valami szilárd tizenkettő. Van, hogy egyik szakasról akár a következő szakasz lyukába is betalálnék, máskor pedig egy bányagödröt se találnék el, ami mellé nagy „Isten hozott” táblát állítottak. Te viszont megnyerted a női nyílt bajnokságot. De ha ennek ellenére nem bánod... Ó, Mary, fogalmad sincs, mennyit álmodoztam róla, hogy egy nap feleségül veszek egy elsőrangú golfost! Igen, ez volt az álmom... végiglépkedni a padsorok közt egy plusz kettes lánnyal! Megint megborzongtál. Megfázol.

– Kicsit hideg van – felelte a lány halkán.

– Hadd kísérjelek be, szerelmem! – ajánlotta Mortimer. – Leültetek egy kényelmes fotelbe, hozok neked kávé. Utána viszont muszáj lesz megint

kijönnöm, körbebóklásznom és azon merengem, milyen csodálatos minden!

Néhány hét múlva összeházasodtak. Nagyon csendes szertartás volt Saint Brüle kis, falusi templomában. A helyi golfklub titkára volt Mortimer tanúja, és egy szállodabeli lány ugrott be nyoszolyólánynak. Mortimer számára súlyos csalódást jelentett mindez. Ő színpompás esküvőt akart a Szent György-katedrálisban, a Hannover téren, amelyet a tootingi vikárius celebrál (aki kiváló scratch játékos, a rövid lyukra ütések mestere), az orgonák pedig a „Hang, mely Szent András fölött szólá”-t zengenék. Még az is megfordult a fejében, hogy a katonai esküvők mintájára felemelt golfütők boltíve alatt kíséri ki aráját a templomból. De a lány hallani sem akart ilyen pompáról. Ragaszkodott a csendes esküvőhöz, nászútként pedig egy olaszországi körutat választott. Mortimer ugyan Skóciába szeretett volna menni, hogy meglátogassák James Braid szülőföldjét, mégis engedett szerelme óhajának, annyira odavolt érte. De nem nagyon tetszett neki Olaszország. Róma impozáns műemlékei hidegen hagyták. Vespasianus templomáról csupán az jutott eszébe, milyen ördögi bunker lenne belőle. A Colosseumban halvány érdeklődés támadt benne, mert arra gondolt, hogy Abe Mitchell biztosan a brassy-t használná az átütésére. Amíg hitvesét elbűvölte a Firenze melletti Fiesolében a Torre Rosából nyíló kilátás a toszkán dombokra, Mortimer csupán terepakadályt látott benne, amelyből irtó nehéz lenne kijutni.

Végül aztán visszatértek Mortimer lakályos otthonába, a golfpálya tőszomszédságába.

Hazaérkezésük estéjén Mortimert annyira elfoglalta kilencvennégy golfütője kifényesítése, hogy észre sem vette, neje mennyire szótlan. Egy kevésbé elfoglalt férfinak egyetlen pillantásra azonnal feltűnt volna, hogy az asszony rettentő ideges. Minden hirtelen zajra összerezzent, és amikor férje épp a legújabb ütőjét próbálta ki és kitörte a szalon ablakát, élesen felsikoltott. Vagyis furcsán viselkedett. Tökéletesen illett volna Edgar Allen Poe Az Usher-ház vége című novellájába, ha a neves szerző történetesen beleírja. Az ifjú feleség olyan ember benyomását keltette, aki a közelgő végzet lesújtását várja bármely percben. Eközben Mortimer gondtalanul dudorászott magában, és huszonkettedik putterje élet

smirglizte. A másnapi játékon járt az esze.

– Ugye meggyógyult már a csuklód, drágám? – kérdezte.

– Igen. Remekül van.

– Csodás! – örvendezett Mortimer. – Korán reggelizünk... mondjuk, fél nyolckor... és ebéd előtt lejátszunk néhány kört. Nem akarom mindjárt első nap túlzásba vinni a játékot – lendített vidáman a putterrel. – Szerinted hogy kellene játszsanunk? Kezdetben adhatnál nekem fél pálya előnyt.

Az asszony nem válaszolt. Nagyon sápadt volt. Olyan erősen szorította a fotel karfáját, hogy kilátszottak az ujjízületei a bőre alól.

Mortimert kivéve bárkinek még nyilvánvalóbb lett volna szegény asszony idegessége másnap reggel, amint az első elütőhelyhez értek. A szeme kifejezéstelen volt, és összerezzent, amikor felugrott mellette egy szöcske. De Mortimer túlságosan örvendezett, amiért nem volt rajtuk kívül senki a pályán, semhogy észrevette volna.

Kevés homokot lapátolt ki a tee-dobozból, és kivett egy labdát a neje táskájából. Mortimer vadonatúj golftáskát adott szerelmének nászajándékba, hat tucat labdát, és egy készletet a legdrágább ütőkől, egyenesen Skóciából.

– Mit szólnál egy magas tee-hez? – kérdezte a férfiú.

– Még mit nem! – riadt fel gondolataiból az asszonyka. – Az orvosom szerint megfeküdné a gyomromat.

Mortimer vidáman nevetett.

– Ez oltári! – kuncogott. – Saját vagy egy viccújságban olvastad? Tessék! – a labdát a kis homokkupacra tette, és felállt. – Mutass valamit a bajnoki formádból!

Ám az asszonyka sírva fakadt.

– De drágám!

Mortimer odaszaladt hozzá, és a karjába vonta, de ő erőtlenül megpróbálta eltolni magától. – Angyalkám! Mi baj?

Mortimerné szakadatlanul sírt. Aztán erőnek erejével tudott csak megszólalni:

– Mortimer, én becsaptalak!

– Becsaptál?

– Soha életemben nem golfoztam! Azt sem tudom, hogy kell kézbe venni a labdaszedőt!

Mortimerben megállt az ütő. Úgy hangzott mindez, mint egy háborodott elme hadoválása, márpedig egyetlen férj sem örül neki, ha a felesége

rögtön a nászút után meghibban.

– Mindenem! Nem ismerek rád!

– Hát épp ez a baj! Mert nem az vagyok, akinek hittél!

Mortimer csodálkozva bámult a feleségére. Arra gondolt, hogy ez egy kicsit magas neki, és papírra, ceruzára van szüksége, hogy kibogozza a dolgot.

– Az én nevem nem Mary!

– Pedig azt mondtad.

– Nem. Megkérdeztél, szólíthatsz-e Marynek, én pedig megengedtem, mert túlságosan szeretlek, semhogy akár a legapróbb szeszélyedre is nemet mondjak. Meg akartam mondani, hogy nem ez a nevem, de a szavamba vágta.

– Nem Mary! – értette meg Mortimer a szörnyű igazságot. – Te nem Mary Somerset vagy?

– Mary az unokatestvérem. Az én nevem Mabel.

– De hisz azt mondtad, a bajnokságon húzódt meg a csuklód!

– Így is volt. Kicsúszott a kezemből a kalapács.

– A kalapács! – Mortimer a homlokát fogta. – Mintha azt mondtad volna, „kalapács”.

– Igen, Mortimer! A kalapács.

Halvány szégyenpír fátyolozta Mabel orcáját, a szeme fájdalmasan csillogott, de bátran szembenézett férjével.

– Női krokettbajnok vagyok! – suttopta.

Mortimer Sturgis nagyot kiáltott, akár egy megsebzett állat.

– Krokett! – nagyot nyelt, és elhomályosult szemmel nézett szerelmére. Igazán nem volt prűd, de rendelkezett néhány nemes előítélettel, amelyekből egy magára adó férfiú sem mentesülhet teljesen, bármennyire is próbál széles látókörű lenni. – Krokett!

Hosszú csend következett. Lány szellő dalolt a fejük felett a fenyőfák között. Sáskák hegedültek a lábuknál. Mabel szólalt meg ismét halk, monoton hangon:

– Az én hibám! Már rég meg kellett volna mondanom, amikor még visszakozhattál. Miért is nem vallottam be még azon az estén, ott, a teraszon! De levettél a lábamról, és a karjaidban találtam magam, még mielőtt ráébredhettem volna, mennyit jelent neked a feltételezett golf tudásom! De akkor már késő volt! Túlságosan szerettelek, semhogy elengedjelek. Nem tudtam elviselni a gondolatot, hogy esetleg elhidegülsz

tőlem. Ó, micsoda bolond voltam... bolond! Tudtam, hogy nem tarthatom fenn örökké a csalást, hogy idővel rá fogsz jönni. De titokban azt reméltem, addigra már annyira közel kerülünk egymáshoz, hogy meg tudsz majd bocsátani. De tévedtem. Már tudom. Vannak dolgok, amiket senki nem bocsáthat meg. Vannak dolgok – ismételte kábán –, amiket senki nem bocsáthat meg.

Elfordult. Mortimer magához tért a révületéből.

– Állj! – kiáltott. – Ne menj el!

– Muszáj.

– Szeretném, ha megbeszelnénk!

Mabel szomorúan megrázta a fejét, és lassan elindult a napsütötte pázsiton. Mortimer csak nézte, s agyában örülten pörögtek a gondolatok. Az asszony eltűnt a fák között.

Mortimer leroskadt a tee-dobozra, és kezébe temette az arcát. Egy ideig semmi másra nem tudott gondolni, csak az őt ért kegyetlen csapásra. Egy pillanat alatt foszlott szerte minden szivárványos elképzelése arról, hogy ő és szerelme kéz a kézben sétálnak végig az életen, Mary – vagyis Mabel – szeretettel kritizálja a tartását, a lendítését, Mortimer pedig tanul tőle. Egy krokettjátékos! Olyan nőt vett feleségül, aki színes labdákat üt át kis kapukon! Mortimer Sturgist emésztette a kín. Egy erős ember szenvedése. Ám lassacskán elvonultak a felhők. Mortimer sem tudta, meddig tartott. De ahogy ott ült, hirtelen megint eljutott hozzá a napsütés és a madáracsicsérgés. Borúra derű. Remény és bizakodás költözött a szívébe.

Szerette őt. Még mindig szerette. A részévé vált, és bármit is tett Mabel, ezen semmi sem változtathatott. Igen, becsapta. De miért csapta be? Mert annyira szerette Mortimert, hogy nem akarta elveszíteni. A pokolba is, mi ez, ha nem a legnagyobb bók?

Végtére is, talán az ő hibája? Nem inkább a neveltetése tehet róla? Könnyen lehet, hogy még kisgyermekként tanították meg krocketezni, amikor képtelen volt megkülönböztetni a jót a rossztól. Semmit nem tettek, hogy kiirtsák a kórokozót a szervezetéből, így hát krónikussá vált a baj. Ki hibáztathatja? Nem sajnálatot érdemel sokkal inkább, mint megvetést?

Mortimer talpra szökkent, miközben dagadozott a keble saját nagylelkűségétől. Legyőzte jeges rémületét. Ismét rózsaszínben látta a jövőt. Még nem késő. Mabel még fiatal, sokkal fiatalabb, mint Mortimer

volt, amikor golfozni kezdett. Ha egy hozzáértő specialistára bízta magát és mindennap gyakorol, még mindig van remény, hogy túrhető játékos válik belőle. A házhoz érve beszaladt, és Mabelt szólongatta.

Nem kapott választ. Mortimer szobáról szobára járt, de mind üres volt.

Elment. Ott maradt a ház. Ott maradtak a bútorok. A kanári a kalitkában énekelt, a szakács a konyhában. A festmények is a helyükön lógtak. De Mabel elment. Minden ott volt, csak a felesége nem.

Végül a kupa mellett, amelyet egy hendikep versenyen nyert, Mortimer meglátta a levelet. Csüggedt szívvel tépte fel a borítékot.

Szomorú, tragikus levél volt. Egy olyan nő levele, akinek szívét kegyetlenül facsarja a fájdalom. Igen, becsapta Mortimert, aki talán képes megbocsátani neki, de felejtetni sosem lenne képes, ezért ő, Mabel inkább elmegy s egyedül vág neki a világnak.

Mortimer lehuppan egy székre, és üres tekintettel bámult maga elé. Mabel tehát feladta a mérkőzést.

Jómagam nem vagyok házas, így nem rendelkezem olyan irányú tapasztalattal, mit érez a férfi, ha a felesége némán elillan az ismeretlenbe, de azt hiszem, olyasmi lehet, mint mikor az ember hatalmasat lendít egy brassy-val, és elvéti a labdát. Az ilyenkor tapasztalt sokkos, csalódással és szeretetétéhséggel vegyes érzés foghatja el az elhagyott férjet is. Át tudom érezni, hogy az események mennyire megrázhatták Mortimer Sturgist. Akkoriban nem voltam itthon, de azok, akik látták, azt mondták, teljesen szétesett a játéka.

Persze sosem adta jelét, hogy valaha is első osztályú játékos válhat belőle, de azért összehozott egy-két szép ütést. A könnyű vassal egész ügyesen bánt, és megbízhatóan gurította be a végén a labdát a lyukba. Ám tragédiája árnyékában azonnal visszaesett kezdeti formájába. Szívfacsaró látvány volt ez a vékony, nyúzott, szemüveges ember, akinek sokszor az is három ütésébe tellett, hogy elérje a hölgyek elütőpontját.

A nyesések, amelyekből már csaknem teljesen kigyógyult, olyan erővel tértek vissza, hogy már a tee-tartó doboz is veszélybe került. Ha pedig nem nyesett, akkor balra kanyarította a labdát. Azt mesélték, hogy a hatodik pályánál képes volt beleütni a labdát a saját labdaszedőjébe, aki pedig mögötte állt. Ami pedig a tizenhetedik pályán lévő mély homokcsapdát illeti, annyi időt töltött ott, hogy a bizottság már-már heti bérleti díjat akart

kérni tőle.

Az eddig megbízható alapokon álló, független férfi ezekben az időkben jóformán a semmin élt. Bár golflabdára is költött valamicskét, kiadásai zömét az emésztette fel, hogy megtalálja a feleségét. Minden újságban hirdetett. Magánnyomozókat szerződtetett. Sőt! Legjobb meggyőződése ellenére is utazgatni kezdett és krocketmeccseket látogatott. De Mabel sosem szerepelt a játékosok között. Ez némileg megvigasztalta. Arról árulkodott, hogy bárhol is legyen a felesége és bármit is csináljon, még nem züllött le teljesen.

Elmúlt a nyár. Az ősz ahogy jött, úgy ment. Beköszöntött a tél. A napok zordak, hidegek lettek, s az évnék ebben a szakaszában ritka, erős hóesés véget vetett a játéknak. Mortimer odahaza töltötte a napjait. Komoran bámult ki az ablakon a földet borító fehér takaróra.

És eljött a karácsonyeste.

A fiatalember kényelmetlenül fészkelődött a székén. Az arca gyászosan megnyúlt.

– Ez nagyon lehangoló – közölte.

– Ezek a lélekdrámák sose vidámak – ismerte el a Korelnök.

– Figyeljen – mondta az ifjú határozottan –, egyvalamit mondjon meg őszintén, mint férfi a férfinak. Rátalált Mortimer a halott feleségére, akinek testét teljesen betemette a hó, kivéve az arcát, amelyen még mindig ott bujkált a jól ismert, édes mosoly? Mert ha igen, hazamegyek.

– Nem, dehogy – tiltakozott a Korelnök. – Szó sincs ilyesmiről.

– Biztos?

– Nem, nem!

A fiatalember megkönnyebbülten felsóhajtott.

– Csak a földet borító fehér takaró miatt kezdtem gyanakodni.

A Korelnök folytatta.

Karácsonyeste volt. Egész nap havazott, vastagon belepte az udvart. Mortimer Sturgis szerény vacsorája után – felesége elvesztése és a golf teljes hiánya miatt alig volt étvágya mostanában – a nappaliban ült, és szórakozottan fényesítette jiggerje életét. Ám hamar ráunt erre az egykor oly kedves elfoglaltságra. Letette az ütőt, és a bejárat ajtóhoz ment megnézni, van-e remény az olvadásra. De nem volt. Fagyott. A hó

ropogott, amikor lábával megtapodta. Az ég fekete volt, tele rideg csillagokkal. Mortimer úgy látta, legjobb lesz, ha minél előbb összepakol és Dél-Franciaországba megy. Már épp be akarta csukni az ajtót, amikor úgy tűnt neki, a nevét hallja.

– Mortimer!

Tévedett volna? A hang olyan halknak és távolinak tűnt.

– Mortimer!

Tetőtől talpig megborzongott. Ezúttal szó sem lehetett tévedésről! A jól ismert hang volt, a felesége hangja, és valahonnan a kertkapu közeléből jött. Ha hangokról van szó, nehéz megítélni a távolságot, de Mortimer úgy becsülte, tőle egy rövid mashie-niblick ütésnyire és némi gurításnyira szól.

A következő pillanatban már rohant végig a hóborította ösvényen. Aztán megdermedt. Mi az a sötét tömeg a kapun belül? Odaszökkent. Megtapogatta. Egy test volt. Mortimer reszkető kézzel gyufát gyújtott. Kialudt. Újat gyújtott. Az is kiégett. Meggyújtott egy harmadikat is, amely egyenletes lánggal égett. Leguggolva látta, hogy a felesége fekszik ott átfagyva, mereven. A szeme csukva volt, de arcán még ott bujkált a mosoly, amelyre olyan jól emlékezett.

A fiatalember haragos arccal állt fel. A golftáskájáért nyúlt.

– Micsoda piszkos trükk! – méltatlankodott. – Pedig megígérte!

Az Öreg intett, hogy üljön vissza.

– Ne féljen! Az asszony csak elájult.

– Azt mondta, átfagyott.

– Ön nem fagyna át, ha a hóban feküdne?

– És mereven.

– Mrs. Sturgis azért volt merev, mert lévén karácsonyi szünet, alig jártak a vonatok, és a vasúti elágazástól kénytelen volt nyolc mérföldet gyalogolni. Üljön le és engedje meg, hogy folytassam.

Mortimer Sturgis gyöngéden, óvatosan felemelte az asszonyt, és elindult vele a házba. Félúton megcsúszott egy jégdarabon, elesett, lehorzsolta a sípcsontját, édes terhét pedig a hóba ejtette.

Mabel az eséstől magához tért. Kinyitotta a szemét.

– Mortimer, drágám! – mondta.

Mortimer épp valami mást készült mondani, de aztán visszafogta magát.

– Élsz? – kérdezte.

– Igen – jött a válasz.

– Hála Istennek! – felelte Mortimer, és kikanalazott némi havat a gallérja alól.

Együtt mentek be a házba, onnan pedig a nappaliba. A feleség a férjét nézte, a férj a feleségét. Csönd volt.

– Átkozott idő! – állapította meg Mortimer.

– Valóban az.

Megtört a jég. A fiatalok egymás karjába omlottak. Aztán ültek a heverőn, kéz a kézben, mintha szörnyű elválásuk csupán rossz álom lenne.

Mortimer hozta szóba először.

– Azért, tudod, nem kellett volna így lelécelned.

– Azt hittem, gyűlölsz!

– Téged gyűlölni? Jobban szeretlek az életnél! Előbb törném szét a kedvenc driveremet, mint hogy elveszítselek!

Mabelt boldogsággal töltötték el ezek a szavak.

– Drágám!

Mortimer a kezét babusgatta.

– Azok után, amit akkor mondtál, visszajöttem a házba, hogy megmondjam, még mindig szeretlek. Azt akartam javasolni, hogy vegyél leckéket egy ügyes profitól. De te elmentél!

– Nem voltam méltó hozzád, Mortimer!

– Angyalkám! – Mortimer az asszony hajához nyomta ajkát, és komoly hangon folytatta. – Megtanultam valamit, drágám. Mindig is tudtam, de most még inkább biztos vagyok benne, hogy téged akarlak. Csakis téged! Nem érdekel, hogy nem golfozol. Az sem érdekel... – egy pillanatra habozott, de aztán bátran folytatta. – Az sem érdekel, ha krockettezel, amíg velem maradsz!

Egy pillanatra olyan elragadtatás fénylett Mabel arcán, hogy már-már angyalinak tűnt. Halk, elragadtatott sóhaj tört fel belőle. Megcsókolta a férjét, aztán felállt.

– Nézd, Mortimer?

– Mit?

– Engem. Csak figyelj!

A jigger, amelyet Mortimer fényesített, egy közeli széken hevert. Mabel felvette. A kandallópárkányon lévő tálból kivett egy vadonatúj golflabdát.

A szőnyegre tette. Megcélozta. Aztán vidám „Fore” kiáltással egyenesen beleütötte a porcelántartó vitrin üvegébe.

– Te jó ég! – kiáltotta Mortimer döbbenet. Csodás ütés volt!

Az asszonyka a férjéhez fordult. Arca csak úgy sugárzott attól a szép mosolyától.

– Amikor elhagytalak, Mortie – mondta –, egyetlen cél vezérelt. Hogy méltóvá váljak hozzád. Láttam a hirdetéseidet az újságokban, és szerettem volna válaszolni rájuk, de még nem álltam készen. Ez alatt a hosszú, megpróbáltatásokkal teli idő alatt egy Auchtermuchtie nevű faluban voltam, Skóciában, és Tamms McMickle-től tanultam.

– Csak nem az a Tamms McMickle, aki negyedik lett 1911-ben a nyílt bajnokságon, és övé volt a legszebb ütés 1912-ben, a Jock McHaggisszel, Andy McHeath-errel és Sany McHootsszal játszott négyes játszmában?

– De igen, Mortimer. Ő az. Először nem volt könnyű. Hiányzott a kalapácsom. Alig bírtam ki, hogy ne tartsam egy helyben a labdát a talpammal és ne bökjem meg az ütő nyelével. Ha valahol irányjelző táblát láttam, ösztönösen arra céloztam. De legyőztem a gyengeségemet. Szüntelenül gyakoroltam. Mr. McMickle szerint a hendikepem most már huszonnégy körül lehet bármelyik pályán – Mabel mentegetőzve mosolygott. – Persze ez nem valami sok hozzád képest. Te tizenkettő voltál, amikor elhagytalak, és, gondolom, azóta lementél nyolc körültre. Mortimer megrázta a fejét.

– Sajnos nem! – felelte komoran. – A játékom valamiért teljesen elromlott, és én is huszonnégyen vagyok...

– Valamiért? – kiáltott Mabel. – Én tudom, miért! Ezt sose bocsátom meg magamnak! Tönkretettem a játékodat!

Mortimer arca ismét felderült. Szorosán magához ölelte a feleségét.

– Ne okold magad, édesem! – vigasztalta. – Ez a legjobb, ami csak történhetett. Mostantól egyenlőként indulunk, két szív, mely együtt ver, két ütő, mely együtt üt. Nem is kívánhatnék mást. Tényleg! Éppúgy van, mint Shakespeare versében.

Halkan citálta a sorokat:

*Az vagy nekem, mi tee-nek az ütő,
s tavaszi zápor fűszere a greennek;
lelkem miattad örök hendikepben él,
mint a játékos, kit a homokcsapda gondja öl meg;*

*csupa fény és boldogság büszke elmém,
majd fél: a vizes akadály ellop, eltemet...*

Mabel a férje kezébe tette a kezét.

– Most pedig, Mortimer drágám – mondta –, szeretném elmesélni neked
töviről hegyire, hogyan sikerült majdnem végigmennem Auchtermuchtie-
ban a tizenkettedik szakaszon bogey-val.

George Mackintosh gyógyulása

A fiatalember belépett a klubházba. Máskor vidám arcát ráncok redőzték, és olyan hangon rendelt gyömbérsört, ahogy egy ókori görög kérte volna hóhérjától a gyilkos bürköt.

A Korelnök kedvenc kanapéjáról figyelte, halk együttérzéssel.

– Hogy ment? – kérdezte.

– Megvert.

A Korelnök tiszteletre méltó üstökével bólintott.

– Ha nem tévedek, emberpróbáló órákon van túl. Ettől féltém, amikor láttam, hogy Pobsley lesz az ellenfele. Hányszor láttam fiatalembereket, akik ifjúságuktól megmámorosodva mentek ki Herbert Pobsley-val játszani, este pedig úgy másztak vissza, mint egy béka, amelyet elkapott a borona! Beszélt?

– Megállás nélkül, hogy az ördög vinné el! Folyton zavart az ütésben.

A Korelnök sóhajtott.

– A fecsegő golfozó minden kétséget kizáróan modern civilizációnk legnagyobb csapása – mondta –, és a legnehezebben kezelhető is. Szomorú belegondolni, hogy minden játékok legnemesebbje ilyen csapást keltett életre. Gyakran megfigyeltem Herbert Pobsley-t akció közben. Mint a rőzse ropogása a fazék alatt... Majdnem olyan rossz, mint szegény George Macintosh a legrosszabb időszakában. Meséltem már róla?

– Nem hinném.

– Az övé volt az egyetlen eset – magyarázta az Öreg –, amikor tartós gyógymodot sikerült találni a golfgagyarázásra. Szeretne hallani róla?

Amikor megismertem (mondta a Korelnök), George Macintosh az egyik legnagyobb fiatalember volt, akivel valaha találkoztam. Jóképű, jóvágású férfiú, hibák nélkül, hacsak azt nem vesszük, hogy mashie-t használt olyan ütésekhez, amelyekhez inkább könnyű vas ajánlott. Ami pedig az erényeit illeti, túl sok volt belőlük, semhogy felsorolhatnám őket. Sosem himbálta a testét, mozdította a fejét vagy dőlt előre. Sosem mulasztott el együtt érzően felmordulni, ha ellenfele elrontott egy ütéset. Ha pedig az illetőnek sikerült célba juttatnia a labdát, önkritikus nyelvcsettintése zene volt ellenlábasa fülének. Ám számos erénye közül én és valamennyi gondolkodó ember azt tartottuk legtöbbször, hogy a játék

kezdetétől a végéig soha nem szólt egyetlen szót sem, kivéve, ha a játék menete feltétlenül szükségessé tette. Később mégis ez az ember vált Duma Döme néven hírhedtté egy minden ismerőse által sötétnek tekintett időszakban. Valamivel népszerűtlenebb volt akkoriban, mint a spanyolnáthavírus. Mily igaz, hogy corruptio optimi pessima!^[3]

Az embert rendkívül elszomorítja, ha idős korba lépve visszatekint az életére, és ráébred, hogy a legnagyobb jó szándékkal elkövetett tetteivel okozta a legnagyobb szörnyűségeket. Aggasztó gondolat. De becsületesem mondom, amikor George Mackintosh felkeresett és elpanaszolta a gondjait, én csupán segíteni akartam rajta. Nem is álmodtam, hogy elindítok a lejtőn egy embert, akit szerettem és becsültem.

Egy este, vacsora után George Macintosh lépett be a klubházba. Rögtön láttam rajta, hogy bántja valami, de el sem tudtam képzelni, mi lehet az. Ugyanis egész délután én játszottam vele. Egyszer nyolcvanegy pontot ért el, egyszer hetvenkilencet. Mivel pedig szürkületig nem hagytam el a pályát, teljességgel kizárt volt, hogy lejátszott még egy kört, amely rosszul sikerült. Az anyagi problémákat ugyanígy kizárhattam. George-nak jó állása volt a patinás, szilárd alapokon nyugvó Peabody, Peabody, Peabody, Peabody, Cootes, Tootes és Peabody jogi irodánál. A harmadik eshetőséget, hogy netán szerelmes, úgyszintén azonnal elvettem. Ismeretségünk alatt soha, semmi jelét nem láttam, hogy George Macintosh érdeklődne az ellenkező nem iránt.

Ám bármilyen bizarrul is hangzik, mégis ez volt az igazság. Alig ült le és gyújtott szivarra, amikor kibukott belőle a vallomás.

– Mit tenne ilyen helyzetben? – kérdezte.

– Milyenben?

– Tudja... – elharapta a szót, és bíborvörös pír öntötte el az arcát. – Tudja, bután hangozhat ilyet mondani, de szerelmes vagyok Miss Tennantbe.

– Szerelmes Celia Tennantbe?

– Magától értetődik. Elvégre nem vagyok vak. Vagy talán van még valaki más is, akibe bármely épeszű férfiú szerelmes lehet? Épp ez a baj – folytatta bánatosan. – Körülbelül huszonkilenc induló van, az én esélyem pedig a fogadóknál harminchárom az egyhez.

– Ellent kell mondanom – feleltem. – Szerintem ön igen előnyös pozícióban van. Fiatal, kedves, jóképű, jól eleresztett, scratch játékos...

– De nem tudok beszélni, az ördögbe is! – fakadt ki. – Márpedig mire

megy ebben a játékban bárki beszéd nélkül?

– Most épp folyékonyan beszél.

– Igen, magával. De vigyen Celia Tennant elé, és csak valami gurgulázó nyögést tudok kiadni, mint egy rühes birka. Ez a hiányosságom megfoszt minden esélytől. Ismeri a többi udvarlót. Claude Mainwaringnak adhatok egy harmad pálya előnyt, mégis megverem. Eustace Brinkley-n egy pálya előnnyel is lazán átázolok. De ha lányokkal kell beszélgetni, nem vagyok egy súlycsoportban velük.

– Ne legyen félénk!

– De ha egyszer az vagyok! Mi értelme azt mondani, hogy ne legyek félénk, amikor félénkség a középső nevem és a távirati címem? Nem tudok nem félénk lenni.

– Csak képes legyőzni!

– De hogyan? Azért jöttem ide, mert reméltem, hogy ön tanácsot adhat.

Ekkor követtem el azt a végzetes hibát. Az előtt, hogy kézbe vettem Braid könyvét a ferde ütésről, egy magazin legfrissebb számát lapozgattam. Eszembe jutott, hogy az egyik hirdetés az újságban épp George problémájára nyújt megoldást. Biztos látott már hasonló hirdetést, amely azt ígéri, megtanít „a meggyőző beszéd művészetére”. Így hát fogtam a szóban forgó újságot, és odaadtam George-nak.

Elmélyült csöndben olvasgatta. Megnézte a képet, amelyen azt a férfit, aki elvégezte a kurzust, körbezsongják a nők, míg a másik férfi, aki nem jelentkezett, irigykedve ácsorog a csoporton kívül.

– Velem sose történhet ilyen – közölte George.

– Milyen?

– Hogy körberajonganak. Hogy a fülembe turbékolnak.

– A hirdetés alapján igen, amennyiben megrendeli az oktatófüzetet.

– Szóval ön szerint van benne valami?

– Nem látom be, miért ne lehetne ékesszólást tanítani levelezés útján. Manapság minden mást meg lehet így tanulni.

– Lehet, hogy kipróbálom. Végül is nem drága. Az már biztos – mormolta, miközben ismét az újságba mélyedt –, hogy a fickó népszerűnek tűnik. Persze lehet, hogy a frakk teszi.

– Dehogy. Ön is láthatja, hogy a másik férfi is frakkot visel, mégis a társaság szélére szorult. Meg kell rendelni a füzetet.

– Ingyenes szállítás.

– Ahogy mondja. Ingyenes szállítás.

– Hajlok rá, hogy megpróbáljam.
– Nem látom be, miért ne tehetné.
– Úgy lesz, a mindentit! – azzal kitépte a lapot a magazinból, és zsebre rakta. – Megmondom, mit fogok csinálni. Adok magamnak egy-két hét próbaidőt, azután bemegyek a főnökömhöz, és meglátom, mit szól, amikor fizetésemelést kérek. Ha beadja a derekát, akkor látni fogom, hogy van valami a dologban. Ha kihajít, tudom, hogy átverés.

Ebben maradtunk, és be kell vallanom, hogy ki is ment a fejemből az egész – nyilván azért, mert nem rendeltem meg a következő oldalon ajánlott Memóriatréning oktatófüzetet. Így rendkívüli módon zavarba jöttem, mikor néhány héttel később a következő táviratot kaptam Macintoshtól:

Remekül bejött!

Csupán George érkezése előtt negyedórával értettem meg, mit is akar ez jelenteni.

– Tehát a főnöke beadta a derekát? – kérdeztem, amikor ifjú barátom belépett.

Könnyed, magabiztos kacajt hallatott. Mint mondtam, egy ideje nem láttam, így mellbe vágott ez az új fellépés. Először nem tudtam volna megnevezni, miben is áll a változás, de aztán feltűnt, hogy a szeme csillogóbb, az álla eltökéltebb, a tartása hajszállal egyenesebb, mint azelőtt. De mégis a szeme volt rám a legnagyobb hatással. Az általam ismert George Macintosh megnyerő tekintete bármennyire őszinte és barátságos is volt, sosem árulkodott több tetterőről, mint egy rántotta. Az új George szeme viszont egy keresőfény és egy fúrógép keveréke volt. Véleményem szerint Coleridge vén tengerészének lehetett hasonló szeme. Ám amíg a vén tengerész csak egy lakodalmi vendéget állított meg, George Mackintosh-ból azt is kinéztem, hogy megállítja a Cornish Riviera expresszt félúton Penzance-ba. Önbizalom... Sőt, annál is több... Egyfajta bűnös, elviselhetetlen önhittség áradt minden pórusából.

– Beadta a derekát? – kérdezte. – Csak azért nem nyalta a talpamat, mert időben félreálltam előle. Egy órája se beszéltem, amikor...

– Egy órája! – hökkentem meg. – Egy órán át beszélt?

– Még szép. Nem gondolta volna, hogy ekkorát fejlődök, ugye? Bementem a főnök irodájába. Épp egyedül találtam. Azt hiszem, először

azt akarta, hogy távozzak. Az igazat megvallva, ezt meg is mondta. De hamarosan jobb belátásra bírtam. Leültem, rágyújtottam, azután felvázoltam előtte a céggel való kapcsolatom történetét. Tíz percbe se telt, és már inogni kezdett. Negyedóra után úgy nézett rám, mint egy elveszett kutya, aki épp megtalálta a gazdiját. Fél óra múltán halk, bégető hangot hallatott, és a kabátom ujját morzsolgatta. Aztán mikor nagyjából másfél óra után szónoklatom zárásához érve fizetésemelést javasoltam, nagy nehezen leküzdötte a sírást, megduplázta, amit kértem, és meghívott, hogy jövő kedden vacsorázzak a klubjában. Már sajnálom, hogy ilyen rövidre fogtam. Még pár perc, és nekem adja a zoknitartóját, és engem tesz meg az életbiztosítása kedvezményezettjének.

– Hú! – mondtam, mikor végre szóhoz jutottam ifjú barátom vehemenciája mellett. – Ez nagyszerű!

– Szo-szo – felelte George. – Épp csak szo-szo. Az ember szeretne egy kis plusz jövedelmet a fizetésén felül, ha egyszer nősülni készül.

– Á! Ez a következő próbatétel!

– Hogy érti?

– Megkérni Celia Tennant kezét. Emlékszik? Legutóbb azt mondta...

– Ja, azt? – kérdezte szórakozottan George. – Már mindent elrendeztem.

– Hogyan?!

– Bizony. Úgy egy órája, az állomásról jövet benéztem Celiához, és minden rendben.

– Káprázatos!

– Nem is tudom. Elvégre csak egyszerűen elővezettem neki a dolgot, ő meg úgy tűnt, felfogta.

– Gratulálok. Így hát, akárcsak Nagy Sándornak, nem maradt mit meghódítania.

– Azt nem tudom, Nagy Sándor mit csinált – közölte George –, de ami engem illet, úgy vélem, ez még csak a kezdet. Könnyű rákapni az ékesszólásra. Gondolom, nem hallott a cég születésnap bankettjén tartott vacsora utáni beszédemről. Barátom, azt a sikert! Valósággal tomboltak! Nevettek, sírtak, aztán megint nevettek, majd ismét sírtak. Hat embert el kellett vezetni, a többiekre pedig rájött a csuklásroham. A zsebkendőjüket lengették... három asztal összetört... a pincérek sokkot kaptak. Én mondom, úgy játszottam rajtuk, mint a hegedűn...

– Ön tud hegedülni?

– Valójában nem. Akkor úgy játszottam rajtuk, ahogy hegedűn

játszanék, ha tudnék hegedülni. Csodás hatalomérzetet ad. Nagy terveim vannak a jövőre nézve.

– De ne hagyja, hogy befolyásolja a golfjátékát!

Ahogy ekkor felnevetett, attól megfagyott az ereimben a vér.

– Golf! – mondta. – Elvégre mi az a golf? Beütünk egy labdát a lyukba. Gyerekjáték. A minap láttam, hogy egy tizennégy éves kölyök megnyert valami bajnokságot. Megnézném azt a suhancot, képes-e felforgatni egy egész bankettet. Kétlem. Egyetlen szavaddal felülkerekedni embertársaidon, egyetlen gesztussal megfogni őket... ez az élet igazi sava-borsa! Nem hiszem, hogy túl sokat fogok golfozni a jövőben. Az előadókörutamat szervezem, és máris tizenöt ebédmeghívásnak kell eleget tennem.

Így beszélt ő. Az az ember, akinek egyszer sikerült egy ütésből teljesíteni a tavas lyukat! Az az ember, akiben a bizottság a leendő amatőr bajnokot látta. Nem vagyok ijedős, de ezek a szavak a frászt hozták rám.

Szerencsére George Macintosh nem vitte véghez valamennyi őrült elképzelését. Nem hagyta abba végleg a golfot. Olykor feltűnt a pályán. Csakhogy most – és ennél tragikusabb nem is történhet valakivel – szép lassan kerülni kezdték. Őt, akit nem is olyan rég még olyan sok játékelkéréssel bombázták, hogy nem is bírt mindnek megfelelni. Az emberek nem tudták elviselni, hogy be nem áll a szája. Egymás után maradoztak el mellőle, mígnem már csak az öreg Moseby őrnagy állt ki ellene, aki még '98-ban megsüketült. Na és persze Celia Tennant is játszott vele olykor-olykor, de nekem úgy tűnt, bármennyire is szereti George-ot, ő is kezd összetörni a nyomás alatt.

Láttam, milyen sápadt szegény leány arca és milyen fájdalom ül a tekintetében. Így nem lepett meg, amikor egy nap, mikor épp a kertemben ülve Ray művét olvasgattam a golfozásról, inasom Celiát jelentette be. Félig-meddig vártam már, hogy tanácsért és vigaszért fordul hozzám. Tudniillik gyermekkorra óta ismerem. Tőlem kapta az első driver ütőjét, és én tanítottam meg gyermeki ajkait a „labda” szó kiejtésére. Nem könnyű a „labda” szót kiejteni, de én megtanítottam rá, és ez olyan köteléket épített köztünk, amely az idővel inkább erősödött, semmint gyöngült.

Leült a székem mellé a főre, és néma fájdalommal nézett az arcomba. Olyan régóta ismertük egymást, hogy tudtam, nem az én látványom

okozza fájdalmát, hanem a lélek valamely kimondatlan gyötrelme. Vártam, hogy beszéljen, és ekkor hirtelen olyan tüzesen tört ki belőle minden, mintha nem tudná tovább visszatartani a bánatát.

– Nem bírom már! Nem bírom!

– Úgy érted... – mondtam, bár pontosan tudtam, mire gondol.

– Szegény George-nak ezt az átkozott mániáját? – kiáltotta indulatosan.

– Szerintem az eljegyzésünk óta még egyszer sem vett levegőt.

– Az már biztos, hogy beszédes – ismertem el.

– Elmondta neked az ír férfi történetét?

– Ezerszer. A svéd férfiét pedig még többször. De azt még nem bánám, ha időnként elmondana egy-egy anekdotát. A nőknek meg kell tanulniuk elviselni, hogy az imádott férfi anekdotákat mesél. Ez Éva keresztje. De hogy a világon mindenről képes folyamatosan fecsegni, az már-már próbára teszi az érzéseimet.

– Na de amikor megkérte a kezedet, nyilván adott némi ízelítőt abból, mire számíthatsz. Bár épp csak utalt rá, amikor beszéltünk, de úgy vettem ki, hogy igen bőbeszédű volt.

– A lánykéréskor – felelte Celia álmodozón – csodálatos volt. George húsz percig beszélt megállás nélkül. Azt mondta, én vagyok minden reménye, a fa, melyen élete gyümölcsei nőnek, a jelene, jövője, múltja... meg csupa ilyesmit. Ha most is efféle megállapításokra korlátozná a fecsegését, egész nap hallgatnám. De ehelyett politikáról beszél, statisztikákról, filozófiáról... meg mindenféléről. Megfájdul tőle a fejem.

– És tartok tőle, a szíved is – mondtam szomorúan.

– Szeretem! – közölte. – Mindennek dacára forrón szeretem. De mit tegyek? Mit? Reszketek tőle, hogy az esküvőnkön a sima „igen” helyett felmegy a szószékre és kiselőadást tart a különböző korok esküvői szertartásairól. George számára a világ egyetlen nagy előadói pulpitus. Az életet egy nagy társalgásnak tekinti, ahol ő a fő szónok. A szívem megszakad. A korábbi barátai kerülnek. Kerülnek! Nagy ívben kitérnek, ha közeledni látják. Elég, ha felcsendül a hangja a klubház előtt, és a legbátrabb férfiak is inkább elbújnak a díványok mögé. Csodálja, hogy kétségbeestem? Mi vár rám?

– A golfra mindig számíthat.

– Igen, a golfra mindig számíthatok – suttogta bátran.

– Játsszunk egy kicsit ma délután.

– Megígértem, hogy sétálni megyek... – megremegett, de aztán kihúzta

magát. – Sétálni megyek George-dzsal.

Elgondolkoztam.

– Hozd őt is magaddal – ajánlottam, és megpaskoltam a kezét. – Talán közös erővel sikerül hatnunk a jobbik énjére.

Celia a fejét rázta.

– George-ot nem lehet meggyőzni. Sose hallgat el annyi időre.

– Sebaj, egy próbát azért megér. Az az érzésem, hogy a betegsége nem gyógyíthatatlan. Reménykeltő számomra, hogy a bőbeszédűség vírusa ilyen vadul tört ki rajta. Ne feledd, hogy azelőtt kimondottan csendes ember volt. Úgy vélem, a természet így próbálja helyrebillenteni az egyensúlyt, és hogy ez a láz hamarosan kioltja önmagát. Vagy esetleg egy hirtelen sokk... Mindenesetre, bátorság!

– Próbálok bátor lenni.

– Nagyszerű! Akkor fél háromkor, az első elütőnél.

– Egy ütés előnyt kell adnia nekem a harmadikon, kilencediken, tizenkettődiken, tizenötödiken, tizenhatadikon és tizennyolcadikon – mondta reszkető hangon. – Az utóbbi időben leromlott a játékomb.

Újból megpaskoltam a kezét.

– Megértelek – mondtam gyöngéden. – Megértelek.

A magabiztos bariton hang, amely megütötte a fülem, amikor kocsimból kiszállva az első pálya felé tartottam, arról árulkodott, hogy George nem felejtette el a találkánkat. A gesztenyefa alatt ült a kőből faragott padon, és épp a munkásmozgalomról ejtett néhány, jól megválogatott szót.

– Tehát milyen következtetést vonhatunk le? – kérdezte. – Óhatatlanul arra az előre látható következtetésre jutunk, hogy...

– Jó napot, George – mondtam.

Kurtán biccentett, de szóra sem méltatott. Úgy fogadta a köszönésemet, mintha valaki udvariatlanul rákiáltott volna egy terem másik végéből. Zavartalanul folytatta okfejtését, és még akkor is beszélt, amikor Celia elütötte a labdát. Az elütés pillanatában George épp egy éles hangvétélű költői kérdést tett fel, így Celia karja félúton megremegett, és a labda a domb közepén lévő bozótosba repült. Még most is magam előtt látom szegény lány szenvedő arcát. De egyetlen zokszót sem ejtett. Mily csodálatos dolog egy nő szerelme!

– Az volt a baj – szakította félbe George a munkásmozgalomról szóló előadását –, hogy nem tanulmányoztad kellő mélységben a golf dinamikáját. Rosszul forogtál. Engedted, hogy a bal sarkad rossz felé forduljon, amikor a lendítésed csúcsán voltál. A golf dinamikájának alaptörvénye, hogy a bal lábad stabilan álljon a földön az elütés pillanatában. Ha hagyod, hogy a sarkad elcsámborogjon, szinte lehetetlen, hogy a lábad stabil támasztékot nyújtson.

Én ütöttem. Sikerült átjutnom a bozóton és elérni a pázsitos részt. De nem voltam a legjobb formámban. Bevallom, George Mackintosh elbátortalanított. Az érzés arra a félelemre emlékeztetett, amit gyermekkoromban éreztem, amikor közölték velem, hogy létezik egy szörnyű szem, amely minden tettemet látja. Csak azért nyerhettem meg hét ütéssel az első lyukat, mert Celiát még nálam is jobban zavarta George vizsla tekintete.

A második elütőpont felé menet George a természet szépségeiről beszélt. Hosszasan elidőzött azon, milyen csodásan harmonizál a tó ezüstös csillogása a lyuk körüli élénk smaragdszínű pázsittal és a mögötte lévő fakóbb zöld bozótossal. Miközben Celia letette a labdát, George felhívta figyelmét a zászlótól balra található homokcsapda aranyló ragyogására. Nem ajánlatos ilyen lelkiállapotban érkezni a tóhoz. Ezért meg sem lepett, hogy a szerencsétlen lány labdája undorító placcsanással a vízbe bucskázott félúton.

– Az volt a baj – közölte George –, hogy hirtelen nagyot lendítettél ahelyett, hogy a csuklóddal simán, energikusan pöccintettél volna. A kapkodás mindig rossz, de a mashie ütővel...

– Azt hiszem, feladom ezt a lyukat – fordult hozzám Celia, miután a labdám átrepült a vízen és a green szélén állapotodott meg. – Csak azt sajnálom, hogy új labdát használtam.

– Azt hiszem – mondta George miközben elindultunk megkerülni a tavat –, a közgazdászoknak foglalkozniuk kéne a golflabdák árával. Megbízható forrásból tudom, hogy a gumilabdák ára jelenleg igen alacsony. Mégse tapasztalhatjuk a golflabdák árának csökkenését, pedig, mint azt nyilván önök is tudják, ezeknek a belseje szintén gumi. Miért van ez? Nyilván azt mondják erre, hogy a hozzáértő munkaerő ára felment. Igaz. Csakhogy...

– Volna kedves abbahagyni, George, amíg ütök? – kértem, mivel elértünk a harmadik elütőhöz.

– Furcsa dolog a koncentráció – vélte George –, és hogy bizonyos jelenségek miért akadályoznak meg minket a figyelmünk összpontosításában. Ez pedig elvezet az alvás bonyolult kérdéséhez. Miért vagyunk képesek végigaludni a természeti erők tombolását, amikor egy csöpögő csap is elég, hogy ébren tartson? Úgy hallottam, voltak olyanok, akik békésen átaludták a San Francisco-i földrengést, legfeljebb időnként forgolódtak kicsit, és közölték valami álombéli személlyel, hogy tegye csak le. Mégis, ugyanezek...

Celia ütése az elütési helytől ötven méterre tátongó vízmosásban landolt. Halk nyögés szakadt fel kebléből.

– Az volt a baj... – kezdte George.

– Tudom! – vágott közbe Celia. – Feleltem a fejem.

Sosem hallottam még ilyen nyersen beszélni. Egy kevésbé vonzó lány esetében azt mondanánk erre a modorra, hogy zsémbes. Ám George a világon semmit nem vett észre. Megtömte a pipáját, és követte menyasszonyát a vízmosásba.

– Figyelemreméltó – szötte tovább a szót –, hogy a golfban milyen alapvető dolog mozdulatlanul tartani a fejet. A profik gyakran mondják tanítványaiknak, hogy tartsák a szemüket a labdán. De a labda szemmel tartása csak másodlagos. Az igazán fontos, hogy mozdulatlanul tartsuk a fejünket, másképp lehetetlen...

A hangja elhalkult. Sajnos a jobb oldali ligetbe nyestem a labdámat, és miután a második labdám is elveszett, a keresésére indultam, magam mögött hagyva a vízmosást Celiával és George-dzsal. Mikor utoljára láttam őket, észrevettem, hogy a leányzó labdája egy köves mélyedésben állt meg a domboldalon, és Celia épp a niblickjét vette elő, amikor eltűntek a szemem elől. De George artikulálatlan mormogássá tompult beszéde elkísért egészen addig, míg hallótávolságon kívülre nem kerültem.

Épp kétségbeesetten fel akartam adni a labdám keresését, amikor meghallottam, hogy Celia a bozótos széléről hívogat. Volt valami a hangjában, ami nyugtalanná tett.

Kijöttem, magam után húzva valami gázt, amely a bokámra tekeredett.

– Tessék? – kérdeztem, miközben gallyakat szedeztem ki a hajamból.

– A tanácsát kérem – mondta Celia.

– Hogyne. Mi a baj? Igaz is – tettem hozzá körbenézve. – Hol a vőlegényed?

– Nincs vőlegényem – mondta üres, kemény hangon.

– Felbontottad az eljegyzéseket?

– Nem egészen. Habár... azt hiszem, úgy is vehetjük.

– Nem igazán értem.

– Az történt – bökte ki Celia kislányos őszinteségi rohamában –, hogy azt hiszem, megöltem George-ot.

– Hogy? Megölted?

Erre a megoldásra nem gondoltam, de most, hogy felmerült, felismertem az előnyeit. Manapság, amikor a nemzet minden erejével azon van, hogy szeretett országunk a hősök hazája legyen, megdöbbenőnek találtam, hogy még senki nem gondolt erre az egyszerű, kézenfekvő megoldásra, George Mackintosh megölésére. George Mackintosh nyilvánvalóan sokkal jobb holtan, mégis női ösztönre volt szükség ennek átlátására.

– Megöltem a niblickkel – pontosított Celia.

Bólintottam. Ha már meg kellett tenni, kétségtelenül a niblickre volt szükség.

– Épp a tizenegyedik próbálkozásomnál tartottam, hogy kikerüljek a vízmosásból – folytatta a lány. – George közben folyamatosan a legfrissebb egyiptomi ásatásokról beszélt, amikor hirtelen... tudja, milyen, amikor valami elszakad...

– Épp ma reggel éltem át a cipőfűzőmmel.

– Ez is pont olyan volt. Minden egyetlen perc alatt történt. Alighanem mondhattam valamit, mert George nem beszélt tovább Egyiptomról, hanem megemlítette, hogy egy ír ember legutóbbi szónoklatáról eszébe jutott,...

Megszorítottam a kezét.

– Ne mondd el, ha túl fájdalmas – kértem gyöngéden.

– Nem nagyon van már mit mondani. Oldalra billentette a fejét, hogy meggyújtsa a pipáját. Túl nagy volt a kísértés. Ez minden.

– Jól tetted.

– Úgy gondolja?

– Hogyne. Jáhel, Héber felesége ennél sokkal kevesebbért követett el hasonlót, mégis a legnépszerűbb izraeli asszony lett miatta.

– Bárcsak én is így látnám! – suttopta. – Tudja, abban a pillanatban nem éreztem semmi mást, csak túlradó jókedvet. De... de... ó, George olyan édes volt, mielőtt rátört ez a nyavalya! Egyfolytában úgy gondolok G-George-ra, mint amilyen azelőtt volt!

Ekkor zokogásban tört ki.

– Odavezetne a porhüvelyhez?

– Az lesz a legjobb.

Celia szó nélkül a vízmosáshoz vezetett. George Mackintosh ott feküdt a hátán, ahol elesett.

– Ott! – mondta Celia.

Ám miközben beszélt, George Mackintosh horkantva felnyögött és felült. Celia felsikoltott, és térdre rogyott a férfi előtt. George pislogott párat, aztán kábán körbenézett:

– Először a nőket és a gyerekeket! – kiabálta. – Én tudok úszni!

– Ó, George! – suttogta Celia.

– Jobban érzi magát? – érdeklődtem.

– Kicsit. Sok a sérült?

– Sérült?

– Amikor nekünk jött a gyorsvonat – magyarázta, aztán megint körülnézett. – Nahát, hogy kerültem ide?

– Végig itt volt – biztosítottam.

– A tető leszakadása előtt vagy után?

Celia némán zokogott vőlegénye nyakában.

– Ó, George! – ismételte.

A fiú erőtlenül a lány keze után nyúlt, és megpaskolta.

– Bátor asszonyka! – mondta. – Bátor asszonyka! Végig mellettem maradt. Mondd csak... elég erős vagyok az igazsághoz... mi robbant fel?

Úgy éreztem, ez az a pillanat, amikor egy kis tapintattal sok kellemetlen magyarázkodást elkerülhetünk.

– Mindenfélét beszélnek az emberek – mondtam. – Talán egy égő cigaretta...

Celia félbeszakított. Női lelke fellázadt a cselezgetésem ellen.

– Leütöttelek, George!

– Leütöttél? – ismételte a fiú csodálkozva. – Mivel? Az Eiffel-toronnyal?

– A niblickemmel.

– Leütöttél a niblickeddel? De miért?

A lány habozott. Aztán bátran a vőlegénye szemébe nézett.

– Mert be nem állt a szád.

George elképedt.

– Nekem? – kérdezte. – Még hogy nekem be nem állt a szám? Hisz alig

beszélék. Erről vagyok híres.

Celia riadtan kereste a tekintetem. De én megértettem, mi történt. Az ütés, a váratlan sokk úgy hatott George agysejtjeire, hogy teljesen meggyógyult tőle. Nem tudom megmagyarázni, miért, de a tények önmagukért beszéltek.

– Tudja, barátom – siettem Celia segítségére – az utóbbi időben szokásává vált rengeteget beszélni. Amióta csak játszani kezdtünk ma délután, ön folyamatosan szóval tartott minket.

– Én? A pályán? Képtelenség!

– Tartok tőle, hogy ez az igazság. Ezért ütötte le ez a bátor leányzó a niblickjével. Ön valami mulatságos történetet kezdett mesélni neki, amikor a tizenegyedik ütéséhez készült, hogy kijuttassa a labdáját a vízmosásból, ezért Celia megtette a szükségesnek vélt lépéseket.

– Meg tudsz valaha bocsátani nekem, George? – szipogott Celia.

George Mackintosh rám nézett. Aztán elvörösödött az arca.

– Mégis igaz! Kezdek visszaemlékezni. Te jó ég!

– Meg tudsz bocsátani, George? – kérdezte megint Celia.

George megfogta menyasszonya kezét.

– Megbocsátani? – hebegte. – Neked kell megbocsátanod! Én mint a pálya szószátyár, fecsegő, hadováló pancsere? A tudomány által ismert legalantasabb életforma! Tisztátalan lettem! Tisztátalan!

– Ez csak egy kis sár, drágám – mondta Celia, miután szemügyre vette a fiú kabátujját. – Ha megszárad, lekeféljük.

– Hogy tudod összekötni az életed egy emberrel, aki beszél, miközben mások ütnek?

– Soha többé nem teszed.

– De megtettem. Te pedig végig kitartottál mellettem! Ó, Celia!

– Szeretlek, George!

Úgy tűnt, George-ot hirtelen megrohanják az érzelmek. A szeme felcsillant, egyik kezét a kabátjába dugta, a másikkal pedig széles kézmozdulatot írt le. Egy pillanatra úgy tűnt, mindjárt kitör belőle az ékesszólás. Ám ekkor, mint aki hirtelen ráébredt, mire készül, leeresztett. A fény kialudt a szemében. Leengedte a kezét.

– Ez igen nemes cselekedet volt tőled – mondta.

Félszeg szavak, mégis rettentő örömet szereztek George mindkét hallgatójának. Mert ebből látszott, hogy George Mackintosh végérvényesen meggyógyult.

– Igen, azt kell mondjam, klassz voltál – tette hozzá a fiú.

– George! – kiáltotta Celia.

Nem szóltam semmit, csak megragadtam az ifjú kezét, aztán fogtam az ütőimet, és visszavonultam. Amikor visszanéztem, Celia még mindig szerelme karjaiban volt. Szép csöndben ott hagytam őket.

Mint látja (vonta le a tanulságot a Korelnök), van gyógy mód, bár egy finom női kéz szükséges hozzá. Mily kevés asszony képes arra, amit Celia Tennant tett! Nemcsak a szükséges megoldás felismerése nehéz, de egy ilyen tethez jó szemre és két erős, hajlékony csuklóra van szükség. Úgy tűnik, a hétköznapi fecsegő golfozók számára nincs remény. Ráadásul ez a faj napról napra szaporodik. A legnagyobb golfozók mindig szűkszávúak. A nagyszerű Sandy McHootsról úgy tartják, amikor megnyerte a British Opent, meginterjúvolták a jelentősebb napilapok. Tudni akarták a véleményét a díjszabásreformról, a két fémvalutás pénzrendszerről és a modern táncórületről. De csupán egyetlen szót tudtak kihúzni belőle:

– Hmm.

Azzal vállára vette a golftáskáját, és hazament teázni. Nagy ember! Bárcsak több ilyen lenne!

A golf próba

Kellemes szellő lengedezett a Marvis Bay Golf- és Sportklub teraszának fái közt. Megrezegtette a leveleket, és lehűtötte a Korelnök homlokát, aki, ahogy az már szokása volt szombat délutánonként, leült az árnyékba egy hintaszékbe, és így szemlélte a völgyben ügyetlenkedő fiatalabb nemzedéket. A Korelnök elmélázott. Tekintetében az a teljes, felfoghatatlan béke honolt, amelyet csakis az olyan ember élhet át egészen, aki már felhagyott a golfbal.

A Korelnök azóta nem golfozott, amióta a gumibelű labda kiszorította a jó öreg guttaperchalabdát. Ám nézőként és filozófusként még mindig örömét lelte ebben az időtöltésben. Most is nagy érdeklődéssel figyelte. Tekintete eltávolodott a limonádétól, amelyet szalmaszálon szűröcsölt, és egy szombat délutáni négyes társaságon állapodott meg, amely a kilencedik szakasz greenje felé kapaszkodott fel a domboldalon. Mint minden szombat délutáni négyes, ez sem volt mentes a problémáktól. Az egyik úgy cikcakkozott a pályán, mint egy cirkáló, amit üldöznek a tengeralattjárók. Másik kettő úgy tett, mintha elásott kincsek után kutatna, bár lehet – ilyen távolságból nehezen lehetett megállapítani – hogy kígyókat gyilkoltak. A negyedik szerencsétlen, aki épp most rontott el egy mashie ütést, a labdaszedőjét okolta. Tiszán lehetett hallani itt, a dombtetőn is a hangját, amint azzal vádolja szegény fiút, hogy levegőt vett, miközben ő lendített.

A Korelnök felsóhajtott. A limonádéja együtt érzően bugyborékol. Az Öreg letette az asztalra.

Milyen kevesen bírnak megfelelő golfozó vérmérséklettel (mondta a Korelnök). Annak alapján, amit szombat délutánonként látok, a legtöbbnek semmije sincs, ami a golfhoz kell, leszámítva egy buggyos golfnadrágot és elég pénzt, hogy a kör végén fizetni tudjanak egy italt a társaságnak. Az ideális golfozó sose jön ki a sodrából. Amikor még játszottam, én sose jöttem ki a sodromból. Való igaz, olykor egy-egy kihagyott ütés után széttörtem az ütőt a térdemen; de mindezt higgadt megfontolással tettem, hiszen nyilvánvaló volt, hogy az ütő rossz, és úgyis veszek egy másikat. Butaság a golfban kijönni a sodrunkból. Semmi előnyöd nem származik belőle, még csak meg sem könnyebbülsz. Kövesd Marcus Aurelius

szellemét: „Bármilyen is” írja a nagy ember az *Elmélkedésekben*, „az az örökkévalóságtól fogva el volt rendelve számodra. Senkivel sem történik olyasmi, aminek az elviselésére nem teremtett.” Hajlok arra a vélekedésre, hogy e nemes gondolat akkor ötlött eszébe, amikor néhány vadonatúj labdát beütött az erdőbe, és az eredménylap hátára jegyezte fel. Mert ahhoz kétség sem fér, hogy a pasas golfozott, még hozzá pocskul. Egyébként hogy is írhatta volna olyan ember, akinek még sosem állt meg a labdája közvetlenül a lyuk pereménél, ezeket a szavakat: „Ami az embert nem teszi rosszabbá, mint amilyen, az életét sem teszi rosszabbá, és sem kívülről, sem belülről nem árt neki.” Kétség sem fér hozzá, hogy Marcus Aurelius golfozott, és minden bizonyíték arra utal, hogy ritkán teljesítette a pályákat százhusz ütés alatt. A niblick volt a neki való ütő.

Marcus Aurelius és a golfozó vérmérséklet eszembe jutatta az ifjú Mitchell Holmes esetét. Mitchell, amikor megismertem, ígéretes ifjú volt, akire nagy jövő várt a Paterson Szövetfestő és Finomító Vállalatnál, melynek öreg barátom, Alexander Paterson volt az elnöke. Mitchell számos előnyös tulajdonsággal rendelkezett, ami jó partivá tette. Például azzal a páratlan képességgel bírt, hogy élethűen tudott utánozni egy palotapincsel veszekedő buldogot. Ez az adottsága népszerűvé tette a társasági eseményeken, és megkülönböztette a többi fiatalembertől, akik legfeljebb egy kicsit tudtak mandolinozni vagy idézni Rudyard Kipling *Gunga Dinjéből*. Biztos vagyok benne, hogy ez a tehetsége ültette el a szerelem magvait Millicent Boyd szívében. A nők alapjában véve imádják a hősokeket. Amikor egy olyan érző szívű leány, mint Millicent meghallotta, hogy van egy jóképű fiatalember, aki buldogot és palotapincset utánoz a zsúfolt szalon tapsvihara közepette, és pontosan érzi azt a pillanatot, mikor hagyja abba a pincsi és kezdi rá a buldog, többé nem volt képes ugyanúgy tekinteni a többi férfira. Egy szó mint száz, Mitchell és Millicent jegyet váltottak, és csak arra vártak a házassággal, hogy előbbi némi fizetésemelést sírjon ki a Szövetfestő és Finomító Vállalattól.

Mitchell Holmesnak csupán egy hibája volt. Kijött a sodrából, ha golfozott. Ritkán játszott végig egy kört anélkül, hogy megsértődött, felmérgeződött vagy – amint az oly sokszor megesett – elszomorodott volna. Azt beszéltek, a labdaszedő fiúk mindig le tudták győzni a kisebb srácokat a szópárbajban, elég volt bevetniük valami becsmérést, amivel Mitchell illette a labdáját, ha emez, mondjuk, egy gödörbe esett. Remek nyelvérzéke volt, és bőségesen ki is aknáztta. El kell ismernem, hogy volt

némi mentsége a fiúnak. Megvolt benne az, ami egy nagyszerű golfozónak kell, de a balszerencse és a hullámozó játék sosem hagyták kivirágozni tehetségét. Az a fajta játékos volt, aki az első két lyukat pályaátlag alatt teljesíti, aztán a harmadik csak tizenegy ütésből sikerül. A legapróbb dolog is kihozta a sodrából játék közben. Elrontotta a lyukra gurítást a szomszédos mezőn lármázó pillangók miatt.

Ám valószínűtlennek tűnt, hogy ez az apró rossz tulajdonság valaha is komoly problémát okozhatna egy amúgy ennyire kedves fiatalember munkájában vagy karrierjében. Mégis így történt. Egy este a kertben ültem, amikor Alexander Patersont jelentették be. Elég volt ránézniem, hogy tudjam, a tanácsomért jött. Jól tette vagy sem, olyan embernek tartott, akinek lehet adni a véleményére. Én változtattam meg ugyanis az egész életét azzal, amikor javasoltam neki, hogy hagyja a faütőjét a táskában, és vassal üsse el a labdát a tee-ről. Más esetekben is segítségére lehettem, például a gurítóütő kiválasztásánál (fontosabb, mint feleséget választani).

Alexander leült, és a kalapjával legyezte magát, mert meleg esténk volt. Látszott rajta, hogy össze van zavarodva.

– Nem tudom, mitévő legyek – mondta.

– Tartsd egyenesen a fejed, ne kapkodj, ne siess – feleltem komolyan. – Ez a boldog és sikeres élet titka.

– Ezúttal nem golfról van szó – mondta. – Hanem a cégem pénztárnokáról. Az öreg Smithers jövő héten nyugdíjba vonul, és találnom kell valakit a helyére.

– Az nem lesz nehéz. Csak ki kell választanod az arra legérdemesebbet a fiatal munkatársak közül.

– De melyik a legérdemesebb? Épp ez a gond. Van két emberem, akik minden kétséget kizáróan alkalmasak a pozíció betöltésére. De rájöttem, mennyire keveset tudok az igazi jellemükről. Mint mondtam, a pénztárnoki posztról van szó. Na most előfordulhat, hogy valaki kiválóan helytáll más területeken, de pénztárnokként rossz gondolatai támadnak. Nagy pénzüsszegekkel fog bánni. Más szóval, lehet, hogy valaki sose érzett különösebb vágyat Dél-Amerika legtávolabbi zugainak felkeresésére, mégis sürgető vágy ébred benne, mihelyt pénztárnok lesz. Ez az én bajom. Persze az ember mindig is vállal némi kockázatot a pénztárnok személyének kiválasztásakor. De a két fiatalember közül melyiknél nagyobb az esély, hogy megtartsam a pénzem legalább egy részét?

Egy percig se haboztam. Nagyon is határozott elképzeléseim vannak a jellempróbákról.

– Csak egyféleképpen ismerheted meg egy ember igazi jellemét – mondtam Alexandernek. – Hívd ki egy partira! Sehol másutt nem lóg ki ilyen hamar a lóláb! Évekig foglalkoztattam egy ügyvédet, mígnem egyszer megláttam, hogy kirúgja a labdáját egy saroknyomból. Másnap reggel kivettem a kezéből a cégem ügyeit. Eddig ugyan még nem sikkasztott, de a szeme sem áll jól. Szerintem csak idő kérdése. Hidd el, barátom, a golf csalhatatlan próbatétel. Az a férfiú, aki egyedül megy be a bozótosba, tudván tudva, hogy csak Isten látja, és mégis onnan üti el a labdát, ahová esett, az ilyen férfiú hűséggel fog szolgálni téged. A férfiú, aki bátran mosolyog, mikor a lyukra gurított labdáját eltéríti egy átkozott gilisztatúrás, ez a férfiú aranyból van, tetőtől talpig. De aki kapkodó, kiegyensúlyozatlan és erőszakos a pályán, ugyanilyen tulajdonságokról tesz tanúbizonyságot az élet más területein is. Ugye nem akarsz egy kiegyensúlyozatlan pénztárnokot?

– Nem, ha a könyvelése is kiegyensúlyozatlan.

– Egész biztosan. A statisztikák szerint a bűnözési átlag sokkal kisebb a jó golfozók között, mint bármely más társadalmi csoportban. Talán a püspököket kivéve. Amióta csak Willie Park 1860-ban megnyerte az első bajnokságot Prestwickben, egyetlen Open-nyertes sem került börtönbe. Ugyanakkor a rossz golfozók – és rossz golfozón nem ügyetlent, hanem sötét lelkűt értek, aki nem számolja ütésnek, ha nem találja el a labdát, aki sose teszi helyre az ütővel felszaggatott gyeptéglát, aki beszél, miközben ellenfele üt és aki engedi, hogy a dühe felülkerekedjen rajta – állandóan ki-be járnak a Wormwood Scrubbs dutyiba. Még a hajukat sem vágatják le arra a kis időre, míg vissza nem kerülnek.

Alexandert szemmel láthatóan meggyőztem.

– Ez nagyon okosan hangzik, George! – mondta.

– Mert okos is.

– Így tesztek! Tényleg nem tudok semmi más módszert, hogy válasszak Holmes és Dixon között.

Összereztemem.

– Holmes? Csak nem Mitchell Holmes?

– De igen. Tényleg, biztosan ismered. Errefelé lakik.

– Dixonon pedig Rupert Dixont érted?

– Pontosan. Szintén környékbeli.

Bevallom, hogy elkámpicsorodtam. Mintha a labdám a saját niblickem ütötte lyukba esett volna. Teljes szívemből azt kívántam, bár megkérdeztem volna a szóban forgó jelöltek nevét, mielőtt előállók a tervemmel. Nagyon kedveltem Mitchell Holmest és a leányzót, akivel jegyben járt. Olyannyira, hogy én írtam össze neki néhány hasznos gondolatot, amelyeket felhasználhat a leánykérés során; az eredmény azt mutatja, hogy sikerrel alkalmazta őket. Hányszor hallgattam együttérzéssel az ifjú reménykedő szavait arról, hogy fizetésemelést kap, amely lehetővé teszi számára a nősülést. Miközben Alexander beszélt, valahogy fel sem merült bennem, hogy az ifjú Holmes esélyes lehet olyan fontos posztra, mint a pénztárnoké. Elrontottam szegény fiú esélyeit. Valószínűleg a golf volt az egyetlen próbatétel, amelyen képtelen volt megfelelni. Csak valami csoda segíthetne, hogy ne veszítse el a fejét, és épp az imént óvtam Alexandert az ilyen embertől.

Amikor a riválisára gondoltam, még csalódottabb lettem. Rupert Dixon igen kellemetlen ifjú volt, de legádázabb ellensége se vádolhatta azzal, hogy nem tud viselkedni a golfpályán. Az első ütéstől az utolsó lyukba gurításig maga volt a megtestesült nyájasság.

Miután Alexander elment, elgondolkozva ültem egy ideig. Problémába ütköztem. Kétségtelen, hogy semmi jogom nem volt bárki pártját fogni. Ráadásul biztos voltam benne, ha nem is vette a becsületszavamat, Alexander számít rá, hogy egyik fél előtt se fedem fel a tervét. Mindkét jelöltnek abban a hiszemben kell maradnia, hogy csupán baráti játékban vesz részt.

De amikor az ifjú párra gondoltam, amelynek ezen múlhat a boldogsága, nem haboztam tovább. Fogtam a kalapom, és Miss Boyd házába siettem, tudván, hogy Mitchell is ott találom ebben az órában.

A szerelmesek a tornácon ülve bámulták a holdat. Kedvesen üdvözöltek, habár kedvességük mintha nem lett volna teljesen őszinte. Rögtön láttam, hogy valójában úgy tekintenek rám, mint egy sajnálatos véletlenre. Ám amikor elmeséltem nekik, mi történt, rögtön megváltozott a viselkedésük. Sokkal nyájasabban néztek rám: úgy, mint egy őrangyalra, bölcsre és barátára.

– Honnan vette Mr. Paterson ezt a buta ötletet? – kérdezte dühösen Miss Boyd.

A legjobb szándéktól vezérelve felfedtem előttük a terv forrását.

– Nevetséges!

– Nem biztos – vélte Mitchell. – Az öregfiú odavan a golfért. Nem is tudom, mi más süthetett volna ki. De nekem ezzel annyi!

– Ugyan már! – ellenkeztem.

– Hiába is „ugyan már”-ozik. Ön is nagyon jól tudja, hogy egyenes, szókimondó golfozó vagyok. Ha a labdám észak-északkeletre megy, mikor én nyugatra céloztam, nem tudom véka alá rejteni az erről kialakult véleményemet. Olyan különös jelenség ez, amely mellett nem lehet szó nélkül elmenni, és én nem is teszem. Vagy ha például épp csak meglegyintem a labdát, nem hallgathatom el azt a körülményt, hogy nem direkt csináltam. Márpedig ahogy én látom, épp ezek az apróságok fogják eldönteni a dolgot.

– Nem tanulhatnál meg uralkodni magadon a pályán? – kérdezte Millicent. – Elvégre a golf csak egy játék!

Összenéztünk Mitchell-lel, és biztos vagyok benne, hogy ugyanazt a megrökönyödést látta a szememben, amit én az övében. Az asszonyok gondolkodás nélkül mondanak ilyesmiket. Ez nem azt jelenti, hogy baj volna a jellemükkel. Egyszerűen nem fogják fel, mit mondanak.

– Csss! – csitította Mitchell megpaskolva szerelme kezét, és nagy nehezen leküzdötte feltörő érzéseit. – Csss, kedvesem!

Két-három nappal később a postáról jövet összefutottam Millicenttel. A szeme boldogan csillogott, az arca sugárzott.

– Csodálatos dolog történt! – újságolta. – Mitchell távollétében átlapoztam egy magazint, és találtam egy remek hirdetést! Azzal kezdődött, hogy a történelem összes nagy alakja annak köszönhetné a sikerét, hogy megtanult uralkodni magán, és hogy Napóleon semmire se viszi, ha nem képes féken tartani lobbanékony természetét, és hogy mindenkiből lehet Napóleon, ha megrendeljük Orlando Rollitt professzor csodálatos könyvét. A címe: *Maga a maga ura?* Öt napig teljesen ingyenes, utána hét shilling, de azonnal írni kell, mert óriási az érdeklődés, és nemsokára késő lesz. Tüstént írtam is, és szerencsére még időben, mert Rollit professzornak volt még egy példánya, most érkezett meg. Átnéztem, nagyszerűnek tűnik.

Kis könyvet vett elő. Rápillantottam. A borítóján fotó díszelgett Orlando Rollitt professzorról, aki remekül uralkodott magán annak dacára, hogy hosszú, fehér bajsa volt. Utána pedig széles margó közé préselt szöveg

következett. Egyetlen pillantás a könyvre mindent elárult nekem a professzor módszeréről. Röviden összefoglalva: fogta és lenyúlta Marcus Aurelius legjobb benyögeéseit – a jogdíjak már vagy kétezer éve lejártak –, és sajátjaként tálalta őket. Ám mindezt nem tettem szóvá Millicent előtt. Nem tartozott rám. Gondolom, Rollitt professzornak is meg kellett élnie – bármennyire is jelentéktelen ez cél.

– Ma kezdek Mitchell-lel gyakorolni. Ön szerint nem jó ötlet? „Látod-e, milyen kevés kell ahhoz, hogy boldog, szinte az istenekéhez méltó életet élhessünk!” Szerintem nagyszerű lesz, ha Mitchell boldog, szinte az istenekéhez méltó életet fog élni. Na, mit szól hozzá?

Aznap este a klubházban találkoztam Rupert Dixonnal. A zuhanyzóból lépett ki, és mint mindig, roppant önelégülten bámult.

– A jó öreg Patersonnal játszottam az imént – mondta. – Ön felől érdeklődött. Visszahajtott a városba.

Megborzongtam. Tehát a próba elkezdődött!

– Hogy ment? – kérdeztem.

Rupert Dixon önelégülten mosolygott. Fölöttébb visszataszító látvány egy önelégülten mosolygó, egy szál törölközőbe bugyolált férfi, akinek nedves hajtincs lóg a szemébe.

– Kiválóan. Hat per öttel nyertem. Pedig irtó balszerencsém volt. Utolsó szavai felébresztették bennem a reményt.

– Tehát peche volt?

– Méghozzá hatalmas. A harmadikra túlütöttem a greenen, pedig életem legjobb ütése volt a brassy-val – az pedig nagy szó. A labdám pedig elveszett a bozótban.

– Gondolom, ettől kiborult.

– Kiborultam?

– Csak szitkozódott egy kicsit...

– Ó, dehogy! Mérgelődéssel semmire sem mész a golfban. Csak elrontja a következő ütésedet.

Nehéz szívvel hagytam ott. Világos volt, hogy senki sem ment volna át jobban a teszten, mint Dixon. Bármelyik pillanatban vártam, hogy megtudjam, a pénztárnoki posztot betöltötték, Mitchell próbajátékára sor se került. Persze, gondolom, Alexander Paterson tisztességtelennek érezte volna, ha nem ad esélyt a vetélytársnak. Legközelebb ugyanis akkor hallottam az esetről, amikor következő pénteken felhívott Mitchell Holmes, és megkért, kísérjem el másnap a pályára az Alexanderrel

lejátszandó mérkőzésre, és nyújtsak neki erkölcsi támaszt.

– Szükségem lesz rá! – mondta Mitchell. – Nem szégyellem bevallani, mennyire izgulok. Bárcsak több időm lett volna elsajátítani a *Maga a maga ura?* lényegét! Olyan ez a könyv, mint a bölcsek köve, abból is a legdrágább darab, de csak néhány napom volt rá, hogy áttanulmányozzam. Olyan, mint madzaggal összeszerelni egy autót. Sose tudhatod, mikor esik szét. Az ég tudja, mi történik, ha elsüllyesztek egy labdát a vizes szakaszon. Márpedig valami azt súgja, hogy ez fog történni.

Egy pillanatra elhallgatott.

– Hisz az álmokban? – kérdezte Mitchell.

– Hiszek-e mikben?

– Az álmokban.

– Mi van velük?

– Azt kérdeztem: hisz-e az álmokban. Mert múlt éjszaka azt álmodtam, hogy a nyílt bajnokságban játszom. A bozótba ütöttem, és volt ott egy tehén. A tehén szomorúan rám nézett, és azt mondta: „Miért nem használod a dupla V fogásmódot a kézösszekulcsolás helyett?” Akkor furán hangzott, de végiggondoltam, és lehet benne valami. Az ilyesmiknek célja van.

– Nem változtathat a fogásmódján egy ilyen fontos meccs napján.

– Igaza lehet. Kicsit ideges vagyok, különben szóba se hoztam volna. Mindegy. Találkozunk holnap kettőkor.

Amikor a klubházba értem, hétágra sütött a nap, de csalóka oldalszél fújt. Alexander Paterson már ott volt, és ütések gyakorolt az első tee-nél. Csaknem azonnal megérkezett Mitchell Holmes is, Millicent társaságában.

– Akkor – mondta Alexander – talán kezdhethénk is. Megengedi, hogy kezdjek?

– Természetesen – felelte Mitchell.

Alexander a tee-re helyezte a labdáját.

Paterson mindig is óvatos játékos volt, nem kapkodott. Szokása, egyfajta rituáléja volt ütés előtt két. jól kimért próbaütést végezni. Még a lyukra gurítás előtt is. Mielőtt elüti a labdát, párszor megigazgatja a lábát, aztán megáll, gyanakodva szemügyre veszi a horizontot, mintha arra számítana, hogy túljár az eszén, amíg nem néz oda. Úgy tűnik, a gondos szemrevételezés meggyőzi a horizont *bona fideséről*^[4], és ismét a labdának

szenteli a figyelmét. Megint megmozgatja a lábát, majd felemeli az ütőt. Háromszor meglengeti az ütőt a labda fölött, azután mögé helyezi az ütő végét. Ekkor hirtelen megint a horizontra mered, hátha sikerül rajtakapnia. Ha ez is megvan, nagyon lassan felemeli az ütőt, borzasztó lassan leereszti, míg majdnem megérinti a labdát, megint felemeli, újfent leereszti, felemeli és harmadszor is leereszti. Aztán megáll mozdulatlanul, elmerengve, mint valami indiai fakír, aki a mindenséggel parolázik. Aztán megint felemeli az ütőt, és visszahelyezi a labda mögé. Végül összerázkódik, nagyon lassan hátrahúzza az ütőt, és nyílegyenesen elüti a labdát vagy százötven méterre.

Ez a módszer bizony megviselheti a túlfeszített idegzetet, és aggódva figyeltem Mitchell arcát, hogy fogadja elsőre. Szerencsétlen flótás jól láthatóan elsápadt. Fájdalmas képpel fordult hozzám:

– Mindig ezt csinálja? – súgta.

– Mindig – feleltem.

– Akkor végem! Senki sem képes elviselni egy ilyen egyszemélyes cirkuszt!

Nem szóltam semmit. Tartottam tőle, hogy igaza van. Bármilyen kiegyensúlyozott is vagyok, rég nem játszom már Alexander Patersonnal, akárhogy is becsülöm. Vagy ez, vagy otthagynom a Baptista Egyházat.

Ekkor Millicent szólalt meg. Nyitott könyvet tartott a kezében. Rollitt professzor életművére ismertem benne.

– Vedd fontolóra a tételt – mondta lány, lehalkított hangon –, hogy a türelem az igazságosság egy része és hogy az emberek akarataik ellenére hibáznak.

Mitchell kurtán biccentett, és határozott léptekkel a tee-hez lépett.

– Drágám, mielőtt ütsz – szólta Millicent –, ne feledd: semmit se tégy találomra, semmit se tégy másként, mint az élet igaz művészetét tökéletesen betöltő elv szerint.

A következő pillanatban Mitchell első ütésétől labdája átszáguldott a levegőn, és kétszáz méterrel odébb esett csak le. Szóról szóra követte Marcus Aurelius tanácsát. Egy második és irigylésre méltó vasütés egészen a lyuk közelébe juttatta a labdát, és eggyel átlag alatt végzett a legszebb gurítások egyikével, amit csak láttam. Amikor pedig a következő lyuknál, a rettegett vizes szakaszon a labdája gond nélkül átívelt a tó felett, és így büntető ütés nélkül teljesítette a pályát, végre kezdtem fellélegezni. Minden golfozónak van szerencsés napja, és kétség sem férhetett hozzá,

hogy Mitchellé ma jött el. Ha képes így folytatni, sajnálatos jellemhibája nem fog kiütközni.

A harmadik szakasz hosszú és trükkös. Egy vízmosás fölött ütöd át a labdát – vagy épp bele. Utóbbi esetben elmormolsz egy imát, és a niblickedért nyúlsz. De ha sikerült átjutnod a vízmosáson, már semmi sem zavarhatja meg a lelki nyugalmadat. A pályaátlag öt. Egy jó ütés a brassyval mashie távolságba juttat a greentől.

Mitchell százhusz méterrel túlütötte a vízmosást. Visszasétált hozzám, és elnéző mosollyal nézte, ahogy Alexander elvégzi a rituálét. Tudtam, mit érez. Nem is lehet szebb a világ, és soha nem lehetünk annyira elnézőek embertársaink gyengeségeivel szemben, mint amikor sikerült megfelelő helyre juttatnunk a labdát.

– Fel nem foghatom, miért csinálja ezt – mondta Mitchell, miközben már-már gyöngéd megértéssel figyelte Alexandert. – Ha elvégezném ezt a sok svéd tornagyakorlatot, mielőtt ütök, el is felejténém, miért jöttem ki, és hazamennék.

Alexander a mozdulatsor végére ért, és alig három méterrel sikerült átérnie a vízmosás túlsó partjára.

– Az ilyet hívják egyenletes teljesítménynek, nem? Sose variál!

Mitchell könnyedén nyerte a lyukat. A negyedik lyuknál némi hetykeség költözött a viselkedésébe, ami nyugtalanná tett. A túlzott önbizalom majdnem olyan rossz a golfban, mint a féltékenység.

Félelmeim beigazolódtak. Mitchell rosszul ütött. A labda húsz métert gurult, egyenesen a bozótba, és megállt egy lapulevél alatt. Az ifjú kinyitotta a száját, majd hangos csattanással becsukta. Odajött, ahol Millicenttel álltunk.

– Nem mondtam ki! – csodálkozott. – Mi történt?

– Kutatva vizsgálj az emberek vezérlő értelmét és azt – mondta Millicent –, hogy mit kerülnek, mit keresnek az okosak.

– Pontosan – helyeseltem. – Belendült a teste.

– Semmi baj, drágám – nyugtatta Millicent. – Mert semmi nem teszi nemesebbé a lelket, mint ha valaki az élet jelenségeit módszeresen és tárgyilagosan tudja vizsgálni.

– Különbösen is, három lyukkal vezet – mutattam rá.

– Mindjárt nem fogok.

Igaza volt. Alexander öt ütéssel nyerte a szakaszt, csak eggyel az átlag felett, és visszavette az első ütés jogát.

Mitchell hangyányit megrendült. Most már eltűnt játékból a kezdeti könnyed stílus. A következő lyukat is elvesztette, döntetlenre hozta a hatodikát, elvesztette a rövid hetediket, aztán némileg magára találva döntetlent ért el a nyolcadikon.

A kilencedik lyukat, mint a pályáinkon oly sokat, simán hozni lehet négyből. A green gyepjének természetes egyenletessége miatt igazán nem nagy dicsőség a pályáátlag elérése. Ugyanakkor, ha az ember elrontja az első ütést, a két számjegyű ütőszám sem lehetetlen. A tee a tó túlsó partján van, a híd mellett, ahol a víz csaknem pataknyira szűkül. A feladat: átütni a labdát a víz, néhány fa és az aljnövényzet fölött a túlpartra. A nyílt részig a távolság nem lehet több hatvan méternél, tehát a nehézség kizárólag mentális. Mégis, mennyi szép remény úszott el itt!

Alexander könnyedén átjutott az akadályokon szokásos rövid, egyenes lendítésével, és ekkor Mitchell lépett a tee-hez.

Azt hiszem, a vezetés elvesztése járt a fejében. Idegesnek látszott. Remegő kézzel lendítette hátra az ütőt, és láthatóan megtántorodott. A labda felé csapott, elnyeste: a labda eltalált egy fát a túlparton, és visszahuppant a hosszú fűbe. Átmentünk a hídon megkeresni. Ez volt az a pillanat, amikor Rollitt professzor befolyása határozottan csökkenni kezdett.

– Mi az ördögért nem nyírják le ezt a vacakot? – mérgelődött nyafogva Mitchell, miközben a fűben keresgélt a niblickjével.

– Kell, hogy legyen füves-bozótos rész a pályán – kockáztattam meg.

– Minden, ami történik – olvasta Millicent –, igazságosan történik. Ha pontosan megfigyeled, rájössz.

– Ez mind szép és jó – mondta Mitchell a gazban kutatva, de nem hangzott túl meggyőzően. – Szerintem a pályabizottság a labdaszedő fiúk érdekeit szem előtt tartva végzi a dolgát. Mindent megtesznek, hogy minél több labda vesszen el, aztán feleznek a kis átokfajzatokkal, amikor megtalálják és eladják a labdákat.

Összenéztünk Millicenttel. Könnyek csillogtak a szemében.

– Ó, Mitchell! Ne feledd Napóleont!

– Napóleon! Mi köze ehhez Napóleonnak? Napóleonnak soha nem kellett átütnie a labdáját egy őserdőn! Meg aztán mit csinált ez a Napóleon egyáltalán? Mitől volt olyan nagyra magával ez a Napóleon? A balek! Minden, amit elért, mindössze annyi, hogy jól fenébe billentették Waterloonál!

Alexander visszajött hozzánk onnan, ahová a labdája esett.

– Nem találja? Bosszantó ez a sűrű fű.

– Nem, nem találom. Majd holnap megtalálja valami nyomorult, csapott állú, félnótás, csúszómászó, gülüszemű labdaszedő, a nyolcszázharminchét pattanásával, és eladja valakinek hat pennyért! Nem is. Vadonatúj labda volt. Talán egy shillinget is kap érte. Az hat penny neki és hat penny a pályabizottságnak. Nem csoda, hogy gyorsabban vásárolják az autókat, mint ahogy a gyártók szállítani tudják őket. Nem csoda, hogy a feleségeik nercbundában és gyöngysorban járnak. A fenébe! Leteszek egy másikat.

– Akkor viszont – mutatott rá Alexander – a match play szabályai szerint elveszíti a lyukat.

– Bánom is én! Feladom a lyukat.

– Ebben az esetben, ha jól számolom, eggyel vezetek az első kilenc után – állapította meg Alexander. – Nagyszerű! Kellemes, kiegyensúlyozott mérkőzés.

– Még hogy kellemes! Jobban meggondolva nem hiszem, hogy a pályabizottság egy pennyt is átengedne a labdaszedőknek. A fák mögött elbújva megvárják, amíg a kölykök eladják a labdát, aztán előjönnek, és kiverik belőlük a lóvét.

Láttam, hogy Alexander felhúzza a szemöldökét. Kettesben sétáltunk a következő tee-hez.

– Elég hirtelen természetű fiatalember ez a Holmes! – mondta elgondolkodva a barátom. – Sose hittem volna. Ebből is látszik, milyen keveset tudhatunk a másikról, ha csak a hivatalban találkozunk vele.

Próbáltam védeni a szerencsétlen flótást.

– Nagyon jó szíve van, Alexander. De ha már itt tartunk, vagyunk olyan régi barátok, hogy tudjam, nem haragszol, ha felhozom, azt hiszem, a játékstílusod kezd kicsit az idegeire menni.

– A játékstílusom? Mi a baj a játékstílusommal?

– Semmi baj nincs veled, ám előfordulhat, hogy egy ifjú, tüzes lélek hangyányit bosszantónak találja, ha valaki olyan lassan játszik, mint te. Most őszintén, Alexander, mint barát a barátnak: muszáj két gyakorló lendítést végezned, mielőtt ütsz?

– Ó jaj! – sopánkodott Alexander. – Tényleg azt gondolod, hogy ez bosszantotta fel? Sajnos túl öreg vagyok már ahhoz, hogy változtassak a módszereimen.

Elfogytak az érveim.

A tizedik tee-hez közeledve láttam, hogy várunk kell néhány percet. Hirtelen egy kezet éreztem a karomon. Millicent állt mellettem szomorú arccal. Alexander és az ifjú Mitchell valamivel távolabb voltak tőlünk.

– Mitchell nem akarja, hogy tovább jöjsek a hátralévő pályákon – panaszkolta a leányzó. – Azt mondja, idegesítem.

Megcsóváltam a fejem.

– Az baj! Abban bízom, hogy kegyed visszatartó erő lesz.

– Én is. De Mitchell azt mondja, nem. Szerinte én akadályozom meg a koncentrációban.

– Akkor talán legjobb lesz, ha megvár minket a klubházban. Félek, csúnya dolgok jönnek.

Elfojtott sírás tört fel a leányzóból.

– Én is félek. A tizenharmadik lyuk közelében van egy almafa, és Mitchell labdaszedője biztosan almát fog enni. Félek, mi lesz, ha Mitchell meghallja a ropogást, miközben céloz.

– Igaza van.

– Ez az egyetlen reményünk! – nyújtotta felém Rollitt professzor könyvét. – Megteszi, hogy felolvass belőle Mitchellnek, ha látja, hogy kezd ideges lenni? Tegnap este átfutottuk a könyvet, és kék tollal aláhúztam az összes olyan részt, ami hasznos lehet. A margón jegyzeteket fog látni mellettük, amelyek azt mutatják, mikor kell alkalmazni az egyes idézeteket.

Igazán apró kérés volt. Fogtam a könyvet, és némán megszorítottam Millicent kezét. Azután csatlakoztam Alexanderhez és Mitchellhez a tizedik elütőnél. Mitchell még mindig nem hagyta abba a pályabizottságról folytatott eszmefuttatását.

– A következő – magyarázta – egy rövid szakasz volt. Nem tudtál labdát veszíteni rajta. Aztán a pályabizottság valamelyik tagjának felesége megemlítette, hogy a kicsinek új cipő kell, így hát hozzácsaptak a pályához még százötven métert. Át kell ütni a labdát egy domb fölé, és ha egy milliméternyit is mellényesel, sziklával, bokrokkal, repedésekkel és mindenféle kacsokkal teli senki földjére ütöd a labdát. A pályabizottság lényegében ott lakik nyáron. Csoportokban járkálnak, és hetyke kiáltásokkal biztatják egymást, miközben megtörik a zsákjaikat. De ma túljárok az eszükön! Egy öreg labdát ütök meg, amit épp csak összetart a cérna. Darabokra esik, ha felveszik!

Csakhogy a golf furcsa játék – állandóan hullámzik. Az ember azt hihetné, hogy ebben a lelkiállapotban Mitchell játéka tovább romlott. De a második kilences szakasz elejére újra magára talált. Tökéletes ütése jóvoltából olyan helyzetbe került, hogy egy jól irányzott vasütővel elérte a tizedik greent, és bár a labda több méterre volt a lyuktól, két próbálkozásból begurította, és négyes átlagra hozta a pályát. Alexandernek csak ötből sikerült ugyanez, így ismét döntetlen lett az állás.

A tizenegyedik pálya, Mitchell iménti bírálatának tárgya, valóban nehéz terep. Az is igaz, hogy a mellé nyesett labda nagy nehézségek elé állítja a játékost. Ma azonban mindketten egyenesen ütöttek, így egyiküknek sem okozott gondot négy ütésből befejezni a lyukat.

– Ha így megy – mosolygott Mitchell –, a pályabizottságnak fel kell hagyni a kalózkodással, és mehetnek vissza dolgozni.

A tizenkettedik hosszú, kanyarodó pálya. Alexander magabiztosan vette a kanyart, hat ütésből végzett is. Mitchell második ütése hosszú fűben landolt, kénytelen volt elővenni a niblickjét. Ám egy remekül kivitelezett mashie ütéssel sikerült döntetlenre menteni a szakaszt.

Alxander nyerte a tizenharmadikat. Háromszázhatvan méteres szakasz, akadályoktól mentes. Alexander három ütéssel érte csak el a greent, a harmadik viszont a lyukba talált. Ugyanakkor Mitchell, aki kettővel már a greenen volt, csak három próbálkozásból tudta lyukba gurítani a labdát.

– Erről eszembe jutott egy történet, amit hallottam – közölte Alexander. – Azt kérde egy kezdőtől a barátja: „Hogy megy, öregfiú?” Mire a kezdő azt feleli: „Remekül. Az előző pályán éppen most végeztem három tökéletes gurítással!”

Mitchell nem mulatott a történeten. Izgatottan figyeltem az arcát. Nem szólt semmit, de az a rontott ütés, amellyel pedig megmenthette volna ezt a lyukat, túl rövid volt, és a legrosszabbtól féltem. Borongós tekintettel indult a tizenegyedik elütőhelyhez.

Kevés olyan gyönyörű hely van a környéken, mint a tizenegyedik tee. Valósággal elvarázsolja a természetbarátot.

De ha van a golfnak hátránya, hát az, hogy az ember képtelen teljes szívvel szeretni a természetet. Ahol a laikus hullámzó zöld füvet lát, és vadregényesen tekergő indákat, az a golfozónak csak átkozott bozótos, amelyből ki kell szednie a labdáját. A madarak égbeszökő rikoltása a golfozónak nem egyéb zavaró háttérzajnál. Mint szemlélő, nagyon szeretem a lejtő alján húzódó vízmosást. Szemet gyönyörködtető látvány.

Ám golfozóként gyakran gondoltam úgy, hogy az ördög műve.

Az utolsó lyuknál ismét Alexanderhez került a kezdés joga. Még megfontoltabban ütött, mint szokott. Vagy fél percig állt a labda fölött, és úgy próbálgatta az ütőjével, akár egy macska a mancsával, amikor teknőst talál. Ezután elütötte a domboldal kevés biztonságos pontjainak egyikére. Erről az elütőhelyről pontosan meg kell tervezni az ütést, mert ha túl egyenes, a lejtőre esik és begurul a vízmosásba.

Mitchell megcélozta a labdát. Lendített, ám ekkor, pont a háta mögött, hirtelen éles ropogás hallatszott. Gyorsan a hang irányába néztem. Mitchell labdaszedője üveges szemmel egy nagy almát rágcsált. Miközben magamban imádkozni kezdtem, az ütő lesújtott. A csúnyán mellényesett labda a lejtőre huppant és meg sem állt a vízmosásig.

Csönd telepedett ránk – egy pillanatra megmerevedett a világ. Mitchell ledobta az ütőjét, és megfordult. Az arca eltorzult.

– Mitchell! – kiáltottam. – Fiam! Hagyja! Nyugalom!

– Nyugalom! Mit ér a nyugalom, ha egyesek ezerszámra zabálják az almát körülötted? Mi ez? Golfmérkőzés vagy kellemes séta a szegény gyerekeknek? Alma! Rajta, fiam, harapj csak még egyet! Harapj bármennyit! Erezd jól magad! Ne is törődj vele, mekkora bosszúságot okozol nekem. Ebédelj meg! Biztos keveset reggeliztél, és megéheztél, mi? Várj meg itt, beszaladok a klubházba, hozok neked szendvicset meg egy üveg gyömbérsört. Érezd magad otthon, drága barátocskám! Ül le, mulass jól!

Sietve fellapoztam Rollit professzor könyvét. A kézzel jelölt mondatok között nem találtam semmit, ami illett volna erre a vészhelyzetre. Találomra választottam hát egyet.

– Mitchell! – mondtam. – Egy pillanatra! Mekkora zavartalanságot biztosít magának, aki nem nézi, mit mondott, tett vagy gondolt embertársa, hanem csak arra ügyel, hogy cselekedete igazságos és feddhetetlen legyen!

– Nézze, mit csináltam! Ott vagyok valahol annak az istenverte vízmosásnak az alján. Vagy egy tucát ütésbe kerül kikeverednem belőle. Maga szerint ez igazságos és feddhetetlen? Adja csak ide egy kicsit azt a könyvet!

Kikapta a vékony kötetet a kezemből. Egy pillanatig furcsa gyűlölettel nézte. Óvatosan a földre tette, és ráugrott párszor. Aztán beleütött a golfütőjével. Végezetül, mint aki úgy érzi, a félmegoldások ideje lejárt, nekifutott, és a könyvet a bozótba rúgta.

Alexanderhez fordult, aki higgadt szemlélője volt a jelenetnek.

– Elegem van! – közölte Mitchell. – Feladom a mérkőzést. Isten önnel. Az öbölben megtalál.

– Úszni megy?

– Nem. Beleölöm magam.

Halvány mosoly jelent meg barátom többnyire komor arcán. Szívélyesen vállon veregette Mitchellt.

– Ne tegye, fiam! – mondta. – Azt reméltem, továbbra is a céget fogja szolgálni, mint pénztárnok.

Mitchell megtántorodott. A karomba kapaszkodott támasztékért. Minden nagyon nyugodt volt. Ezt a nyugalmat csupán a méhek zümmögése, a távoli hullámok moraja és Mitchell labdaszedőjének csámcsogása zavarta meg.

– Hogyan? – kiáltotta Mitchell.

– Mint nyilván tudja – magyarázta Alexander –, a pozíció hamarosan megüresedik. Az öné, amennyiben elfogadja.

– Úgy érti... úgy érti... hogy nekem adja az állást?

– Éppen, ahogy mondja.

Mitchell nagyot nyelt. Akárcsak a labdaszedő. Az egyik lelki, a másik testi okokból.

– Ha nem haragszanak – bökte ki Mitchell fátyolos hangon –, visszamennék a klubházba. Beszélnem kell valakivel.

Futva tűnt el a fák között. Alexanderhez fordultam.

– Mit jelentsen ez? – kérdeztem. – Persze örülök, de mi van a próbatétellel?

Barátom elmosolyodott.

– A próbatétel – válaszolt – rendkívül kielégítő volt. Meglehet, a körülmények hatására módosítanom kellett az eredeti elképzelésen, de így is teljes a siker. Amióta csak játszani kezdtünk, sokat gondolkoztam. Arra a következtetésre jutottam, hogy a Paterson Szövetfestő és Finomító Vállalatnak olyan pénztárnokra van szüksége, akit le tudok győzni golfban. Megtaláltam az ideális embert. Felfogtad – folytatta mind lelkesebben –, hogy akármilyen jó játékos is ez a Mitchell gyerek, egy kis odafigyeléssel bármikor le tudom győzni? Bármikor fel tudom bosszantani egy-két plusz próbaütéssel. Pont ilyen emberre van szükségem a cégemnél egy ilyen fontos pozícióban.

– Na és Rupert Dixon? – kérdeztem.

Fintorogva legyintett.

– Benne sose bíznék. Amikor játszottam vele, minden balul sült el, de ő csak mosolygott és nem szólt egy szót sem. Az ilyen emberre nem lehet nagy összegeket bízni. Nem lenne biztonságos. Egyáltalán nem őszinte! Nem is képes az lenni.

Kicsit elmerengett, majd folytatta:

– Arról nem is szólva, hogy hat per öttel megvert. Mi jó van egy olyan pénztárnokban, aki hat per öttel megveri a főnökét?

A hosszú pálya

A fiatalember, aki a klubház dohányzójában tömködté a pipáját, erősen hajlott a kesergésre.

– Ha van valami, amitől felfordul a gyomrom – fakadt ki, megtörve ezzel a hosszú percek óta beállt csendet –, azok a golfjogászok. Nem szabadna a pályára engedni őket!

A Korelnök, aki elmerengve fogyasztotta teáját és ánizsos süteményét, felvonta fehér szemöldökét.

– A jog – mondta – tiszteletre méltó foglalkozás. Miért ne vehetnének részt képviselői a játékok játékában?

– Nem igazi jogászokról beszélek – magyarázta a fiatalember, akinek keserűségét némileg enyhítette a dohány. – Én az olyan pacákokra gondolok, akiknek a legjobb ütőjük a szabálykönyv. Ismeri ezeket az átokfajzatokat. Valahányszor azt hinnéd, megnyertél egy lyukat, előássák a nyolcszázötvenhármas szabály második bekezdésének negyedik alpontját, és bebizonyítják, hogy diszkvalifikáltad magad, mert van egy benőtt körmöd. Vegyük például az én esetemet – folytatta ingerült, panaszos hangon az ifjú. – Kimentem azzal a Hemingway-jel egy barátságos körre. A hetedik szakaszon egyszer csak megállít, és magának követeli a lyukat azért, mert véletlenül leejtettem a niblickemet a homokcsapdában. Hiába, az efféle kullancsoktól nincs menekvés.

Az Öreg megrázta a fejét.

– A szabály az szabály, fiam, be kell tartani. Érdekes, hogy szóba hozta a dolgot. Mielőtt bejött, épp egy furcsa mérkőzés járt az eszemben, mely végül pont a szabálykönyv jóvoltából dőlt el. Igaz, ami a mérkőzés tétjét illeti, nem sokat számított. De talán jobb lesz, ha elmesélem az elejétől.

A fiatalember kényelmetlenül fészkelődött a székén.

– Tudja, már így is pocsek délutánom volt...

– Legyen a történetem címe – folytatta az Öreg nyugodtan – „A hosszú pálya”, mert a benne szereplő szakasz nézetem szerint a golf történetének leghosszabbja. A történet eleje emlékeztetheti arra, amit Peter Willardról és James Toddról meséltem egyszer. Ám tapasztalni fogja, hogy egészen más a kimenetele. Ralph Bingham...

– Megígértem valakinek, hogy meglátogatom...

– De kezdem inkább az elején – mondta az Öreg. – Látom, alig várja, hogy minden kis részletet megismerjen.

Ralph Bingham és Arthur Jukes (kezdte a Korelnök) sose voltak barátok. Ez egyértelműen kitűnt rivalizálásukból. De a parázsló ellenszenv csak akkor változott köztük valódi ellenségeskedéssé, amikor ideérkezett Amanda Trivett. Így van ez. Egyik nagy költőnk, akinek a neve nem jut eszembe, írt egy passzust, amit most nem tudok felidézni, valamelyik versében, aminek a címe kiment a fejemből. De ez már korántsem meglepő az én koromban. A lényege olyasmi, hogy a szép nő majdnem mindig felébreszti az izét. Az Amanda érkezését követő hetekben úgy érezte magát az ember, ha egy szobában tartózkodott a két férfiúval, mintha a Capulet és Montague család összejövételén lenne.

Tudja, Ralph és Arthur annyira egyforma játékerőt képviselt a golfpályán, hogy életük egy ideje csak néma, keserű küszködésből állt, mely során hol egyikük, hol másikuk csikart ki némi előnyt. Ha Ralph megnyerte a májusi versenyt egy ütéssel, Arthur diadalmaskodott a júniusban, csak hogy júliusban ismét lepipálják. Nagyvonalú emberek között ilyen helyzetben kölcsönös tisztelet, megbecsülés, sőt szeretet alakulna ki. De sajnos, azt kell mondanom, klasszis golfjátékuktól eltekintve a környéken mindenki szárnalmas figuráknak tartotta őket – bár egyáltalán nem azért, mintha nem lettek volna szívdöglesztően jóképűek. Vonzó férfiak voltak, és ezt tudták is magukról. Amikor tehát Amanda Trivett megérkezett, csupán megigazították a nyakkendőjüket, megpödrítették a bajszukat, és úgy vélték, a többi Amanda dolga.

Csakhogy csalódniuk kellett. Bár mindkettejükkel barátságos volt, Amanda szeméből teljesen hiányzott a szerelmes csillogás. Nem tellett sok időbe, hogy a két ellenlábás egymástól függetlenül is rájöjjön a megoldásra. Nyilvánvalóvá vált számukra, hogy így, együtt semlegesítik egymás csáberejét. Arthur úgy érezte, ha tiszta lenne a levegő, már küldhetnék is az esküvői meghívókat. Ralph pedig biztos volt benne, hogy ha egyszer úgy látogathatna Amandához, hogy nem botlik úton-útfélen Arthurba, veleszületett sármja egykettőre megtörné a jeget. Az is igaz volt, hogy más riválisuk nem akadt egymáson kívül. Akkoriban történetesen Woodhavenben nemigen voltak agglagények. Mi errefelé igen fiatalon nőszünk, így már minden szóba jöhető ifjú párjára lelt. Nagyon úgy tűnt, hogy ha Amanda Trivett férjhez akar menni, Ralph Bingham és Arthur Jukes közül kell választania. Szörnyű kilátások.

Eleinte nem hittem, hogy bármivel is nagyobb szerepet töltök be az eseményekben, mint távoli, mérsékelten érdeklődő bémészködő. Mégis, Ralph hozzám fordult ebben a nehéz órában. Amikor egyik este hazaértem, láttam, hogy az inasom bevezette Binghamet a nappalimba, és ott vár.

Hellyel és szivarral kínáltam, ő pedig dicséretes gyorsasággal a tárgyra tért.

– Leigh nem elég nagy Arthur Jukesnak és nekem – mondta, miután meggyújtotta a szivarját.

– Á, megbeszélték, és úgy döntöttek, hogy elköltöznek? – kérdeztem örömmel. – Szerintem teljesen igazuk van. Leigh tényleg túlszúfolt. Az olyanoknak, mint maga és Jukes, térre van szükségük. Hová akarnak menni?

– Én nem megyek sehova.

– Azt hittem, azt mondta...

– Úgy értettem, eljött az ideje, hogy egyikünk elmenjen.

– Ó, csak az egyikük megy el?

Ez is több a semminél, persze, de bevallom, csalódott voltam, és azt hiszem, csalódottságom kiült az arcomra is, mert Ralph csodálkozva nézett rám.

– Csak nem bánja, hogy Jukes elmegy? – kérdezte.

– Dehogyan. Biztos, hogy elmegy?

Ralph komor, eltökélt arcot vágott.

– Elmegy. Még nem tudja, de elmegy.

Nem tudtam követni, és ezt meg is mondtam. Óvatosan körbenézett a szobában, mintha meg akarna győződni róla, hogy senki sem hallja.

– Biztos észrevette – mondta –, hogy Jukes milyen visszataszítóan lóg Miss Trivett nyakán, és halálra untatja.

– Láttam őket együtt néhányszor.

– Szeretem Amanda Trivettet! – közölte Ralph.

– Szegény lány! – sóhajtottam.

– Hogyan?

– Szegény lány! – ismételtem. – Mármint azért, mert Arthur Jukes nem hagyja békén.

– Én is pont így gondolom – helyeselt Ralph Bingham. – Ezért is játsszuk azt a meccset.

– Milyen meccset?

– Elhatároztuk, hogy játszunk egy meccset. Szeretném, ha ön lenne az egyik bíránk. Kísérje Jukest, és győződjön meg róla, hogy nem trükközik. Ismeri, milyen! Egy ilyen létfontosságú mérkőzésen...

– Mennyiért játszanak?

– Az egész világért!

– Ezt nem értem.

– Az egész világért. A világ a tét. A vesztes elhagyja Leigh-t, a győztes pedig marad és elveszi Amanda Trivettet. Már minden részletet tisztáztunk. Engem Ruppert Bailey kísér mint a másik bíró.

– Ön pedig azt szeretné, hogy én kísérjem körbe Jukest?

– Ne körbe, csak végig.

– Mi a különbség?

– Nem játszunk egy teljes kört. Csak egy szakaszt.

– Szóval hirtelen halál?

– Annyira azért nem hirtelen. Egy hosszú szakasz lesz. Innen indulunk, az első elütőhelytől, és a városban ütünk a lyukba, a Royal Square-en, a Majestic Hotel bejáratánál. Ha jól számolom, körülbelül huszonöt kilométeres táv.

Felháborodtam. Abban az időben kezdtek divatba jönni a klubban az extrém mérkőzések, amelyeket én hevesen elleneztem. George Willis kezdte, aki ütésszám szerinti versenyt játszott a klub hivatásos versenyzőjével. George első kilence számított a profi tizenhét szakasza ellen. Ezután következett a játszma Herbert Widgeon és Montague Brown között. Utóbbinak huszonnégy volt a hendikepje, és az egyezségük szerint a meccs során három tetszőleges alkalommal ráhúghatott Widgeonre. Elszaporodtak ezek a nevetséges játékmódok, és én irtóztam tőlük. Ezek az extrém golfjátzmák olyanok voltak számomra, mint modernizálva játszani valami szép, klasszikus melódiát. De a Ralph által javasolt játszma minden eddiginél jobban elborzasztott, figyelembe véve az érzelmi vonatkozásokat és a magas tétet. Gondolom, az arcom elárulta szörnyülködésemet, mert Bingham mentegezőzni kezdett.

– Nincs más megoldás – magyarázta. – Tudja, hogy vagyunk Jukesszal a pályán. Nincs még két ilyen egyformán teljesítő ember. Ez persze csak Arthur elképesztő szerencséje miatt van. Mindenki tudja, mekkora mamlasz. Engem ugyanakkor állandóan üldöz a balszerencse. Ezért egy hétköznapi játszmaiban pusztán a véletlen kérdése, ki győz. Ez a megoldás kizárja a szerencse tényezőt. Biztos vagyok benne, hogy huszonöt

kilométernyi hendikep verseny után a jobbik nyer. Ezért mondtam, hogy Arthur Jukes hamarosan távozik Leigh-ből. Számíthatok önre mint az egyik bíróra?

Fontolóra vettem. Elvégre történelmi mérkőzésnek ígérkezett a dolog, és az ember mindig hajlik rá, hogy beírja nevét a történelembe.

– Ám legyen – feleltem.

– Nagyszerű! Mondanom sem kell, hogy tartsa Jukeson a szemét. Feltétlenül legyen a zsebében egy szabálykönyv, és használja, ha fel kell frissítenie a memóriáját. Pirkadatkor kezdünk, máskülönben túl zsúfolt lesz a pálya túlsó vége, mire odaérünk. Amennyire csak lehet, kerülni akarjuk a feltűnést. Még megszólhatnak, ha egy erős vassal végzett ütés után a labda fejbe talál egy rendőrt.

– Kétségtelen. Azt is sejtem, mit fognak mondani.

– Kerékpárral megyünk, hogy csökkentsük a távolság okozta fáradalmakat. Örülök, hogy segít nekünk. Holnap pirkadatkor az első elütőhelynél. Ne felejtse otthon a szabálykönyvet!

Olyan hangulat uralkodott másnap hajnalban az első elütőhely körül, mint régen a párbajmezőkön, amikor még karddal és pisztollyal rendezték a nézeteltéréseket. Csak régi barátom, Rupert Bailey volt jókedvű. Én sose vagyok jó formában kora reggel, a két ellenlábás pedig néma fitymálással szemlélte egymást. Egészen addig a napig nem hittem, hogy a mozifilmeken kívül képesek emberek némán fitymálni egymást, de azok ketten kétségtelenül azt tették. Olyan hangulatban voltak, amikor az ember legszívesebben azt mondaná, „piha!”.

Pénzfeldobással döntötték el, ki üthet elsőként. A nyertes, Arthur Jukes szép ütése messze landolt a pályán. Ralph Bingham, miután feltette a tee-re a labdát, Rupert Bailey-hez fordult.

– Menjen előre a tizenhetedik szakaszra. Azt szeretném, hogy jelölje meg a labdámat.

Rupert meglepődött.

– A tizenhetedikre?

– Arra veszem az irányt – mutatott Ralph a fák fölé.

– De így a második vagy harmadik ütése a tóba fog esni!

– Gondoskodtam erről. Egy ladikot kötöttem ki a tizenhatodik green közelében. A mashie-niblick ütővel a csónakba kell ütnöm a labdát, átevezni a túlpartra, kiütni a labdát a csónakból, és így tovább. Torony iránt akarok haladni Woodfieldig. Ezzel megspórolhatok néhány ütést.

Elállt a lélegzetem. Sose gondoltam, hogy ilyen ördögien ravasz a fickó. Ez a taktika repülőrajtot jelentett a számára. Arthur, aki egyenesen haladt a pályán, csak az országutat választhatta, ami az első green mögötti rét mellett fut. Onnantól hagyományos játékot kell játszania, amíg eléri a hidat. Miközben Arthur kénytelen az országút mentén kanyarogni, Ralph lényegében levág egy háromszöget. Ráadásul Arthur nem vehette át az ellenfele taktikáját sem. Onnan, ahol a labdája földet ért, egy széles mocsáron kellene átütnie a labdát, hogy a tizenhetedik szakasz közepére jusson – lehetetlen feladat. De még ha sikerülne is neki, nem volt csónakja, amivel átjutna a vízen.

Arthur hevesen tiltakozott. Ellenszenves fiatalember volt. Bármily hihetetlen, csaknem ugyanolyan ellenszenves volt, mint Ralph Bingham. Mégis, meg kell mondanom, ebben a pillanatban együtt éreztem vele.

– Mit művelsz? – kérdezte. – Nem engedem, hogy csalj!

– Miféle csalásról beszélsz? – kérdezte Ralph kimérten.

– Az a nyavalyás csónak mesterséges akadálynak számít. Márpedig nem evezgethetsz fel-le egy akadállyal.

– Miért nem?

Úgy tűnt, Arthur Jukes hátrahőköl ettől az egyszerű kérdéstől.

– Miért nem? – ismételte. – Miért nem? Mert nem, és kész! Azért nem!

– A szabályokban semmi sem tiltja az akadályok elmozgatását – mondta Ralph Bingham. – Ha egy akadály elmozdítható a labda mozgatása nélkül, úgy vélem, oda mozdítod el, ahová akarod. Különben is, ki beszél akadályról? Szívem joga reggelente evezni egy kicsit. Ha megkérdezném az orvosomat, ő egyenesen ajánlaná. Átevezek a tavon. Hogy történetesen a labdám is a csónakban van, az az én magánügyem. Nem nyúlok a labdámhoz, és onnan játszom meg, ahol leesett. Jól mondom, hogy a szabály azt mondja, onnan kell megjátszani a labdát, ahová esett?

Elismertük, hogy igen.

– Akkor jól van – zárta le a vitát Ralph Bingham. – Ne vesztegessük tovább az időt. Woodfieldben várjuk majd önöket.

Elütötte a labdáját, amely gyönyörű ívben repült át a fák fölött, majd eltűnt a tizenhetedik elütőhely felé. Arthur és én elindultunk lefelé a dombról, hogy elvégezzük a második ütésünket.

Az emberi elme furcsasága, hogy bármilyen kevésbé is vagyunk érdekeltek a mérkőzés kimenetelében, minden versengésben óhatatlanul is szurkolni kezdünk valamelyik félnek. Tökéletesen semleges érzelmekkel

indultam neki ennek a kalandnak, mit sem törődve azzal, ki nyer. Legfeljebb azt sajnáltam, hogy nem veszíthet mindkettő. Mégis, ahogy haladt az idő, kezdtem határozottan Jukes-pártivá válni. Nem kedveltem a fickót. Taszított a képe, a modora és a nyakkendője színe. Mégis, olyan elszántsággal szállt szembe a balszerencséjével, hogy nehezen bár, de sikerült megnyernie támogatásomat. Sok férfi feladta volna a versenyt, ha ilyen csúnyán elbánnak vele már az elején. Arthur Jukes keblében azonban minden hibája ellenére golfozószív dobogott. Nem volt hajlandó feladni. Néma csöndben ütögette végig magát a göröngyös mezőn, míg el nem ért az országútra. Huszonhét ütésnél tartott, de elszántan haladt tovább a végcélja felé.

Csodás reggel volt, és miközben biciklimen ülve atyai szemmel követtem Arthur ténykedését, először ismertem fel Coleridge sorainak igazi értelmét:

*„Az ismerőst s megszokottat
A hajnal aranypárájába öltözteti.”*

A kristálytisztá levegőben ugyanis minden meglepően szépnek tűnt, még Arthur Jukes hangszínű golfnadrágja is, ami azelőtt sose tetszett. A nap viccesen, csaknem költőien csillant meg az ülepén, amikor előrehajolt az ütéshez. A madarak vidáman csicseregtek a sövényben, és annyira jó kedvem támadt, hogy én magam is dalra fakadtam. Egészen addig, míg Arthur ingerülten meg nem kért, hogy hagyjam abba, mondván, ő is szeret háziállatokat utánozni a megfelelő helyen és időben, de a rőfögésem zavarja az ütésben, így hát némán sétáltunk keresztül Bayside-on, és lábunk alá vettük a hosszú utat, ami a vasúti felüljárónál és a Woodfieldbe vezető lejtőnél ér véget.

Arthur szépen haladt. Legalább egyenesek voltak az ütései. Ilyen körülmények között pedig az egyenesség mindig fontosabb a távolságnál. Nem sokkal azután, hogy elhagytuk Little Hadley-t, elbízta magát, és a brassy-t használta, katasztrofális eredménnyel. Az ötvenharmadik ütése slice lett, és az úttól jobbra húzódó bozótban landolt. Tíz ütésébe került, hogy visszatérjen az autóútra, és ez ismét megfontoltá tette.

Most már a putterjét használta minden ütéshez, és azt kivéve, amikor Bayside előtt a dombtetőn csapdába esett a labda, nem akadt komolyabb gondja. Könnyedén játszott, maradéktalanul kihasználva a putter ütő

előnyeit.

A Woodefield főutcájába vezető lejtő tetején Arthur megállt.

– Azt hiszem, itt megint a brassy-t kell használnom – mondta. – Nagyon jó pozícióban vagyok.

– Bölcs dolog ez? – kérdeztem.

Lenézett a dombról.

– A brassy-val messzebb üthetek, mint a vassal. Arra gondoltam – magyarázta –, hogy így talán kiüthetném ezt a Binghamet. Ott áll az út közepén.

Követtem a pillantását. Igaza volt. Bingham a biciklijére támaszkodott az úton, és cigarettázott. Még ilyen messziről is látni lehetett a fickó gusztustalanul önelégült ábrázatát. Rupert Bailey a Woodfield Garázs ajtajának dőlve ült, és meglehetősen elnyűttnek tűnt. Afféle ember volt, aki ad a tisztaságra és ápoltságra, és egyértelműen látszott, hogy az árkonbokron való átvágás nem tett jót neki. Úgy tűnt, mintha épp sarat kaparna le az arcáról. Mint később megtudtam, balszerencséjére beleesett Bayside mögött a vizesárokba.

– Nem – mondta Arthur. – Mégis azt hiszem, jobb a biztonságos játék. Maradok a putternél.

Lementünk a domboldalra, és beértük az ellenfelet. Nem tévedtem, Ralph Bingham valóban önelégülten nézett. Sőt, lenézően somolygott.

– Háromszázkilencvenhatnál tartok – mondta, mikor közel értünk. – Önök?

Ellenőriztem a pontozókártyámat.

– Mi szűk hétszáztizennegynél – feleltem.

Ralph nem is leplezte diadalmámorát. Rupert Bailey egy szót se szólt. Túlságosan lefoglalta, hogy megszabadítsa testét a rátapadt üledéktől.

– Nem akarod feladni a meccset? – fordult Ralph Arthurhoz.

– Tchah! – vélte Arthur.

– Add fel nyugodtan.

– Pah! – ellenkezett Arthur.

– Most már úgysem nyerhetsz!

– Ugyan! – méltatlankodott Arthur.

Tudom, hogy nem valami emelkedett párbeszéd, de Arthur sok megpróbáltatáson esett át. Rupert Bailey mellém oldalgott.

– Hazamegyek – közölte.

– Balgaság! – válaszoltam. – Hivatalos minőségben vagy itt. Nem

hagyhatod el a posztodat. Különben is, mi lehetne jobb, mint egy kellemes reggeli séta?

– Kellemes reggeli séta, egy túró! – felelte Rupert nyugósen. – Vissza akarok térni a civilizációba és találni egy régészcsapatot, akik kiásnak.

– Túl borúsan nézed az ügyet. Kicsit poros vagy, ez minden.

– Az csak egy dolog, hogy élve eltemettek. De Ralph Binghamet sem bírom tovább elviselni.

– Nehéz esetnek találtad?

– Nehéz esetnek? Amikor beestem abba a vizesárokba, és már harmadszor buktam fel levegőért, a pasas csak annyit mondott, hogy nézzem meg, micsoda nagyszerűt ütött a vassal. Semmi együttérzés! Csak magával törődött. Miért nem veszed rá az embered, hogy adja fel? Úgyse nyerhet.

– Ezt visszautasítom! Sok minden történhet még a Royal Square-ig.

Még sose láttam próféciát ilyen hamar beteljesülni. Ekkor ugyanis kinyílt a Woodfield Garázs kapuja, és egy kis kocsi gurult ki pulóveres, szutykos képű legénnyel a volánnál. Kiállt a kocsival az útra, kiszállt, visszament a garázsba, és hallottuk, hogy valahol a garázs mélyén gorombán kiabál valakivel. Az autó ott maradt morogva és pufogva a járdaszegélyen.

Mivel én Rupert Bailey-vel beszélgettem, nem nagyon figyeltem a külvilág eseményeire, csak amikor Arthur Jukes hirtelen diadalittasan felkiáltott. Odanézve láttam, hogy a labdája szépen behuppan az autó hátuljába. Arthur a niblickjét fényesítve örömtáncot járt az úton.

– Na, most hogy tetszik a mozgó akadály? – kiáltotta.

Ekkor visszatért a pulóveres fickó egy csavarkulccsal. Arthur Jukes lerohanta:

– Öt fontot adok, ha elvisz a Royal Square-re.

Fogalmam sincs, mit tervezett a pulóveres fickó aznap reggelre, de kész volt haladéktalanul lemondani róla. Talán már észrevették, hogy országunk parasztságára úgy hat öt font, mint a kürtjel.

– Mehetünk – közölte az ifjú.

– Remek! – felelte Jukes.

– Azt hiszed, nagyon okos vagy! – mérgelődött Ralph Bingham.

– Tudom! – nyugtatta meg Arthur.

– Akkor elárulhatnád – folytatta Ralph –, hogyan akarod kiszedni a labdát, ha elérsz a Royal Square-re.

– Természetesen – mondta Arthur. – Megfigyelheted, hogy a jármű oldalán van egy fogantyú, melyet, ha meghúzol, kinyílik az ajtó. Ha pedig kinyitottam az ajtót, egyszerűen kiütöm a labdát.

– Vagy úgy! – szólt Ralph. – Tényleg, erre nem gondoltam.

Volt valami a hangjában, ami nem tetszett. Gyanúsan szelíd volt. Az volt az érzésem, hogy tartogat valamit a tarsolyában. Még mindig ezen töprengtem, amikor Arthur türelmetlenül szólt, hogy szálljak be. Csatlakoztam tehát hozzá, és elhajtottunk. A sofőrünk biztosította Arthurt, hogy ellenlábasa nem tud másik autót bérelni a garázsban. Ez az autó a sajátja. Ezen kívül csak egy van a garázsban, de az súlyos olaj adagolási problémákkal küszködik, és legalább még egy napig nem képes beindulni.

Én azonban a fejemet csóváltam, amikor pártfogoltam helyzete előnyeit ecsetelte. Még mindig Ralph-on járt az eszem.

– Nem tetszik – közöltem.

– Mi nem tetszik?

– Ralph Bingham modora.

– Érthető – mondta Arthur. – Senkinek sem tetszik. Mindenki panaszkodik rá.

– Úgy értem, akkor nem tetszett, amikor megmondta neki, hogyan akarja kihozni a labdát a kocsiból.

– Mi volt a baj vele?

– Túlságosan is... aha!

– Hogy érti, hogy túlságosan is... aha?

– Tudom már!

– Mit?

– Már értem, miféle csapdát állított. Nem csoda, hogy nem tiltakozott, amikor ön azt mondta, kinyitja az ajtót és kiüti a labdát! Ezzel elveszítené a mérkőzést.

– Marhaság. Miért?

– Mert szabályellenes manipulálni az akadályt – magyaráztam. – Ha homokcsapdába esne a labdája, elseperné a homokot? Ha az ütése egy fa tövében állna meg, megkérhetné a labdaszedőt, hajtsa félre az ágakat, hogy tisztábban üthessen? Nyilvánvalóan diszkvalifikálná magát, ha kinyitná az ajtót.

Arthurnak leesett az álla.

– Tessék?! De akkor hogy az ördögbe kerülök ki az autóból?

– Ez már csak magán és a Teremtőjén múlik – feleltem.

Ekkor Arthur Jukes eljátszotta azt a kevés szimpátiámat is, amit játék közben megszerzett. Sunyi, aljas fény gyúlt a szemében.

– Figyeljen! – fordult hozzám. – Legalább egy órába kerül utolérniük minket. Mi lenne, ha ez alatt az idő alatt valahogy, véletlenül kinyílna az ajtó, majd ismét becsukódna? Ugye nem tartaná fontosnak megemlíteni ezt az apró körülményt? Ugye jó fiú lesz és befogja a száját? Voltaképp akár azt is megtehetné, hogy tanúsítja, az ütőmmel...

Felháborodtam.

– Én golfozó vagyok – feleltem hűvösen –, és betartom a szabályokat.

– Igen, de...

– Azokat a szabályokat – folytattam határozottan – a St. Andrewsban található Ősi Királyi Golfklub bizottsága állította fel, és mindig is tiszteletben tartottam őket. Most sem kívánom felrúgni az egész életemben követett alapelvet.

Arthur Jukes durcás hallgatásba burkolódzott. Csak egyszer törte meg némaságát. A West Street hídon áthaladva megjegyezte, szeretné tudni, a barátjának nevezem-e magamat. Erre tiszta szívből nemet mondhattam. Ezután nem szólalt meg, míg az autó meg nem állt a Royal Square-en, a Majestic Hotel előtt.

Bár korán volt még, már látszott némi nyüzsgés a város központjában. Így érthető, hogy egy autóban álló golfkabátos, golfnadrágos férfi, aki a niblickjével próbálja kiütni a labdáját, hamar báméskodók csődületét gyűjtötte maga köré. Három küldönctű, négy gépíró és egy úriember teljes estélyi öltözetben – akinek valamelyik barátja nyilvánvalóan nagy borospincével rendelkezett – alkotta a tömeg magját. Mire Arthur a kilencszáztizenötödik ütéséhez készülődött, a publikum kiegészült hat rikkanccsal, tizenegy takarítónővel és talán egy tucat egyéb naplopóval. Vidáman találgatták, vajon mely elmeagyógyintézet bentlakója lehetett Arthur, mielőtt sikerült kihasználnia őrzői figyelmetlenségét és megszökni.

Arthur számított erre az eshetőségre. Felfüggesztette a niblickkel végzett tevékenységét, kivett a zsebéből egy nagy posztert, amit kiakasztott a kocs oldalára. Ez állt rajta:

Golfkiegészítőkért jöjjen
McClurghoz és Macdonaldhoz
West Street 18

Emberismerete nem hagyta cserben. Amint rájöttek, hogy hirdet valamit, az embereket nem érdekelte többé, és gyorsan elpárologtak. Arthur pedig immár magányosan folytathatta tevékenységét.

Az ezeregyszázötödik ütés után – szép niblick ütés sok csuklómunkával – jól megérdemelt pihenőt tartott, amikor elgyötört kinézetű golflabda gurult a Bridle Streetre. A labdát Ralph Bingham követte elszántan, bár térdben némileg rogyadozva, őt pedig Rupert Bailey, kerékpáron. Az utóbbi igen megkapó látványt nyújtott, mivel arcára és végtagjaira rászáradt a sár.

– Hány ütésnél tartotok? – érdeklődtem.

– Ezeregyszáznál – felelte Rupert. – Összeakadtunk egy kutyával.

– Egy kutyával?

– Épp a híd előtt. Szépen haladtunk, amikor egy kóbor kutya fogta a kilencszázkilencvennyolcadik ütés után a labdát, és visszavitte majdnem egészen Woodfieldig. Kezdhattuk előlről. Ti hogy haladtok?

– Ez volt az ezeregyszázötödik ütés. Szép, kiegyenlített mérkőzés – Ralph labdájára néztem, amely a járdaszegély közelében állt meg. – Azt hiszem, messzebb van a lyuktól, ezért ön jön, Bingham.

Rupert Bailey azt javasolta, reggelizzünk. Olyan ember volt, akinek túlságosan is fontosak a napi szükségletek. Nem volt igazi golfozó lélek.

– Reggeli?! – kiáltottam.

– Reggeli – ismételte Rupert elszántan. – Ha nem tudnád, mi az, fél perc alatt megtaníthatlak. Egy csésze kávéval, késsel, villával és egy nagy rakás rántottával játsszák. Próbáld ki. Ha egyszer belekóstolsz, nem bírsz majd leszokni róla.

Meglepődtem, amikor Ralph Bingham is támogatta az indítványt. Olyan közel járt a lyukba gurításhoz, hogy azt hittem, semmi sem tarthatja vissza a mérkőzés befejezésétől. De teljes szívből helyeselt.

– A reggeli nagyszerű ötlet – közölte. – Menjenek csak be. Azonnal jövök. Akarok venni egy újságot.

Bementünk a hotelbe, és néhány perc múlva Ralph is csatlakozott hozzánk. Bevallom, most, hogy ott ültünk az asztalnál, már korántsem találtam olyan szörnyűnek a reggeli gondolatát. A csípős levegőtől és a testmozgástól megjött az étvágyam, és beletelt egy időbe, mire biztosíthattam a pincért, hogy most már nem kell több rántottát hoznia nekem. A többiek is végeztek, így hát azt javasoltam, folytassuk a

mérkőzést. Alig vártam, hogy vége legyen és hazamehessek.

Kimentünk a szállodából. Arthur Jukes vezette a sort. A csapóajtón kilépve ott találtam Arthurt, amint döbbenten néz jobbra-balra az utcán.

– Mi a baj? – kérdeztem.

– Eltűnt!

– Mi tűnt el?

– Az autó!

– Ja, az autó? – szólalt meg Ralph Bingham. – Semmi baj. Nem mondtam volna? Megvettem, a régi tulajt pedig felfogadtam sofőrömnek. Már régóta akartam autót venni. Egy férfinak legyen autója.

– Hol van? – tudakolta Arthur zavartan, mint aki semmit nem ért.

– Nem tudom. Talán egy-két kilométerre – felelte Ralph. – Mondtam a fickónak, hogy hajtson Glasgow-ba. Miért? Üzensz neki valamit?

– De benne volt a labdám!

– Nahát, micsoda balszerencse! – sajnálkozott Ralph. – Azt akarod mondani, hogy még nem sikerült kiütnöd az autóból? Igen, ez tényleg kellemetlen lehet a számodra. Attól félek, ez azt jelenti, hogy elvesztetted a meccset.

– Elveszteni a meccset?

– Természetesen. A szabályok tökéletesen világosak ebben a kérdésben. Minden ütésre öt perc áll rendelkezésre. Az a játékos, akinek nem sikerül elvégeznie az ütest ennyi idő alatt, elveszti a lyukat. Balszerencse, de ez van!

Arthur Jukes lehuppant a járdára, és kezébe temette az arcát. Összetört ember benyomását keltette. Azt kell mondjam, kezdtem ismét megsajnálni. Derekasan küzdött, és nehéz így, a cél kapujában kikapni.

– Ezeregyszázegy – mondta Ralph Bingham azon az undok, önelégült hangján, miközben megcélozta a labdát.

Vidáman nevetett. Egy arra járó küldönc fiú érdeklődve figyelte az eseményeket. Ralph Bingham megpaskolta a fiú fejét:

– Mondd csak, te melyik ütőt használnád?

– Magamnak követelem a meccset! – kiáltotta Arthur Jukes talpra szökkenve.

Ralph Bingham hűvösen végigmérte.

– Parancsolsz?

– Magamnak követelem a meccset! – ismételte Arthur Jukes. – A szabály szerint az a játékos, aki tanácsot kér bárki mástól, mint a labdaszedőjétől,

elveszíti a lyukat.

– Ez nevetséges! – ellenkezett Ralph, de láttam, hogy falfehér lesz. – A bírákhoz fellebbezek!

– Elutasítjuk a fellebbezést! – közöltem, miután gyorsan konzultáltam Rupert Bailey-vel. – A szabály teljesen világos.

– De te már elvesztetted a meccset, mert nem ütötted el a labdádat öt percen belül! – tiltakozott hevesen Ralph.

– Nem rajtam volt a sor. Te voltál messzebb a lyuktól.

– Akkor most te jössz. Lássuk, hogy fogsz ütni!

– Erre semmi szükség – szögezte le Arthur könnyörtelenül. – Miért ütnék, ha egyszer már kizártad magad?

– Döntetlent ajánlok!

– A döntetlent nem fogadom el.

– A bírákhoz fellebbezek.

– Rendben. Bízunk a bírákra.

Megvitattam a kérdést Rupert Bailey-vel. Én úgy véltem, Arthur Jukes érvelése jogos. Rupert viszont, aki bármilyen kedves, vidám cimbora, a született tuskók táborát gyarapította, ezt nem látta be. Így hát azzal kellett visszatérnünk pártfogoltjainkhoz, hogy nem tudunk megegyezni.

– Ez nevetséges! – méltatlankodott Ralph Bingham. – Szükségünk van egy harmadik bírára.

Ki más is léphetett volna ki ekkor a hotelből, mint Amanda Trivett! Akárcsak egy istennői gépezet.

– Szerintem bízzák a döntést Miss Trivettre – javasoltam. – Jobb döntnököt keresve se találnának.

– Rendben – helyeselt Arthur Jukes.

– Tőlem! – felelte Ralph Bingham.

– Mit keresnek itt önök a golfütőkkel? – kérdezte a lány csodálkozva.

– Ez a két úriember – magyaráztam – mérkőzést játszott, és felmerült egy probléma, amiben a bírák nem tudnak megegyezni. Szükségünk van egy elfogulatlan külső véleményre, és önt szeretnénk megkérni erre. Íme a tények...

Amanda Trivett figyelmesen hallgatott, de mikor mondandóm végére értem, megcsóválta a fejét.

– Sajnos nem ismerem elég jól a játékot ahhoz, hogy eldöntsék egy ilyen kérdést – sajnálkozott.

– Akkor konzultálnunk kell St. Andrewsszal – mondta Rupert Bailey.

– Tudom, ki segíthet – javasolta Amanda Trivett némi gondolkodás után.

– Ki? – kérdeztem.

– A vőlegényem. Most tért vissza egy golfvakációról. Ezért jöttem be ma reggel a városba. Vele találkoztam. Nagyon ért a golfhoz. Épp azelőtt egy nappal nyert egy ütésszám szerinti versenyt Little-Mudbury-in-the-Woldban, hogy elment.

Feszült csend telepedett ránk. Volt bennem annyi tapintat, hogy ne nézzek Ralphra vagy Arthurra. Aztán a csendet éles reccsenés törte meg. Ralph Bingham széttörte a térdén a mashie-niblickjét, Arthur Jukes irányából pedig elfojtott nyögés hallatszott.

– Megkérdezzem? – kérdezte Amanda Trivett.

– Ne fáradjon – felelte Ralph Bingham.

– Nem fontos – tette hozzá Arthur Jukes.

Achilles sarka

A fiatalember kiábrándult ábrázattal kortyolgatta gyömbérsörét a klubház dohányzójában.

– Soha többé! – jelentette ki.

A Korelnök felpillantott újságjából.

– Arra céloz, hogy megint abba akarja hagyni a golfot?

– A golfot nem. Csak a golfra való fogadást. – A fiatalember a homlokát ráncolta. – Csúnyán cserbenhagytak. Maga szerint nem tűnt remek ötletnek hét az egyhez megtenni McTavish-t Robinsonnal szemben?

– Dehogyanem! – felelte az Öreg. – Valóban nagyvonalú oddsz, de bajosan tükrözi az előbbi fölényét. Azt akarja mondani, hogy a játék meglepő fordulatot hozott?

– Robinson simán nyert, pedig félidőben három lyuk hátrányban volt.

– Fura. Mi történt?

– A tizedik szakasz előtt beugrottak a bárba egy frissítőre – felelte a fiatalember remegő hangon. – McTavish hirtelen észrevette, hogy kilyukadt a nadrágzsebe és kiesett belőle hat penny. Annyira aggasztotta a dolog, hogy az utolsó kilenc pályán semmit se tudott rendesen megcsinálni. Teljesen szétesett a játéka, és egyetlen lyukat se nyert.

Az Öreg szomorúan csóválta a fejét.

– Azért van öröm az ürömben, amennyiben ez megtanítja arra, fiam, hogy sose fogadjon egy golfmérkőzés kimenetelére. A golfban nem létezik olyasmi, hogy bizonyosság. Nem tudom, meséltem-e már arról a fura epizódról Vincent Jopp pályafutásában.

– Az a Vincent Jopp? Az amerikai multimilliomos?

– Pontosan. Gondolom, fogalma se volt róla, hogy egyszer csupán kőhajításnyira volt az amerikai amatőr bajnokság megnyerésétől. Ugye?

– Azt se tudtam, hogy golfozik.

– Egyetlen idényben játszott. Utána felhagyott vele, és azóta se vett a kezébe ütőt. Csöngessen, ha megkérhetem, hozasson nekem egy limonádét, és elmesélem az egészet.

Maga még meg sem született (kezdte a Korelnök), amikor az általam előadott események történtek. Alig hagytam ott Cambridge-et, és fölöttébb elégedett voltam magammal, mivel Vincent Jopp a magántitkárává

fogadott. Akkoriban harmincas évei elején járt, és javában dolgozott mostani, figyelemre méltó vagyona megalapozásán. Felfogadott és magával vitt Chicagóba.

Úgy vélem, Jopp volt a legfurcsább személyiség, akivel hosszú, változatos életemben találkoztam. Irigylésre méltóan meg volt benne minden, ami az üzleti sikerhez szükséges: acélos szem, szögletes áll. Ezek nélkül képtelenség boldogulni a pénzvilágban. Emellett elképesztő önbizalma volt, és képes volt zökkenésmentesen áttenni a szivart a szája egyik sarkából a másikba, ami a pénzvilág kiskirályainak biztos ismertetőjegye. Soha életemben nem ismertem senkit, aki ennyire hasonlított volna a filmekben látott bankárookra, akik képesek az állkapocsizmukat mozgatni telefonálás közben.

Mint minden sikeres ember, ő is rendszerető volt. Az asztalán tartott egy noteszt, amelybe felírta a megbeszélései idejét, és az én dolgom volt minden reggel bemenni az irodába a noteszért, hogy a tartalmát legépeljem és lefűzzem egy mappába. Persze a feljegyzések többnyire üzleti megbeszélésekre és tárgyalásokra vonatkoztak. Ám egy nap kíváncsian olvastam a május 3-i dátum mellett a következő bejegyzést:

„Meggérni Ameliát.”

Mint mondtam, kíváncsian, de korántsem meglepve. Bár Vincent Jopp acélos férfiú volt, közel sem élt cölibátusban. Azok közé tartozott, akik könnyen és gyakran nőszülnek. Az én munkába állásom előtt már háromszor hajtotta igába a fejét, csak hogy aztán a válóperes bíróság segítségével újra meg újra lerázza magáról a béklyókat. Három ex-Mrs. Jopps élt az országban szétszórva a munkaadóm havi apanázsából. Úgy tűnt, most egy negyedikkel akarja folytatni a sort.

Mint mondtam, nem lepett meg ez az elszántság. Ami esetleg mégis figyelmet érdemel, az az alaposág, amellyel mindent eltervezett. Ez a vasakarató ember nem ismert akadályt. A június 1-jei dátum alatt ez szerepelt:

„Esküvő Ameliával.”

A rákövetkező év márciusára már betervezte elsőszülöttje, Thomas Reginald keresztelőjét. Később Thomas Reginald beiskolázása következett, sőt, már megvolt a gyerek első áldozásának időpontja is. Sok

kemény dolgot vágta már Vincent Jopp fejéhez, de senki sem mondhatta rá, hogy nem előrelátó.

Május 4-én délelőtt Jopp némileg gondterhelten jött be az irodába. Pár percig enyhén összevont szemöldökkel ült, aztán úgy tűnt, magához tért. Az asztalára csapott.

– Hé! Maga! – mondta.

Többnyire így szólított meg.

– Mr. Jopp? – kérdeztem.

– Mi az a golf?

Én akkoriban szorítottam le a hendikepemet egyszámjegyűre, és örömmel beszéltem a létező legnemesebb sportról. De alig kezdtem bele dicshimnuszomba, amikor leállított.

– Egy játék, ugye?

– Végeredményben így is lehet mondani – feleltem –, de meglehetősen méltatlan szó a legszentebb...

– Ön hogy játszik?

– Egész jól – feleltem. – A szezon elején képtelen voltam egyenesen ütni, de mostanában már remekül megy. Napról napra javulok. Vagy elmozdítottam a fejemet, vagy túlságosan szorítottam az ütőt a jobb kezemmel...

– A dajkameséket tartsa meg az unokái számára a hosszú téli estékre – szakított félbe nyersen, mint mindig. – Engem az érdekel, mit csinál az ember, ha golfozik. Mondja el olyan kevés szóval, amennyivel csak tudja, hogy mi a lényege.

– A botjával elüt egy labdát, ami beesik a lyukba.

– Könnyű! – kiáltotta. – Írja, diktálok.

Elővettem a jegyzetömböt.

– Május ötödike, elkezdni golfozni. Mi az az amatőr bajnokság?

– Az éves verseny, amelyen eldöntük, hogy ki a legjobb játékos az amatőrök között. Van még a profi bajnokság és a nyílt verseny.

– Vannak hivatásos golfozók? Ők mit csinálnak?

– Golfot oktatnak.

– Melyikük a legjobb?

– Sandy McHoots tavaly megnyerte a brit és az amerikai nyílt versenyt is.

– Felbéreljük, hogy azonnal jöjjön ide.

– De McHoot Inverlochtyban él, Skóciában!

– Na és? Hozza ide. Mondja meg neki, hogy annyit kér, amennyit akar. Mikor lesz az amatőr bajnokság?

– Azt hiszem, idén szeptember tizenkettedikén rendezik.

– Jól van, írja. Szeptember tizenkettedike, megnyerni az amatőr bajnokságot.

Elképedve néztem rá, de ő ügyet sem vetett rám.

– Leírta? – kérdezte. – Szeptember tizenharmadika... Majd elfelejtettem! Szeptember tizenkettedike: felvásárolni a búzát. Szeptember tizenharmadika: elvenni Ameliát.

– Elvenni Ameliát – visszhangoztam, és megnyálaztam a ceruzámat.

– Hol játsszák ezt a hogyishívjákot... golfot?

– Az országban mindenfelé vannak klubok. Én a Wissahicky Glennbe tartozom.

– Az jó hely?

– Kitűnő.

– Szervezze meg, hogy holnap beléphessek.

Sandy McHoots időben megérkezett, és bevezették a magánirodánkba.

– Mr. McHoots? – üdvözölte Vincent Jopp.

– Khm! – felelte a bajnok.

– Azért küldtettem önért, Mr. McHoots, mert hallom, hogy ön a legnagyobb élő képviselője ennek a golf nevű játéknak.

– Ja! – felelte a bajnok szívélyesen. – Az vagyok.

– Szeretném, ha megtanítana a játékra. Már így is késésben vagyok az ön hosszú ideutazása miatt, úgyhogy kezdjük azonnal. Mondja el a játékkal kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat. A titkárom lejegyzi és memorizálja őket. Így időt spórolunk. Tehát, mit kell észben tartani golfozás közben?

– Ne mozgassa a fejét.

– Ez egyszerű.

– Nem olyan egyszerű, mint gondolná.

– Butaság! – felelte Vincent Jopp kurtán. – Ha úgy döntök, hogy nem mozog a fejem, akkor nem fog mozogni. Tovább.

– Szegezze ja szemit a labdára.

– Gondoskodom róla. Tovább?

– Ne dűjön.

– Nem fogok. Folytassa.

Mr. McHoots felsorolt vagy egy tucat alapszabályt, én pedig gyorsírással feljegyeztem őket. Vincent Jopp szemügyre vette a listát.

– Nagyszerű. Könnyebb, mint hittem. Találkozunk holnap, pontban tizenegykor, a Wissahicky Glenn első elütőhelyénél, Mr. McHoots. Hé! Maga!

– Uram? – kérdeztem.

– Menjen és vegyen nekem egy ütőkészletet, egy piros kabátot, vászonsapkát, egy pár szegecses stoplis cipőt és egy labdát.

– Egy labdát?

– Természetesen. Miért, több is kell?

– Előfordul – magyaráztam –, hogy a játékkal még csak ismerkedő játékos melléüti a labdát, és az elvész a pálya melletti sűrű fűben.

– Abszurdum! – ellenkezett Vincent Jopp. – Ha én egyszer egyenesen akarom ütni a labdámat, akkor egyenesen is ütöm. Viszontlátásra, Mr. McHoots. Ha megbocsát. Sarokba kell szorítanom a Szövöttáru Gyárat.

A golf alapjában véve egyszerű játék. Hiába hallat kesernyés kacajt, fiam, ez az igazság. Az átlagember magának nehezíti meg. Nézze csak meg azt, aki nem játszik. Aki csupán a friss levegő kedvéért kíséri önt végig a pályán. Egy könnyű csuklómozdulattal és az esernyőjével begurítja húsz méterről a labdát a lyukba. Ugyanakkor ön egy hosszú percig morfondírozik az ütésen, mielőtt mellégurítana. Adjon drivert a kísérője kezébe, és gondolkodás nélkül hetedhét határba üti a labdát. Csak akkor kezdi el rosszul megütni a labdákat, mint ön vagy én, ha rákap a játékra és elkezd gondolkodni. Az a játékos, aki golfozó pályafutása során képes megőrizni a nemgolfozó magabiztosságát, szinte verhetetlen. Szerencsére az efféle gondolkodás meghaladja az emberi elme képességeit.

Ám Vincent Jopp, a superman erre is képesnek látszott. Azt kell mondjam, amennyire tudom, Vincent Jopp volt az egyetlen golfozó, aki a józan ész szellemében közelítette meg a játékot. Olvastam már olyanról, aki soha életében nem úszott, aztán az uszoda felé útközben átfutott egy kézikönyvet, elsajátította a tartalmát, beugrott a medencébe és megnyerte a versenyt. Vincent Jopp ugyanebben a felfogásban kezdett golfozni. Bemagolta McHoots tanácsait, aztán kiment a pályára, és a gyakorlatban is megvalósította őket. Világosan tudta, mit akar csinálni, amikor a tee-hez

lépett, és véghez is vitte. Nem ijedt meg, mint a legtöbb kezdő golfozó, a tudattól, hogy ha visszahúzza a kezét, mellényesi a labdát, vagy ha túl szorosan fogja az ütőt, akkor visszahúzza a kezét. A kezét visszahúzni hiba, így hát a főnököm nem húzta vissza a kezét. Túl szorosan fogni az ütőt gyengeség, ezért Jopp nem fogta szorosan az ütőt. Egyedülálló koncentrációs képességének hála, amely oly jó szolgálatot tett neki az üzleti életben, Vincent Jopp pontosan azt tette, amit elhatározott – sem többet, sem kevesebbet. Vincent Jopp számára a golf egzakt tudománnyá vált.

A golfévkönyvek tele vannak olyanok nevével, akik gyors fejlődést mutattak az első szezonjukban. Például a Vardon-évkönyvben azt olvashatjuk, hogy Quill ezredes hatvanöt évesen kezdett golfozni. Zseniális masinát szerkesztett damilból és egy elfűrészelt ágylábból, így képes volt olyan mozdulatlanul tartani a fejét, hogy scratch játékos lett még az év vége előtt. De úgy vélem, Vincent Jopp volt az egyetlen, aki scratch játékos lett az első reggel.

Azt mondják, a legfontosabb különbség az amatőr és a profi golfozó között, hogy utóbbi mindig a lyukra céloz, míg az előbbi örül, ha valahogy a közelébe jut. Vincent Jopp viszont mindig is a lyukra tört. Mindig megpróbált lyukba találni, ha legalább kétszázhusz méteres közelségbe került. Egyetlenegyszer hallottam méltatlankodni, az első napja délutáni körében, amikor a kétszázhusz méteres szakaszon a labdája tizenöt centire állt meg a lyuktól.

– Csodálatos ütés! – kiáltottam őszinte lelkesedéssel.

– Túlságosan jobbra ment – felelte Vincent Jopp homlokráncolva.

Diadalt diadal után aratott. Májusban, júniusban, júliusban, augusztusban és szeptemberben is megnyerte a havi versenyt. Május vége fele panaszkodni kezdett, hogy a Wissahickly Glen nem sportpálya. A pályabizottság éjszakába nyúló üléseken próbálta úgy igazítani Vincent Jopp hendikepjét, hogy a többi tagnak legalább elvi esélye legyen ellene. A napilapok golfszakértői hosszú cikkeket írtak a játékaról. Az volt az általános meggyőződés, hogy merő formalitás bárki másnak jelentkeznie az amatőr bajnokságra – ezt a vélekedést igazolta, hogy Jopp egyetlen lyuk elvesztése nélkül jutott a döntőbe. Biztos befutó, mondhatná. De várja ki a végét!

Abban az évben Detroitban rendezték az amatőr bajnokságot. Én is elkísértem munkáltatómat, mert bár sok idejét lekötötte az idegtépő verseny, nem hagyta, hogy mindez befolyásolja az üzletmenetét. Mint azt a jegyzetek közt is jelezte, ekkoriban búzafelvásárlással foglalkozott elsősorban, és nekem egyszerre kellett betöltenem a labdaszedő és a titkár feladatkörét. Mindennap elkísértem a pályára a jegyzetfüzetem és a golftáska társaságában, a mérkőzéseit ugyanis időről időre megzavarták a fontos üzenetekkel érkező táviratkihordók. Gazdám két ütés között elolvasta őket, és leveleket diktált nekem, de sose lépte túl a szabályokban előírt ötperces várakozási időt. Azt hiszem, ez volt az utolsó csepp a pohárban az ellenfelei számára. Nem valami megnyugtató egy amúgy is ideges ember számára, ha fel kell függeszteni a játékot a greenen, miközben ellenfele „folyó hó 11-én kelt levelét megkapva és elolvasva, arra a következő választ tudom adni...” kezdetű leveleket diktál a labdaszedőjének. Az ilyesmi megzavarja az ember játékát!

Épp a szállodánk halljában pihentem egy eseménydús nap után, amikor meghallottam, hogy valaki engem keres. A pulthoz mentem, és megtudtam, hogy egy hölgy szeretne beszélni velem. A névjegyén a „Miss Amelia Merridew” név állt. A hölgyhöz siettem. Magas, karcsú lányt pillantottam meg, akin szemmel láthatóan erős felindultság lett úrrá.

– Miss Meridew?

– Igen – suttogta. – Nyilván ismeretlenül cseng ön előtt a nevem.

– Tévedek – tudakoltam –, ha azt mondom, ön az a hölgy, akit Mr. Jopp...

– Én vagyok! Én vagyok! – felelte. – Ó jaj, mit tegyek?

– Mondjon el mindent sorjában – kértem, és előhúztam a jegyzetömbömet.

Habozott kicsit, mintha félne beszélni.

– Ugye ön lesz Mr. Jopp labdaszedője holnap, a döntőben? – bökte ki végre.

– Igen.

– Akkor megtenné... nem bánná... túl nagy kérés lenne, hogy ijessze meg a gazdáját ütés közben, ha nyeresre áll?

Meghökkenem.

– Nem értem.

– Látom, meg kell magyaráznom. Biztos vagyok benne, hogy diszkréten kezeli, amit elmondok.

- Természetesen.
- Átmenetileg Mr. Jopp jegyese vagyok.
- Átmenetileg?

Nyelt egyet.

– Hadd mondjam el a történetemet. Mr. Jopp megkérte a kezemet, és én semmit sem szeretnék kevésbé, mint hozzámenni. De hogy mondhattam volna nemet, miközben azok a szörnyű szemei rám szegeződtek? Tudtam, hogy ha nemet mondok, két perc alatt meggyőz az ellenkezőjéről. De támadt egy ötletem. Úgy tudtam, soha nem golfozott, ezért azt mondtam, akkor megyek hozzá, ha megnyeri az idei amatőr bajnokságot. Erre kiderült, hogy mindvégig golfozott, ráadásul nagyon jól! Nem igazság!

– Amikor ön kikötötte a feltételét, Mr. Jopp még nem golfozott – magyaráztam. – Másnap kezdett játszani.

– Lehetetlen! Hogy válhatott ilyen jó játékosra ennyire rövid idő alatt?

– Úgy, hogy ő Vincent Jopp! Az ő szótárában nincs olyan szó, hogy lehetetlen!

Miss Merridew megborzongott.

– Micsoda férfi! De akkor sem mehetek hozzá? – kiáltott fel. – Máshoz szeretnék feleségül menni. Nem segítene? Kiáltson „hú”-t, amikor az ütőjét lendíti!

Megráztam a fejem.

– Több kell egyetlen „hú”-nál, hogy megzavarjuk Vincent Joppot az ütésben.

– Nem próbálná meg mégis?

– Nem tehetem. Hűséggel tartozom a munkaadómnak.

– Ó, ne!

– Sajnálom. Arról nem is szólva, hogy fogadtam a győzelmére.

Szegény leány halkán felnyögött és elsétált.

Aznap este, nem sokkal vacsora után a lakosztályunkban épp az aznap készített jegyzeteimet néztem át, amikor csengett a telefon. Jopp nem volt otthon, sétált egyet a vacsora utáni szivarjával. Felvettem a kagylót, és női hangot hallottam.

– Mr. Jopp-pal beszélek?

– Mr. Jopp titkára vagyok. Mr. Jopp házon kívül van.

– Ó, nem baj, semmi fontos. Megmondaná neki, hogy Mrs. Luella

Mainprice Jopp felhívta, hogy sok szerencsét kívánjon? Ott leszek holnap a pályán, hogy lássam, ahogy megnyeri a döntőt!

Tovább dolgoztam a jegyzeteimmel. De alig kezdtem el, ismét megszólalt a telefon.

– Vincent, drágám?

– Itt Mr. Jopp titkára beszél.

– Ó. Megmondaná neki, hogy Mrs. Jane Junkes Jopp telefonált, és szeretne sok szerencsét kívánni? Holnap megnézem, hogyan játszik!

Folytattam a munkát. De alig kezdtem el, mikor harmadszor is megcsörrent a telefon.

– Mr. Jopp?

– Itt Mr. Jopp titkára beszél.

– Mrs. Agnes Parsons Jopp vagyok. Csak szerencsét akartam kívánni neki. Holnap megnézem a játékát.

Közelebb költöztem a munkámmal a telefonhoz, hogy ne érjen váratlanul a következő hívás. Bár úgy tudtam, Vincent Jopp csak háromszor nősült, de sose lehet tudni.

Ekkor hazajött Mr. Jopp.

– Keresett valaki? – kérdezte.

– Üzleti ügyben senki. Viszont a feleségei egész hadserege hívta, hogy sok szerencsét kívánjon. Kérték, mondjam meg, hogy ott lesznek holnap a pályán.

Egy pillanatra úgy tűnt, hogy gazdám rendíthetetlen nyugalma megingott.

– Luella? – kérdezte.

– Ő volt az első.

– És Jane?

– Aztán Jane.

– És Agnes?

– Igen – feleltem –, Agnes.

– Hm! – mondta Vincent Jopp.

Először láttam nyugtalannak, amióta ismertem.

Tiszta, derűs hajnalra virradtunk a döntő napján. Igaz, nem voltam még ébren, hogy láthassam, de feltételezem, hogy így volt. Mindenesetre kilenc órakor, amikor lementem reggelizni, a nap fent ragyogott az égen. Az első

tizenhét lyukat ebéd előtt kellett lejátszani. Tizenegykor kezdődött a verseny. Vincent Jopp egész délelőtt diktált nekem. Részben a búzaügylettel kapcsolatos leveleket, részben pedig egy cikket a döntőről. Címe: Hogyan győztem. Csak kezdés előtt húsz perccel hagyta abba. Pontban tizenegykor ott voltunk az első tee-nél.

Jopp ellenfele egy jóvágású, szemmel láthatóan izgatott fiatalember volt. Idegesen kacarászott, és kezet fogott a főnökömmel.

– Győzzön a jobbik! – mondta.

– Gondoskodtam róla, hogy így legyen – felelte Jopp kurtán, és megcélozta a labdát.

Nagy tömeg volt a tee körül, és amint Jopp meglendítette az ütőt, valahonnan a tömeg széléről hirtelen dallamos „huhu” csendült fel. Ott zengett a levegőben, mint a kürtszó.

Jól ítélt meg Vincent Joppot. Erőteljes ütése egy pillanatra sem ingott meg. Ütője feje telibe találta a labdát, amely jó kétszáz métert repült, egyenesen a pálya közepére. Miközben elhagytuk a tee-t, láttam, ahogy a pályabizottság két tagja elvezeti a lehajtott fejű Amelia Merridew-t. Szegény lány! Vértett érte a szívem. Mégis, a gondviselés kegye, hogy eltávolította a helyszínről – még ha erőszakkal is –, mert aligha bírta volna végignézni, ami ezután következett. Vincent Jopp könnyűszerrel legyőzte ellenlábását. Egymás után nyerte a lyukakat a maga kérlelhetetlen, gépies módján. Mire eljött ebédidő, a tizenhétcadik szakasz végén, Jopp tíz lyukkal vezetett. A többi lyuk döntetlen lett.

Ebéd után az első elütőhelyhez tartottunk, amikor Luella Mainprice Jopp személyében megjelent a Mrs. Joppok elővédje. Macskaszerű nő volt szőke hajjal és palotapincsel. Eszembe jutott, hogy az újságok szerint lelki gyötrelme okozásáért hagyta el munkaadómat. Tanúkkal igazolta, miszerint Vincent Jopp azt mondta, nem tetszik neki Luella rózsaszínben, és két esetben is ragaszkodott hozzá, hogy a kutya a csirke lábát kapja a melle helyett. Ám úgy tűnt, az idő, a nagy gyógyító beforrasztott minden sebet, mert az asszony szívélyesen köszöntötte volt férjét.

– Ejha, megnyered a nagy bajnokságot az ellen a cúna erősz báci ellen? – kérdezte Luella.

– Ez a szándékom – felelte Vincent Jopp. – Kedves tőled, Luella, hogy idefáradtál megnézni. Nem tudom, ismered-e Mrs. Agnes Parsons Joppot? – mutatott egy kedves arcú, anyáskodó nőre, aki most érkezett. – Hogy vagy, Agnes?

– Ha reggel tetted volna fel ezt a kérdést, Vincent – felelte Mrs. Agnes Parsons Jopp –, azt kellett volna mondanom, hogy közel se vagyok jól. Valami fura, lüktető érzést éreztem a bal könyökomben, és egész biztos vagyok benne, hogy magasabb volt a hőmérsékletem a megszokottnál. De most, délután, kicsit jobban vagyok. Te hogy vagy, Vincent?

Annak idején Mrs. Agnes Parsons Jopp előre megfontolt, embertelen brutalitás miatt kérte a házasságuk felbontását a bíróságtól. Főnököm ugyanis felesége többszöri könyörgése ellenére is szívtelenül megtagadta, hogy naponta háromszor bevegye dr. Bennett mocsárvíz tonikját. Ennek dacára a hölgy hangja kedves, sőt izgatott volt. Bármilyen rosszul is bánt vele ez a férfi – emlékszem, beszéltek, hogy több esküdt képtelen volt visszatartani a könnyeit, amikor Agnes a tanúk padján elősorolta bizonyítékait –, még mindig megmaradt valami a régi szeretetből.

– Remekül vagyok, köszönöm, Agnes – felelte Vincent Jopp.

– Rajtad van a mellvédőd?

Főnököm összeráncolta a homlokát.

– Nincs rajtam a mellvédőm – felelte nyersen.

– Ó, Vincent, micsoda könnyelműség!

Mr. Jopp épp válaszolt volna, amikor a háta mögött felharsanó kiáltás félbeszakította. Sportkabátot viselő, megnyerő külsejű hölgy állt ott, és szörnyülködő mosollyal szemlélte Mr. Joppot.

– Nahát, Jane! – mondta a főnököm.

Feltételeztem, hogy ez Mrs. Jane Jukes Jopp, az a feleség, aki rendszeres, fokozott kegyetlenség miatt adta be a válópert, mivel férje többször megbántotta az érzéseit azzal, hogy fehér mellényt viselt a szmokingjához. A nő némán bámulta Mr. Joppot, majd rövid, elfojtott, hisztérikus kacajt hallatott.

– Az a láb! – kiáltott. – Az a láb!

Vincent Jopp rákvörös lett. Még a legerősebb, leghallgatagabb embernek is megvan a maga gyengéje. A főnököm gyengéje abban a meggyőződésében állt, hogy jól mutat térdnadrágban. Nem az én dolgom volt megpróbálni lebeszélni, de kétségtelen, hogy a golfnadrág nem illett hozzá. Míg a természet igen bőkezűen bánt vele fejet és arcot illetően, félmunkát végzett a másik végén. Vincent Joppnak vézna lába volt.

– Szegénykém! – folytatta Mrs. Jane Jukes Jopp. – Miféle csínytevő vett rá, hogy térdnadrágban mutakozz nyilvánosan?

– Nekem semmi bajom a térdnadrágjával – ellenkezett Mrs. Agnes

Parsons Jopp –, de hogy meggondolatlanul mellvédő nélkül jön ki ebben az erős keleti szélben!

– Puci-mucinak nem kell mellvédő – gügyögte Mrs. Luella Mainprice Jopp a karjában tartott jószágnak –, mert ő volt anyuci szemefénye, bizony!

Vincent Jopp mellett álltam, és láttam, hogy egy izzadságcsepp folyik végig a homlokán. Acélos szemébe félelem költözött. Igazán megértettem. Napóleon is elbátortalanodott volna, ha három nő között találja magát, akik közül az egyik gügyög, a másik az egészsége miatt pattog, a harmadik pedig lekicsinylő megjegyzéseket tesz az alsó végtagjára. Vincent Jopp kezdte elveszíteni a béketűrését.

– Talán elkezdhetnénk?

Ezt Jopp ellenfele kérdezte. Furcsa, eltökélt arckifejezést öltött. Olyan emberét, aki falnak vetette a hátát. Miután tíz szakasszal lemaradt a reggeli kör után, összeszedte minden maradék bátorságát, és rettenthetetlenül nézett szembe az elkerülhetetlennel.

Vincent Jopp szórakozottan bólintott, aztán hozzám fordult.

– Tartsa távol tőlem azokat a nőket! – suttogta feszülten. – Zavarnak az ütésben!

– Zavarják az ütésben, önt? – kiáltottam hitetlenkedve.

– Igen, engem! Hogy az ördögbe koncentrálnak, amikor mellvédőkről és... és térdnadrágokról beszélnek körülöttem? Tartsa távol őket!

Megcélozta a labdát. Volt a mozdulatában valami enyhe bizonytalanság, ami felkészített arra, ami következett. Az ütő felemelkedett, megremegett, lesújtott, és a labda csúnyán megfejelve előre bucskázott két métert, aztán megállt egy mélyedésben.

– Ez most jó vagy rossz? – tudakolta Mrs. Luella Mainprice Jopp.

Egyfajta kétségbeesett reménykedés gyúlt Jopp ellenfelének szemében. Új lendülettel ütött. Labdája átsuhant a levegőn, és pöccintésnyi távolságra állt meg a greentől.

– Remélem – mondta Mrs. Agnes Parsons Jopp –, legalább flanelalsó van rajtad!

Jopp felnyögött miközben elővette a spoon ütőjét a táskából. Hősiesen próbálta menteni a helyzetet, de a labda nekiütközött egy kőnek, és elpattant a pálya melletti hosszú fűbe. Ellenfele megnyerte a lyukat.

Tovább mentünk a második tee-hez.

– Meg kell hagyni, ez a fiatalember – mutatott Mrs. Jane Jukes Jopp

egykori férje fülig piruló ellenfelére – teljes joggal visel golfnadrágot. Jól áll neki. De ha belenéztél volna a tükörbe...

– Egész biztos lázas vagy, Vincent! – vette át a szót Mrs. Agnes Parsons Jopp aggodalmasan. – Lángol az arcod! Vadul csillog a szemed!

– Anyuci picikéjének kis gombszemei sose csillognak vadul, mert ő anyuci szemefénye! – mondta Mrs. Luella Mainprice Jopp.

Kétségbeesett nyögés tört fel Vincent Joppból.

Gondolom, fölösleges szakaszról szakaszra végigmesélnem a történetet. Bizonyos témák túl fájdalmasak. Szánakozva néztem végig Vincent Jopp bukását. Az első kilenc végére az előnye egyre csökkent, ellenfele pedig, aki újjászületett a nyeréstől, szenzációsan játszott. A következő lyuknál kiegyenlített. Azután emberfeletti erőfeszítéssel Joppnak sikerült döntetlenre hozni a tizenegyedik, tizenkettedik és tizenharmadik lyukat. Úgy tűnt, vasakarata nem hagyja cserben, de a tizenegyedik szakaszon eljött a vég.

Csodálatos labdát ütött, jó ötven méterrel megelőzve a másik játékost. Az utóbbi egy jó második ütéssel néhány méterre a zöld közelébe jutott. Ekkor pedig, miközben Vincent Jopp az ütését tervezte, Luella Mainprice odakiáltott:

– Vincent?

– Tessék?

– Vincent az a másik ember... csúnya ember... nem játszik tisztességesen! Amikor hátat fordítottál, ütött egy nagyot a labdájára! Én figyeltem!

– Bárhogy is – vetette közbe Mrs. Agnes Parsons Jopp –, remélem, Vincent, ha vége lesz a játéknak, nem felejtet el, hogy lassan hűlj le.

– Flesho! – kiáltotta Mrs. Jane Jukes Jopp diadalmasan. – Egész délután a nevéen gondolkodtam! Az újságban olvastam róla. A hirdetésekben nagyon dicsérik! Ha beveszed reggeli és lefekvés előtt, a legfedetlenebb testrészeden is egészséges izomzatod lesz. Ugye veszel egy üveggel még ma este? Kétfajta méretben kapható. Van ötshillinges (az a nagyobb), vagy a kisebb, fél koronáért. G. K. Chesterton azt írta, hogy évekig rendszeresen szedte.

Vincent Jopp felhördült. A keze remegett, mint a nyárfalevél, miközben táskájába nyúlt a mashie ütőjéért.

Tíz perccel később megvert emberként sétált vissza a klubházba.

*

Mint látja (fejezte be a Korelnök), a golfban nincs lefutott verseny. A legjobb játékosban sem lehetünk egészen biztosak. Még a legnagyobb játékosal is megtörténhet bármi a játék bármely szakaszában. Nemrég egy versenyen a nagyszerű George Duncan tizenegy ütést ért el egy olyan lyukon, ahol a tizennyolc hendikepes játékosok is öttel végeznek többnyire. Nem! Fogadjon lovakra vagy menjen el a Throgmorton Streetre, és próbálja meg elvenni a pénzt Rothschildéktől. Okos, megfontolt üzletembernek nevezem. De golfra fogadni nem több hazárdjátéknál.

Kemény sport

Az est közeledtével szívderítő frissesség vegyült a nap melegébe, ami az őszi közeledtét jelezte. A völgyben, a kilencedik tee környékén már furcsa színű öltözékeket próbáltak magukra a fák, készülve a természet éves jelmezbájljára, amikor a legjózanabb életet folytató egyed is leveti zöld munkásruháját, és rikító vörösbe-sárgába vedlik át. A klubház előtt, a teraszon időnként száraz levelek hullottak a Korelnök asztalára, aki elgondolkodva kortyolgatta szódás limonádéját, és udvarias komolysággal hallgatta a szomszédos széken ülő pulóveres, golfnadrágos fiatalembert.

– Elragadó lány – közölte a fiatalember rosszkedvűen. – Elragadó lány, minden szempontból. Csakhogy... nem is tudom... amikor golfozni látom, képtelen vagyok nem arra gondolni, hogy a nő helye otthon van.

A Korelnök előrehajtotta deres homlokát.

– Úgy véli – kérdezte –, hogy az a csodás nő elveszti királynői báját, amikor nem tudja telibe találni a labdát?

– Az nem zavar, ha nem találja el a bogyót – felelte a fiatalember. – De úgy érzem, túlságosan félvállról veszi a játékot.

– Talán a mélyebb érzéseit palástolja. Egyik legcsodásabb hölgyismerősöm könnyeden kacagott csupán, amikor elhibázott egy rövid gurítást. Csak később tudtam meg, hogy otthona magányában vigasztalhatatlanul zokogott, és lyukakat harapdált a díszpárnákba. Akkor jöttem rá, hogy csak álarcot viselt. Bátorítsa csak az aráját a játékra, fiam. Nagy boldogság lesz a jutalma. Elmesélhetek egy történetet...

Rendkívül gyönyörű, szoborszerű nő lépett ki a klubházból, takaróba bugyolált csecsemővel a karján. Ahogy közelebb ért az asztalhoz, így szólt a babához:

– Atyala-patyala, ügyürü-bügyürü!

Ám ezt leszámítva átlagon felüli intelligenciáról tett tanúbizonyságot.

– Hát nem édes? – kérdezte a Korelnöktől.

Az Öreg elgondolkozva nézett a csöppségre. A szerető anyát leszámítva mindenki egy hámozott lágy tojásra gondolt, ha rápillantott.

– Kétségtelenül az – felelte.

– Nem gondolja, hogy napról napra jobban hasonlít az apjára?

A Korelnök egy pillanatig habozni látszott.

– Dehogynem! – mondta. – A férje kint van a pályán?

– Ma nem. Ki kellett kísérnie Willberforce-ot a skóciai vonathoz.

– Az öccse Skóciába megy?

– Igen. Ramsden nagyon jó véleménnyel van az ottani iskolákról. Én mondtam, hogy Skócia nagyon messze van, mire azt felelte, igen, ő is gondolt erre, de áldozatot kell hoznunk Willie kedvéért. Nagyon bátran, vidáman viselte. De mennem kell. Éle van a levegőnek, és Rammikin csúnyán megfázik, ha nem sétálok vele. Mondj pápát az uraknak, Rammy!

A Korelnök elmélázva nézett a nő után.

– Éle van a levegőnek – ismételte a távozó szavait –, és új pelenkás ismerősünkkel ellentétben én nem vagyok újszülött. Jöjjön velem, mutatni szeretnék valamit!

Bevezette társát a klubházba, és megállt a dohányzó fala előtt, amelyet padlótól plafonig a klubtagok karikatúrái borítottak.

– Ezeket – magyarázta a Korelnök – egy ifjú karikaturista rajzolta, aki szintén tag. Ügyes fickó. Csodálatosan elkapta a klubtársak fizimiskáját. Az egyetlen félresikerült rajza ez, amit rólam készített.

Fintorogva nézte a szóban forgó műalkotást, és néminemű nyersesség költözött modorába.

– Nem értem, miért engedi a bizottság, hogy itt legyen – mondta az Öreg ingerülten. – Kicsit se hasonlít rám! – ám aztán összeszedte magát. – De az összes többi kitűnő. Kitűnő! Igaz, úgy vélem, az alanyok jó része abban a tévhitben leledzik, hogy a róla készült karikatúra kicsit sem hasonlít rá. Itt az a kép, amit mutatni akartam. Ezt itt Ramsden Waters, annak a hölgynek a férje, aki az imént vált el tőlünk.

A portré, amelyet a Korelnök mutatott, harmincas évei elején járó férfit ábrázolt. Fakó szőke haj ölelte körbe csapott homlokát. Vizenyős szemét lesütötte szája felé, melyen félénk, halvány mosoly játszott. Közepéből pedig két nyúlfog ugrott elő.

– Jó ég! Micsoda pofa! – kiáltott a fiatalember.

– Ahogy mondja! – helyeselt a Korelnök. – Nyilván megérti, miért haboztam megerősíteni Mrs. Waters előtt, hogy a kicsi az apjára hasonlít. Ellentétes érzelmek dúltak bennem. Egyfelől, az udvariasság azt követeli, hogy ne mondjak ellent egy hölgynek. De szívtelenség egy ártatlan gyermeket becsmérelni. Igen, ő Ramsden Waters. Üljön le, enyhítsen lába terhén, és mindent elmondok róla. A történet remekül szemlélteti egyik kedvenc elméletemet, hogy nagyon is jó a nőket golfozásra biztatni. Elismerem, van hátránya is a jelenlétüknek a pályán. Sose felejttem el,

amikor a tizenegyedik szakaszon egy alacsony, rézsútos ütésem telibe találta a hölgyek homokosládáját, visszapattant, és kiütötte a labdaszedőmet. Ezzel elvesztettem egy ütést és hátrányba kerültem. Mégis azt mondom, az előnyök túlsúlyban vannak a hátrányokhoz képest. A golf humanizálja a nőket. Letöri a dölyfösségüket. Vagyis bizonyos mértékig csökkenti azt a fensőbbiség-tudatot, beképzeltséget, amely annyira megnehezíti a bátortalan férfiak helyzetét. Ön nem így tapasztalta?

– Az igazat megvallva – ismerte el a fiatalember –, tényleg feltűnt, hogy Geneviève valamivel nagyobb tiszteletet mutat irányomban, mióta elkezdett játszani. Amikor ütök egy kétszázöt métereset, miután ő hat lendítéssel mindössze ötven méterre jutott, néha úgy érzem, másképp csillog a szeme.

– Pontosan! – mondta az Öreg.

Ramsden Waters (kezdte a Korelnök) egészen fiatal kora óta félénk természetű volt. Úgy tűnt, mindentől fél. Lehet, hogy a dajkája rémtörténetekkel ijesztgette kisbaba korában. Ha igen, akkor ő lehetett a női nem Edgar Allen Poe-ja, mert mire férfikorba lépett, Ramsden Watersben körülbelül annyi vadság és önbizalom maradt, mint egy pudingban. A férfiak közt is meglepően szerény volt, nők jelenlétében pedig úgy viselkedett, hogy azonnal kivívta a gyengébb nem megvetését és ellenségességét. Az a típus volt, aki elesik a saját lábában, és rögtön mentegetőzni kezd, ha meglát egy nőt. Ha mégis kénytelen volt egy hölgyvel beszélgetésbe elegyedni, erősen izzadt, összegabalyodtak a végtagjai, közben pedig hörgött, mintha valami ősi törzsi nyelven beszélne. Ha mégis sikerült valami értelmeset kihoznia ebből a gurgulázásból, az biztos az időjárásra vonatkozott, utána pedig azonnal bocsánatot kért, és visszavonta. A nők kíméletlenek az ilyen férfival szemben. Gyorsan elterjedt az a meggyőződés a helyi nőtársadalomban, hogy Ramsden Waters csupán szerencsétlen véletlen, és nem tartozik az elit társasághoz. Sokáig küzdött a civilizált társadalom kegyeiért, de végül feladta, és afféle remete lett belőle.

Azt hiszem, a karikatúra, amit az imént mutattam, csak tovább rontotta szegény fiú helyzetét. Valahányszor összeszedte a bátorságát, hogy visszatérjen a társaságba, ránézett a rajzra, és azt gondolta, „Mennyi esélye lehet valakinek ilyen pofával?” Ezek a karikaturisták készek megbántani

mások érzéseit, csak hogy tetszést arassanak. Én a magam részéről vagyok olyan nagyvonalú, hogy csak mosolygok a rólam készült portrén. Jót mulattam rajta, bár nem értem, miért engedi a bizottság... Na persze, az én karikatúráám kicsit se hasonlít rám, ugyanakkor Ramsden Watersé nemcsak a külsejét adja vissza remekül – jóllehet, hangyányit eltúlozva –, hanem felfedi a lelkét is. Ez egy tökfej portréja, és Ramsden Waters minden kétséget kizáróan az is volt.

Alig költözött egy éve a környékre, és Ramsden, mint már említettem, lényegében remetévé vált. Egyedül élt egy házban a tizenötödik szakasz közelében. Nem találkozott senkivel, nem ment sehová. Egyetlen öröme a golf volt. Néhai atyja remek oktatásban részesítette, és Ramsden tudtommal már tizenhét éves korában par körül teljesített nehéz pályákat. De még ez az irigylésre méltó tulajdonság sem hozott neki elismerést, mert amilyen félénk volt, ritkán játszott mások ellen. Általában kora reggel és késő este ment a pályára, amikor nem nagyon találkozhatott senkivel. Bizony, huszonkilenc éves korára Ramsden Waters zuggolfozóvá süllyedt.

Egy csodás nyári reggelen, amikor a levegőt zöld, kék és arany illatok töltötték meg, amikor a madarak énekeltek a fán, és az a fajta üdeség áradt szét mindenütt, amikor az első szakasz csak százméteresnek tűnik, háromszáznegyvenöt helyett, Ramsden Waters szokásához híven egyedül állt az első elütőhelynél, és megcélozta a labdáját. Először szakszerűen lendített párat az ütőjével, aztán fürgén hátralendítette, és megütötte a labdát. Ám ekkor valaki felkiáltott mögötte:

– Bing!

Ramsden ütője az utolsó pillanatban megremegett. A labda erőtlenül a jobboldalt növény fák közé bucskázott. Ramsden megfordulva egy dundi kisfiút látott egészen közel ácsorogni. Egy pillanatig nem szólt senki.

– Béna! – közölte a fiú.

Ramsden nyelt egyet. Aztán hirtelen észrevette, hogy a fiú nincs egyedül. Körülbelül egy közepes ütésnyire olyan gyönyörűséges lány lépkedett Ramsden felé, hogy az ifjú szíve duplaszaltót ugrott. Először találkozott Eunice Bray-jel, és akárcsak a legtöbb férfi, aki először találkozott vele, úgy érezte magát, mint aki egy gyors liften halad lefelé a tizedik emelet magasságában, de a belső szervei fent maradtak a huszonkettediken. Szédítő ürességet érzett. A világ forgott a szeme előtt.

Őn is láthatta Eunice-t, és bár bizonyos szempontból immunisnak

számít, hiszen maga is egy csodálatos lány jegyese, észrevettem, fiam, hogy azért igyekezett összeszedni magát és kétszer olyan jóképűnek látszani. Somolygott, és ha lenne bajsa, biztosan megpödörte volna. Képzelheti, milyen hatással volt ez a szépség a magányos, félénk Ramsden Watersre. Az elevenébe hatolt.

– Sajnálom, hogy a kisöcsém megzavarta az ütését! – mondta Eunice.

Persze nem mentegetőzve beszélt, sokkal inkább ahogy egy istennő szólna valami disznópásztorhoz. Ramsden némán epekedett. A hangszálai mindig cserbenhagyták az ellenkező nem jelenlétében, most pedig annyira összegubancolódtak, hogy nincs az a matróz, aki kigubancolja, de még Houdinit is elgondolkodtatta volna. Még hörögni sem volt képes.

– Nagyon szereti a golfot – magyarázta a lány.

Kézen fogta a kisfiút, és távozni készült, amikor csodák csodájára Ramsden megtalálta a hangját.

– Velem tarthat, ha szeretne – nyögte ki.

Maga sem értette, honnan vette a bátorságot erre az indítványra. Úgy vélem, bizonyos döntő pillanatokban valamiféle kétségbeesett vakmerőség szállja meg az ideges embereket.

– Milyen kedves öntől! – felelte a lány közönyösen. – De sajnós...

– Menni akarok! – visított a kisfiú. – Menni akarok!

Bármennyire is szerette Eunice Bray az öccsét, biztos nem volt ellenére az ötlet, hogy megszabaduljon tőle egy ilyen szép nyári reggelen, amikor az egész természet arra ösztökélte, hogy üljön be az árnyékba a teraszon egy jó könyvvel.

– Igazán kedves lenne öntől, ha megengedné – mondta Eunice. – A múlt héten nem mehetett el a cirkuszba. Nagy csalódás volt neki, de ez kárpótolja majd.

Azzal a lány a terasz felé fordult, Ramsden pedig zúgó fejjel, a gyerekekkel a nyomában elindult a dzsungelbe, hogy megkeresse a labdáját.

Sajnos egyszer sem tudtam kiszedni Ramsdenből annak a reggeli játékkörnek a pontos történéseit. Ha megemlíted előtte, megborzong és másra tereli a szót. Mégis, úgy tűnik, sikerült kifaggatnia Wilbforce-ot az otthoni körülményeiről. Így a játék végére megtudta, hogy Eunice és öccse a közelben lakó nénikéjüket jöttek meglátogatni. A házuk nem volt messze a pályától, Eunice nem járt jegyben senkivel, a néni tengeri hínárt gyűjtött, amit lepréselt és betett egy albumba. Néha komolyan azt hiszem, hogy a nagynénik csak az élvezeteknek élnek.

A kör végén Ramsden visszazédelgett a teraszra, megbotlott a lábában, de épen és egészségesen visszazolgáltatta Wilbeforce-ot. Eunice, aki épp annál a fejezetnél tartott, amikor a hős úgy dönt, mindent felad a szerelméért, szórakozottan megköszönte, de egy pillanatra sem nézett fel a könyvéből. Így ért véget Ramsden Waters első szerelmi rohama.

Kevés tragikusabb dolog van égen és földön, mint a molylepke szerelme a csillag iránt. Különös, hogy egy ragyogó csillag látványa mindig arra készíti az érző szívű molylepkéket, hogy felülvizsgálják helyzetüket. Biztos vagyok benne, hogy ha Ramsden Waters elég soká vár, előbb vagy utóbb összeakad valami hozzá illő, egyszerű lánnyal, aki kellően bandzsa és hajlandó hozzámenni. A fiú legmerészebb álmaiban sem vágyott többre. De Eunice Bray látványa, úgy tűnik, elvette a józan eszét. Tudhatta volna, hogy sose lehet több Eunice Bray szemében, mint jó ürügy megszabadulni Wilbeforce-tól. Hiszen amint Eunice megjelent a színen, az összes valamirevaló legény a környéken felvetette a fejét, és nagy horkantással megindult felé. Pompás ifjak voltak. Sármos, jókötésű fickók. Testük egy görög istené, arcuk egy filmsztaré. Bármelyikük elmehetne reklámmoddellnek. Olyanfajta fiatal emberek voltak, akiket az újságokban látni egész oldalas fotókon, amint a hétülékes Magnifico autójuk mellett feszítenek. Ilyen hadsereggel szemben merészelt Ramsden Waters bevetni saját, jelentéktelen személyiségét.

Ramsden valószínűleg már a kezdet kezdetén megsejtette a feladat nagyságát. Eunice otthonában, abban az órában, amikor egy hölgy a látogatóit szokta fogadni, Ramsden az első perctől nem volt több, mint észrevétlen statiszta a nagy tömegben. Miközben riválisai a lány körül tömörültek, ő mindig a csődület szélére szorult, ahol megadóan hallgatta a nagynénit. Úgy vélem, soha, egy fiatal embernek sem volt még ilyen remek alkalma, hogy mindent megtudjon a szárított tengeri hínárról. A hónap végére Ramsden Waters valóban többet tudott a tengeri hínárról, mint egy hal. Mégsem volt boldog. Hiába tudta, hogy ha egy vacsorán netán elakadna a társalgás, mindenkit lenyűgözhetne a szárított tengeri hínárról szerzett ismereteivel, mégis bosszankodott. A lelke rettenetesen gyötrődött. Lefogyott, és leromlottak az ütése. Vértelt érte a szívem.

Egyetlen vigasza az volt, hogy senki sem tudott közelebb férkőzni a lányhoz. Még azok a fiatal emberek sem, akiknek sikerült átverekedniük

magukat a tömegben, és az első sorból fúrhatták szemüket a szemébe és csügghettek szavain.

Így is maradt minden, mígnem egy nap Eunice úgy döntött, elkezd golfozni. Úgy vélem, azért határozta el magát erre, mert Kitty Manders, aki harminchat ütéssel nyert valami kisebb kupát, mindig erre terelte a beszélgetést. Márpedig, ha volt Eunice Braynek hitvallása, hát az, hogy akasszák fel, ha hagyja, hogy Kitty, aki semmilyen tekintetben nem vetekedhetett vele, bármiben is megelőzze. Nem akarom védeni Eunice-t, de a nők azok nők. Kétlem, hogy valaha is volt köztük olyan, aki ugyanattól a szent, lovagi küldetéstudattól kezdett volna golfozni, mint ami a férfiakat vezérli. Ismertem lányokat, akik azért kezdtek golfozni, hogy rózsaszín térdnadrágot viselhessenek, de olyat is, aki az újságban olvasta, hogy a golf hajlékonya tesz. A lányok már csak ilyenek.

Az első leckéjét Eunice egy profitól vette, de később, hogy pénzt spóroljon, a hódolóira bízta magát, akik szíves örömet feladtak egy jól álló meccset, csak hogy őt oktathassák. Idővel egész ügyes és magabiztos lett a játéka, bár az eredmények ezt nem mindig igazolták. Ramsden Waterstől nem vett leckét. Először is, fel sem merült Eunice-ban, hogy egy ennyire félénk férfi érthet a játékhoz, másodszer Ramsdent igencsak lefoglalta a kis Wilbeforce pesztrálása.

Mégis, élete első versenyén, az éves vegyes páros versenyen, éppen Ramsdennel sorsolták egy párba. És mit hoz a sors, ezen az estén kérte meg Ramsden Eunice kezét.

A szerelmes férfi agya furcsán működik. Ön és én semmi okát nem látjuk, miért kellett Ramsdennek elájulnia attól, hogy együtt húzták ki a kettejük nevét egy kalapból, de ő égi jelnek vette. Úgy vélte, ez közelebb viszi őket egymáshoz, egyfajta lelki kapcsolatot teremt közöttük. Egyszóval úgy hatott szegény fiúra, mint a szíverősítő. Még aznap este átment a lányhoz, és miután hosszas, fölöttébb érdekes beszélgetést folytatott a nénikéjével, végre sikerült kettesben maradnia Eunice-szal. Tizenegyszer köhintett, majd javasolta, hogy kongassák meg az esküvői harangokat.

Eunice inkább megijedt, semmint haragudott.

– Természetesen ez fölöttébb hízelgő számomra, Mr... – gondolkoznia kellett a nevén. – Mr...

– Waters – segítette ki Ramsden szerényen.

– Ja, persze. Mr. Waters. Mint mondtam, fölöttébb hízelgő...

- Dehogyis!
- Nagyon hízelgő...
- Nem, nem! – motyogta Ramsden alázatosan.
- Volna szíves nem félbeszakítani! – csattant fel Eunice mérgesen. Egy lány sem szereti, ha folyton előlről kell kezdenie a mondanivalóját. – Nagyon hízelgő, de teljességgel lehetetlen.
- Persze, ahogy gondolja – helyeselt Ramsden.
- Mit tud kínálni nekem? – kérdezte Eunice. – Nem pénzre gondolok. Valami spirituálisabbra. Mi van önben, Mr. Walter...
- Waters.
- Mr. Waters. Mi van önben, Mr. Walter, ami kárpótolhat egy lányt a szabadsága feladásáért?
- Sokat tudok a szárított hínárról – vetette fel Ramsden reménykedve. Eunice megrázta a fejét.
- Nem – mondta. – Teljességgel lehetetlen. Ön a legnagyobb bókot mondta nekem, amit csak nő férfitól hallhat, Mr. Waterson...
- Waters – jegyezte meg Ramsden. – Majd leírom önnek.
- Kérem, ne fáradjon. Tartok tőle, hogy soha többé nem találkozhatunk...
- De partnerek vagyunk a holnapi vegyes párosban.
- Ó igen, valóban! – ismerte el Eunice. – Összpontosítson a játékra. Mindennél jobban vágyom rá, hogy megnyerjem azt a kupát!
- Á! – felelte Ramsden. – Bárcsak én is megnyerhetném, amit akarok, hogy többet nyerjek, mint amire vágyom! Mármint önt – tette hozzá, hogy világos legyen. – Ha megnyerhetném önt... – a nyelve a nyelvcsapjára csavarodott, és nem bírt többet mondani.

Lassan az ajtóhoz somfordált. Keze egy pillanatra megállt a kilincsen, hogy még egyszer, utoljára visszanézzon a válla fölött, majd némán belépett a szekrénybe, amelyben Eunice nagynénje a szárított hínárjait tartotta.

Második próbálkozása nagyobb sikerrel járt. A hallban találta magát, majd odakint, a hűvös levegőn, a szikrázó csillagok alatt. Szikráztak-e valaha azok a néma csillagok nála boldogtalanabb emberre? Húsított-e a hús éjszakai levegő az övénél lázasabb homlokot? Ah, igen! Jobban mondva, ah, nem!

Nem sokan jelentkeztek a vegyes páros versenyre. Tapasztalatom szerint sosincs nagy érdeklődés. A férfiak általában idealisták, és nem szeretnék

lerombolni a nőkről alkotott képüket. Márpedig a legelnézőbb férfi sem képes megőrizni a lovagi hódolatot a gyengébb nem iránt, ha egy nő rendszeresen mellényesi a labdát a sűrűbe, és a férfinak kell nagy nehezen menteni a menthető. Ráadásul a nők – most nem arról a kevés bajnokról beszélek, hanem az átlagnőről, akinek harminchárom a hendikepje és magas sarkúban játszik – rendre nevetgélnek, ha elrontanak egy tökéletes helyen álló labdát, ez pedig nőgyűlölővé teszi az embert. Így a Ramsden Waters lánykérése utáni reggelen csupán nyolc páros sorakozott fel a tizedik tee-nél, ahonnan a párosok versenye kezdődik. Közülük hat említést sem érdemel. Átlagos képességű férfiakkól, és olyan nőkből álltak, akik csak a jó levegő miatt kezdtek golfozni. A pályán végignézve Ramsden úgy vélte, az egyetlen komoly ellenfél, akitől tartaniuk kell, Marcella Bingley és kollégája, egy tizenhat hendikepes, George Perkins nevű ifjú lehet. Épp ellenük kellett a nyitó kört játszaniuk. George ugyan nem sok vizet zavart, viszont Marcella, ez a viharedzett, rövid hajú amazon olyan csuklókkal bírt, mint egy váltósúlyú ökölvívó. Egyszer szerepelt a női nyílt bajnokságban is, és ütött egy nagyot a vassal.

Ramsden nézte, ahogy Marcella szép, hibátlan ütéssel a pálya közepére lódítja a labdát, és nagy komolysággal Eunice-hoz fordult. Teljes szívét beleadta a versenybe, mert jóllehet, a vegyes páros megnyerésével még nem írja be az ember a nevét a halhatatlanok közé, Ramsden keblében igazi golfozószív dobogott. Az igazi golfozó pedig nyerni akar, legyen szó barátságos meccsről vagy a bajnokságról.

– Egyenletesen kell játszaniuk – mondta Ramsden. – Ne próbálkozzon flancos ütéssel. Ne kockáztasson. Miss Bingley kemény ellenfél, de George Perkins biztosan elbaltáz néhányat. Ha biztonságosan játszunk, elkapjuk őket. A többiek nem számítanak.

Észrevehet valami furcsát ebben a beszédben. Valami különöset. Eunice Bray-re is pontosan ugyanilyen hatással volt. Először is, huszonnyolc szóból áll. Vannak köztük két szótagúak, sőt, még hosszabbak is. Másodszor, kurtán, szinte parancsolóan hangzottak el, nyoma se volt bennük annak a dadogásnak, amely többnyire Ramsden Waters beszédét jellemezte. Eunice meglepődött. Kicsit meg is sértődött. Jóllehet, nem volt a férfi szavaiban semmi, ami szégyenpírt hozhatott volna a szerénység orcájára, a lány mégis úgy érezte, Waters túlment egy határon. Ő egy hebegő Ramsden Watersre készült, egy olyan Ramsden Watersre, aki elbotlik a saját lábában, és izzad. Ehelyett itt volt egy Ramsden Waters, aki

nemhogy egyenrangúként beszélt vele, hanem jelentős felsőbbrendűséggel. Eunice hűvösen nézett Ramsdenre, de ő a kis Wilbeforce-hoz fordult, aki elkísérte őket a pályára.

– Te pedig, fiam – mondta Ramsden kurtán –, leszel szíves észben tartani, hogy ez egy verseny. Lehetőleg tartsd meg a mondanivalódat magadnak. Rossz szokásod, hogy fecsegni kezdesz, miközben az ember a labdát célozza.

– Ha úgy véli, hogy az öcsém útban lesz... – kezdte Eunice hűvösen.

– Á, nem bánom, ha velünk jön – felelte Ramsden –, amennyiben csöndben marad.

Eunice-nak elállt a szava. Még nem golfozott elég rég ahhoz, hogy megérthesse, miként változtatja meg a játékok legnemesebbje az ember természetét a pályán. Épp valami lesújtót akart mondani a férfinak, amikor Ramsden a tee-hez lépett, és ütött.

Tökéletes ütés volt. Kemény, alacsony, és a végén sokáig gurult a labda. Még Eunice-t is lenyűgözte.

– Szép ütés, partner! – mondta a lány.

Ramsden észre se vette, hogy Euncie beszél. Ütőjét a bal vállára vetve nézett végig a pályán. Éppúgy, ahogy Sandy McBean „Az ütés – a helyes befejezés” című képen kétkötetes, monumentális művében: *Hogyan legyen klasszis golfozó mindjárt az első szezonjában, fényképek segítségével.* Eunice az ajkába harapott. Mérges volt. Úgy érezte magát, mint aki megsimogatta egy báránynak a fejét, mire a báránynak megfordult és megharapta a kezét.

– Mondom, szép ütés, partner! – ismételte mérgesen.

– Az – felelte Ramsden –, de ne beszéljen. Zavarja a koncentrációt.

Aztán Wilbeforce-hoz fordult.

– Neked pedig ne kelljen még egyszer szólnom? – förmedt rá a gyerekekre.

– Willbeforce olyan volt, mint egy kisegér!

– Pont ez a bajom – vágott vissza Ramsden. – Az egerek idegesítő, kaparászó hangot adnak, és ő is pont ezt csinálta, miközben ütöttem.

– Csak az elütőhely homokjában játszott.

– Ha még egyszer ezt teszi, kénytelen leszek lépéseket tenni.

Hangtalanul sétáltak oda, ahol a labda landolt. A fű tetején csücsült. Bármely megfontolt golfozónak gyerekjáték lett volna egy vassal a greenre ütni. Eunice azonban a bokrok közé nyeste.

Ramsden a niblickjéért nyúlt, és eltűnt a bozótosban. Aztán, mintha csak a természet vad erői repítenék a magasba, a labda – útja elején sár, fű és kavicsok kíséretében – átsüvített a levegőn, egyenesen a greenre. De minden hiába. Miss Bingley erőteljesen gurított, négyre hozta a lyukat, és megnyerte a szakaszt.

Eunice játéka javult, és mivel Ramsden is csúcsformában volt, váltakozó szerencsájú játék folyt az első kilencen. A Bingley-Perkins páros a bestia ügyességének köszönhetően egészen a trükkös vízmosásos pályáig megőrizte az előnyét, ám ekkor George Perkins, mint várható volt, a kövek közé juttatta a labdát, így Ramsden és Eunice kiegyenlített. A következő négy lyukat elfelezték, így egyenlő állásnál érték el a klubházat. Itt pihentek kicsit, miközben Miss Bingley elszaladt a golfboltba, hogy visszaszegeltesse a mashie ütőjén a bőrt, ami elengedett. George Perkins és a kis Willbeforce, akik fontosnak tartották az erőnlétük megőrzését, eltűntek a büfé felé, Ramsden és Eunice pedig magukra maradtak.

Eunice kezdeti haragja semmivé foszlott mostanra. Rendkívül elégedett volt saját teljesítményével az utolsó néhány szakaszon, és szerette volna töviről hegyire kivesézni a témát. Emellett rájött, hogy ha nem is tisztelet, de egyfajta kegyes elfogadás alakult ki benne Ramsden iránt. Lehet, hogy nagy nulla a szalonban vagy a táncparketten, de Eunice érezte, hogy az akadályban vagy a nyílt pályán csodákra képes egy cleek-kel. Éppen kedvesen meg akarta szólítani a fiút, ám az megelőzte.

– Jobb, ha a brassy-t legközelebb elő se veszi – mondta. – Maradjon a vasnál. Az a lényeg, hogy egyenesen üssön.

Eunice felszisszent. Ha nem lett volna ilyen földöntúli szépség, azt mondanám, felhorkant. Elsötétült az ég, és Eunice minden kedvességét elsöpörte egy dühhullám. Kifutott a vér az arcából, majd bíborvörösén tért vissza. Ön jegyben jár. Feltételezem, felhőtlen szerelem tombol ön és menyasszonya között, teljes a megértés, a bizalom. De lenne mersze, venné a bátorságot megmondani az ön Geneviève-jének, hogy rosszul használja a faütőket? Kétkem. Ramsden Waters mégis pontosan ezt mondta Eunice-nak, és a makulátlan neveltetésű leány összerázkódott ettől a durva inzultustól. Finom, érzékeny természete háborgott.

Amióta csak golfozni kezdett, büszke volt rá, milyen jól bánik a faütővel. Az öccsén és a faütőjén kívül nem szeretett semmit. Erre jön ez

az ember, és szándékosan... Eunice-t sírás fojtogatta.

– Mr. Waters!

Ami előtt tovább beszélhetett volna, George Perkins és a kis Wilbforce csámpázott ki meglehetősen eltelve a klubházból.

– Három gyömbéert ittam – közölte a fiú. – Most hova megyünk?

– Mi jövünk – jelentette ki Ramsden. – Üssön!

Eunice szó nélkül húzta elő a driverjét. Kis testét majd szétvetették az érzelmek. Erőteljesen lendített, és messzire ütötte a labdát, a kilencedik lyuk felé.

– Az elütőhelyről is jobb, ha vasat használ – állapította meg Ramsden. – Egyenesen kell haladnunk.

Találkozott a szemük. Eunice-ban egy megalázott nő haragja csillogott. Ramsden szeme hűvös és kegyetlen volt. És hirtelen, amint arra a szörnyű, sápadt, határozott golfozóarcra nézett, valami megszakadt Eunice-ban. Különös gyengeség és alázat szállta meg. Így érezhette magát az ósaszony, amikor háta a barlang falának ütközött, nem volt hová félreugrania, és nézte, ahogy a kérője jól két kézre fogja a bunkóját, és meglóbalja.

Az igazság az, hogy Eunice világéletében a férfiak hódolatához volt szokva. Amióta csak nővé serdült, minden férfi a lábai előtt hevert, ezért könnyel vegyes lenézés alakult ki benne a másik nemmel szemben. Azok iránt, akik egyetlen rideg szavától a földre omoltak és meg akartak halni, csak megvetést érzett. Azokról a brutális barlanglakókról álmodozott, akikről a falu könyvtárából kölcsönzött könyvekben olvasott. Az író, aki akkoriban a kedvencének számított, minden egyes léleképítő alkotásában szállított egy bozontos szemöldökű, mogorva tekintetű főhőst, aki addig hajtja vad lovát a határban, míg habzani nem kezd a szája, és úgy bánik a nőekkel, mint a kutyával. Ilyen emberrel szeretett volna mindhiába találkozni Eunice, miközben olyan ifjakkal beszélgetett, akiknek csillogó szeme egyetlen pillantásától kocsonyává változott a gerince.

A közelmúltban megismert férfiak közül Ramsden Waterst nézte le a leginkább. Ha a többiek a földön csúsztak, ő a föld alá bújt. Ha a többiek birka tekintettel bámulták, Ramsden úgy nézett rá, mint egy felrúgott spániel. Csak azért tűrte meg a ház körül, mert annyira kedvelte a kis Wilbforce-ot. Erre tessék, itt parancsolgat neki, átdöfi a haragos szemével, mintha csak ő lenne Claude Delamere az *Acélos férfi* harminckettedik fejezetéből, amelyikben Claude a hajánál fogva rángatja

körbe Lady Matildát a társalgóban, mert egy rózsát adott az olasz grófnak.

Eunice félelemmel vegyes sértettséget érzett.

– Mr. Winklethorpe azt mondta, nagyon jól bánok a faütőkkel – mondta dacosan.

– Imád viccelni – felelte Ramsden.

Lesétált a dombról a labdához. Eunice egyenesen a greenre ment. Bármennyire is győzködte magát, hogy utálja a férfit, egy percig sem kérdőjelezte meg, hogy a következő ütéssel a lyuk közelébe juttatja a labdát.

George Perkins, aki réges-rég eljátszotta azt a kis bizalmat is, amit partnere esetleg belefektetett, fejbe találta a labdát, így Miss Bingley-re nehéz második ütés várt a homokcsapdából. Döntetlen lett a szakasz.

A játszma folytatódott. Ramsden megnyerte a rövid szakaszt. Egyetlen, jól irányzott vasütéssel lyukba ütötte a labdát. Ám a hosszú, dogleg szakaszon Miss Bingley visszaszerezte az ütés jogát. Egyenlő állásnál érkeztek az utolsó lyukhoz.

Mínthogy a mérkőzés a tizedik tee-nél kezdődött, az utolsó szakasz magától értetődően a kilencedik volt. Talán a legtrükkösebb a pályák közül. Mint tudja, az első ütéssel át kell szelni a tó és patak kombinációjából álló vizes akadályt, amelyikben oly sok jó szándékkal elindított labda süllyedt el örökre. Ezután a játékos továbbhalad a meredek emelkedőn, hogy végre a greenen találja magát, amely úgy néz ki, mint a tengeri vihar egy melodramában. Hepehupás, hullámos. Mindenképpen nagy megpróbáltatás egy ilyen emberpróbáló mérkőzés végén. De az első ütés, a drive az igazi kihívás, mert a fák és a víz kétségtelenül nagy mentális nehézséget jelentenek.

George Perkins célzás közben szemmel láthatóan remegett. Gyáva lelke legsötétebb mélyéig félt. Próbált imádkozni, de csak egy himnusz jutott eszébe a veszedelmes mélységekről, ahová, úgy érezte, hamarosan a labdája is kerül. Eldúdolt pár taktust a himnuszról, majd ütött. Dallamos csattanás hallatszott. A labda áthúzott a víz fölött, mint egy madár, túljutott az emelkedőn, és a pálya közepén állt meg, a green kényelmes közelségében.

– Szép munka, partner – mondta Miss Bingley, aki először és utoljára szólalt meg az egész verseny során.

George szerényen elmosolyodott. Úgy érezte magát, mint egy hazárdjátékos, aki mindenét feltette egy számra a ruletten, és látja, hogy a

fehér golyó a megfelelő kockába esik.

Eunice lépett a tee-hez. Az utolsó nyolc szakaszon a lány dölyfösségét jócskán megnyirbálták. Elrontott két drive-ot, három greenre ütést, és három pályával ezelőtt kihagyott egy könnyű lyukba gurítást. A lábai elgyengültek, és az egész természet azt susogta felé, hogy itt fog nagy durranással felrobbanni.

Eunice már lendítés közben is tisztában volt vele, hogy legalább tizennyolcat elkövetett abból a huszonhárom hibából, ami a golfban nehezíti az ütést. Tudta, hogy a feje úgy billegett, mint valami szép virág az erős szélben. A bal lába sarka a pálya felé fordult. Rosszul fogta az ütőt, a csuklója pedig olyan laza volt, mint a főtt spárga. Miközben lefelé haladt az ütő, a lány rájött, hogy alulbecsülte az elkövetett hibák számát. Amikor a labda csúnyán fejbe vágva legurult a lejtőn és bebucskázott az iszapos vízbe, Eunice ráébredt, hogy telitalálata volt. Huszonhárom dolgot lehet elrontani az ütésben, és ő mindet el is követte.

Ramsden szó nélkül leszúrt egy labdatartót, és új labdát tett rá. Olyan golfozó volt, aki ritkán esett kétségbe, de három ütés kellett neki a greenre jutni, az ellenfélre pedig kettőből egész biztosan ott lesz, ha be nem esik egyenesen a lyukba. De nem baj, egy remek ütéssel és két-három csodával talán még menthető a meccs. Egész lelkével a labdára összpontosított.

Talán mondanom se kell, hogy Ramsden Waters kapkodott...

Suhanva lendült az ütő. A labda az ütő szelétől kicsit megrezdült, de ott maradt a helyén. Ramsden Waters, aki máskor olyan körültekintő játékos, elvétette a labdát.

Egy pillanatig teljes csönd volt – bár Ramsdennek nagy erőfeszítésébe került, hogy ne törje meg. Zaftos káromkodások tolultak volna ajkaira, válogatott szitkok vártak szabadulásra a fogai rabságában.

A csöndet a kis Wilbeforce törte meg.

Azt kell hinnem, a gyömbérben lehet valami serkentőszer, ami elkerülte az antialkoholisták figyelmét. Ha emlékeznek, Wilbeforce Bray nem kevesebb, mint három gyömbért tüntetett el oda, ahol a legjobb hasznukat veszi. Azt kell gondolnom, a gyermek az ital hatására vetkőzött ki ennyire magából. Vidáman felnevetett.

– Sose találod el! – mondta a kis Wilbeforce.

Az elütőhely mellett térdelt, miközben ezt mondta, és ekkor, mint aki jól végezte dolgát, megfordult, hogy játszani kezdjen a homokkal. Az így felkínálkozó nadrágülepnek egy erősebb ember sem bírt volna ellenállni.

Ramsden egyenesen meghívásnak tekintette. Negyvenötös golfcipője – melyet minden vezető hivatásos játékos hord – egy pillanatra meglendült a levegőben, majd célba talált.

Eunice felsikított.

– Hogy meri megrúgni a kisöcsémet?

Ramsden komor, sápadt arccal fordult a lányhoz.

– Hölgyem – mondta –, ilyen helyzetben magát Gábriel arkangyalt is felrúgnám!

Aztán lehajolt a labdájához, és felvette.

– Önök győztek – közölte Miss Bingley-vel, aki ügyet sem vetve a közelében zajló drámára, rövid ütésekkel gyakorolt a mashie-niblickjével.

Ramsden hűvösen meghajolt Eunice felé, vetett egy komor, de elégedett pillantást Wilbforce-ra – aki fájdalmas arccal kecmergett ki a csalánból, amelybe beleesett és elcsörtetett. Átment a hídon és fel a dombon.

Milyen nagyszerűen fest, gondolta Eunice, miközben nézte a klubház felé igyekvő Ramsdent. Akárcsak Carruthers Mordyke, miután ellökte magától Ermytrude Vanstone-t a *Csillogó, szürke szemekben*. Eunice teljesen Ramsden rabja lett. Úgy érezte, ilyen férfi mellett akar élni. Milyen jól megtanítaná golfozni! Felfordult a gyomra, ha korábbi oktatóira gondolt, akik cukormázba mártották a kritikájukat. Épp csak megjegyezték, hogy mások hasznosnak tartják, ha nem mozgatják ütés közben a fejüket, és bár Eunice technikája remek, esetleg megpróbálhatná. Mikor azt mondták, nézzen a labdára, úgy hangzott, mintha a lány tenne szívességet a labdának. Ó egy nagy, erős, nyers vadállatot akart, aki rászól, hogy ne mozgassa az átkozott fejét. Egy marcona vikinget, aki, ha Eunice nem tartja a szemét a labdán, behúz egyet. Ramsden Waters pedig ilyen volt. Lehet, hogy nem úgy néz ki, mint egy viking, de végtére is a lélek számít, és ma délután Eunice megtanulta, hogy Ramsden Waters lelkében kellő mértékben keveredik Néró, egy vadmacska és egy gőzhajó másodtisztje.

Aznap este Ramsden Waters a dolgozószobájában ült. Sötét érzelmek marcangolták. Odavolt már a harci kedv. Keserűen ostromozta magát, amiért elrontott minden esélyt, hogy megkaphassa az egyetlen lányt, akit valaha is szeretett. Hogy is bocsáthatná meg azt a nyers brutalitást? Hogy is bocsáthatná meg Ramsden viselkedését, ami még egy teherhajó

kazánházában is megbotránkozást keltene? A fiú keservében megpróbálta olvasásba fojtani bánatát.

De a legnagyobb író legválogatottabb gondolatai sem tudták volna lekötni. Próbálta Vardontól az *Ütésről*, de a betűk összefolytak a szeme előtt. Taylorhoz fordult inkább, és elővette a *Rövid ütésről* című alapművet. Ám a mester tiszta stílusa mesterkéltnek és modorosnak tűnt. Nem talált vigasztalást sem Braid *A forgásról*­jában, de a Duncan-féle *A melléütésről* sem segített. Épp fel akarta adni, és bár még csak kilenc óra volt, lefeküdni készült, amikor megszólalt a telefon.

– Halló.

– Ön az, Mr. Waters? Itt Eunice Bray! – Ramsden majdnem elejtette a kagylót. – Most jutott eszembe. Mintha beszéltünk volna valamiről tegnap este. Nem kérte meg a kezemet? Ilyesmi rémlik.

Ramsden hármat nyelt egymásután.

– De – felelte erőtlenül.

– Ugye még nem rendeztük a kérdést?

– He?

– Mondom, nyitva hagytuk a kérdést.

– Hukk!

– Nagyon neheze­re esne átjönni, hogy megbeszéljük? – kérdezte Eunice lány hangon.

Ramsden megtántorodott.

– Magunkban leszünk – tette hozzá a lány. – A kis Wilbeforce lefeküdt, mert fáj a feje.

Ramsdennek beletelt egy kis időbe, míg előkerítette a nyelvét valahonnan a torkából.

– Máris ott vagyok! – felelte rekedten.

A Gowf eljövele

Prológus

Miután beküldtük a névjegyünket és vártunk néhány órát a márványozott várószobában, megszólalt egy csengő. A főudvarmester elhúzott egy drága függönyt, és betessékelt minket a szerkesztőhöz, aki az íróasztalánál dolgozott. Négykézláb közelítettük meg a nagy embert, fejünket tisztelettudóan a perzsaszőnyeghez ütügetve.

– Na? – kérdezte, mikor nagy sokára letette drágakövekkel ékített tollát.

– Épp csak benéztünk – feleltük alázatosan –, hogy megkérdezzük, küldhetünk-e önnek történelmi írást.

– A közönséget nem érdeklik a történelmi írások – felelte homlokráncolva.

– Csakhogy a közönség még nem olvasta a miénket! – bizonygattuk.

A szerkesztő cigarettát dugott egy szipkába, amely valami koronás fő ajándéka volt, és aranykatulyából kivett gyufával gyújtotta meg – utóbbit az Egyesült Vívezeték-szerelők Ligájának milliomos elnökétől kapta.

– Az újságomnak életteli, százszázalékosan dinamikus anyagokra van szüksége – mondta a szerkesztő. – Érdekesítő történet kell, és legyen benne erőteljes, felkavaró szerelmi szál.

– Szóról szóra a mi írásunk – feleltük.

– Viszont most, ebben a pillanatban egy golftörténetre van szükségünk.

– Különös véletlen folytán a miénk is egy golf történet.

– Ha! Így állunk? – kérdezte a szerkesztő, és egy pillanatra érdeklődés csillant finom metszésű vonásain. – Akkor megmutathatják.

Arcon rúgott minket, és mi visszavonultunk.

A történet

Merolchazzar, Oom királya a kastély előtt elterülő, az uralkodói kertekre néző széles teraszon állt. Az alacsony korlátnak dőlve arcát a kezére támasztotta, és nemes szemöldökét összeráncolta. Szép idő volt, a lágy szellő virágok édes illatát hozta felé a kertből. Ám a királynak körülbelül annyi öröme volt benne, mintha trágya lenne.

Tudniillik Merolchazzar király szerelmes volt, de nem haladt a leánykérés. Ez bárkit felbosszantana.

Akkoriban a főúri szerelmi ügyeket levélben intézték. Ha egy uralkodó hírt kapott valami szomszédos hercegnőről, ajándékokkal megpakolt futárokat menesztett az udvarába, és meghallgatást kért. A hercegnő kijelölt egy időpontot, sor került a hivatalos találkozásra, amely után rendszerint már ment minden, mint a karikacsapás. Ám Merolchazzar udvarlása sajnálatos módon megakadt a Külső-szigetek hercegnőjénél. Nagyon tetszettek neki az ajándékok, és érdeklődött, honnan tudta a király, hogy pont ezekre vágyott. A találkozó időpontját illetően viszont közölte, hogy majd később megmondja. Azóta a király semmi hírt nem kapott a hercegnő felől, ezért borús hangulat uralkodott a fővárosban. Oom arisztokratáinak törzshelyén, az Udvaronc Klubban öt az egyhez lehetett fogadni *pazazában* Merolchazzar király ellen, de senki nem állta a fogadást. A kocsmákban viszont, ahol nem voltak annyira konzervatívak az oddsok, akár százat is lehetett kapni a nyolchoz.

„Igazság vala abban”, írta fel a krónikás egy fél téglára és néhány járdakőre, amelyek a mai napig fennmaradtak „hogyan kezdett olybá tűnni, szeretett királyunknak, az napnak fiának és holdnak unokaöccsének a citrom savanyú gyümölcsét nyújták.”

A különös versike szinte lefordíthatatlan, de azért érthető, mire gondolt.

Ahogy ott állt a király komoran, és a kertet nézte, egy alacsony, szakállas emberre lett figyelmes. Bozontos szemöldöke volt, az arca ráncos, mint egy dió. Nem messze állt a rózsabokroktól övezett kavicsúton. A király egy ideig csöndben figyelte ezt az embert, aztán magához hívatta a nagyvezírét, aki a terasz másik végében állt az udvaroncok és hivatalnokok között. A szakállas ember nyilván nem vette észre, hogy királyi szemek vizslatják. Egy kerek követ helyezett a

kavicsútra, melléállt, és furcsán felé suhintgatott a kapájával. Ez a fura viselkedés felkeltette a király figyelmét. Ránézésre bolondságnak tűnt, de mégis, Merolchazzar fura módon úgy érezte, hogy valami mélyebb, sőt, szent jelentősége van az ismeretlen cselekvésének.

– Ki ez? – kérdezte a nagyvezírt.

– Felsőged egyik kertésze – felelte a vezír.

– Nem emlékszem, hogy láttam volna már. Miféle?

A vezír jószívű ember volt, ezért habozott kicsit.

– Nem szép dolog ilyet mondani valakire, felség – válaszolt végül –, de egy skót. Őfelsége egyik legyőzhetetlen admirálisa Skócia partjainál portyázott egy S'nandrews nevű hely közelében, és magával hozta ezt az embert.

– Mégis, mit művel? – kérdezte a király, miközben a szakállas alak a válla fölé lendítette a kapát, és közben kicsit berogyasztotta a bal térdét.

– Ez valamifajta barbár vallási szertartás, felség. Az admirális szerint ahol kikötött, a tengerparti dűnék tele voltak emberekkel, akik ugyanígy viselkedtek. Botok voltak a kezükben, és kis kerek tárgyakat ütögettek velük. Időnként pedig...

– Foooor! – kiáltott egy mély hang odalent.

– Időnként pedig – folytatta a vezír – ezt a furcsa, bánatos kiáltást hallatták, amelyet felsőged is hallhatott. Valamiféle kántálás.

A vezír elhallgatott. A kapa lecsapott a kőre, az pedig méltóságteljes ívben felemelkedett, átsüvített a levegőn, és alig egy lépésnyire esett le a király előtt.

– Hé! – kiáltott a vezír.

A férfi felnézett.

– Ezt nem szabad! Majdnem eltaláltad ő királyi felségét!

– Mmfff! – felelte a szakállas ember egykedvűen, és újabb kő fölött kezdte titokzatosan lengetni a kapáját.

A király elgyötört arcára kíváncsi, csaknem izgatott kifejezés ült ki.

– Miféle istenséget szolgál ezekkel a rítusokkal?

– Felsőged admirálisa úgy tájékoztatott, hogy az istenség neve Gowf.

– Gowf? Gowf? – Merolchazzar király gyorsan végigpörgette fejében az oomi istenségek lajstromát. Hatvanheten voltak, de Gowf nem tartozott közéjük. – Furcsa vallás – mormolta. – Nagyon furcsa vallás. De Belusra mondom, rendkívül szimpatikus. Szerintem ráférne Oomra egy ilyen vallás. Van benne valami. Vonzó, ha érted, mire gondolok. Szerintem pont

ilyesmit írt elő nekem az udvari orvos. Beszélek a fickóval, hogy többet tudjak meg ezekről a szent ceremóniákról.

A király, nyomában a nagyvezírral, lement a kertbe. A vezírt elfogta az aggodalom. Azon gondolkodott, mit szól majd a nagyhatalmú Egyház Párt, ha a király új vallást vesz fel. Nyilván elégedetlenséget fog okozni a papság körében, és akkoriban még egy uralkodó számára is veszélyes volt ujjat húzni a papsággal. Márpedig ha volt Merolchazzarnak hibája, az, hogy sosem bánt kellő tapintattal ezzel a befolyásos szervezettel. Épp a napokban vonta félre a vezírt Hec főpapja, hogy panaszkodjon a hús minősége miatt, amit a király az utóbbi időben áldozat céljára használt. A világi ügyekben lehet akármilyen gyermekes a király, mondta a főpap, de ha azt hiszi, hogy nem tudja megkülönböztetni a friss háztáji húst az importált mirelittől, ideje megfosztani őfelségét ettől a tévképzettől. A vezír bele se mert gondolni, mi történhet, ha ezt a kis kellemetlenséget Merolchazzar király azzal tetézi, hogy a Gowf követőjévé válik.

A király a szakállas külföldi mellé állt, és alaposan szemügyre vette. A második kő szépen a teraszra repült. Merolchazzar izgatottan felkiáltott. A szeme csillogott, és szaporán lélegzett.

– Nem tűnik nehéznek – jegyezte meg.

– Hóóó! – mondta a szakállas férfi.

– Szerintem nekem is menne! – folytatta a király lelkesen. – A hegy nyolc zöld istenére mondom, menne! A Belus oltára előtt éjjel-nappal égő tűzre mondom, *biztosan* menne! Hecre, most rögtön megpróbálom! Ide azt a kapát!

– Túrót – felelte a szakállas.

A királynak úgy tűnt, hogy a fickó gúnyolódik vele, és felkapta a vizet. Elvette a kapát, a válla fölé emelte, és terpeszállásban keményen megvetette a lábát. Pontosan ebben a pózban örökítette meg őt az udvari szobrász is, amikor az uralkodó életnagyságú szobrán dolgozott („A mi sportos Királyunk”). A szobor a város főterén állt. Ám ez sem hozta lázba az idegent. Élesen felnevetett.

– Szerencsítlen pára – kiáltotta –, mifél beájjás ez?

A király megsértődött. Eddig mindenki csodájára járt a hősiek póznak.

– Mindig így állok, ha oroszlánt ölk! – mondta. –”Ha oroszlánt ölsz” – tette hozzá Nimród ismert és elismert értekezését idézve –, „a lendítés csúcán a testsúlyt helyezd mindkét lábadra.”

– Nu de mostan nem oroszlánt ölsz. Gowfozol.

Hirtelen alázatosság szállta meg a királyt. Úgy érezte – mint az elkövetkező években oly sokan hasonló helyzetben –, hogy ő egy gyermek. Mi több, vízfejű gyermek, háromszor akkora lábbal, mint kéne, a kezei pedig túlnyomórészt hüvelykujjakkból állnak.

– Ó, te nemes ősök ügyes kezű sarja! – szólt a király szerényen. – Mutasd meg az igaz utat!

– Kulcsó'd össze a kezed az ütőn, állj kicsinyég terpeszbe, ne kapkodj, ne mozgassad az fejed, és tárcsád a szemeket a lasztin.

– Mimet a min? – kérdezte a király.

– Úgy vélem, felség – bátorkodott a vezír –, hogy tiszteletteljesen azt javasolja, tartsd a szemed a labdán.

– Ó, á! – helyeselt a király.

Kezdetét vette Oom történetének első golfleckéje.

Eközben odafent, a teraszon, az udvaroncok és hivatalnokok körében sutyorogva megindult a találgatás. Hivatalosan a király balszerencsés szerelmi kalandja hétpecsétetes titok volt. De tudják, hogy van ez. Kitudódnak a dolgok. A nagyvezír elmondja a főkamárásnak, a főkamárás bizalmasan megsúgja a királyi öleb örökletes gondozójának; az örökletes gondozó továbbadja a király magas rangú fő ruhatárnokának abban a tudatban, hogy egyik sem adja tovább. Mire észbe kapnak, már az apródok és az utolsó inasok is erről susmognak a konyhán, a bulvár újságírók pedig kőbe vésik a Kastély Kurír legfrissebb számában.

– A lényeg – mondta a király magas rangú főruhatárnoka –, hogy fel kell vidítanunk.

A többiek helyeslően morogtak. Abban az időben, mikor olyan könnyen kivégeztek valakit, senki sem vett félvállról egy rosszkedvű uralkodót.

– De hogyan? – kérdezte a főkamárás.

– Tudom! – mondta a királyi öleb örökletes gondnoka. – Küldjük oda a trubadúrokat!

– Hékás! Miért pont minket? – kérdezte a főtrubadúr.

– Ne butáskodj! – felelte a főkamárás. – Ugyanúgy a te érdeked is, mint mindannyiunké. Épp tegnap este kérdezte őfelsége, miért nem hall mostanában soha zenét. Megkért, derítsem ki, mit gondoltok, azért fizet-e titeket, hogy egyetek és aludjatok. Mert ha azt gondoljátok, majd tesz róla.

– Ó, az más! – válaszolt a fő trubadúr idegesen.

Összeszedte a többieket, leóvatoskodtak a kertbe, megálltak kevéssel Merolchazzar mögött, épp, amikor a kitartó király huszonöt hiábavaló próbálkozás után ismét célba vette a követ.

Az akkori dalszövegírók még nem érték el a tökélynek azt a fokát, ami a mai daljátékok szerzőit jellemzi. Még gyermekcipőben járt ez a művészeti ág. Ez minden, amire a trubadúroknak tellett, ráadásul épp akkor, amikor őfelsége fájdalmas körültekintéssel felemelte a kapát, elérte a hátralendítés holtpontját, és visszafelé indult:

*„ Ó zengjen húr, éljen Nagyúr!
Dalunk dicsőítsen, nagy vagy mint egy isten!
Hős medve! Hős medve! Hős medve!”*

Még tizenhat versszaka volt, melyek az uralkodó hősiességét voltak hivatottak dicsőíteni a harcászat és a sportok terén, de úgy rendeltetett, hogy ne hangozzanak el ezen a napon. Merolchazzar király akkorát ugrott, mint egy farba döfött bika. Felemelte a fejét, és huszonhatodszor sem találta el a labdát. Sarkon perdült a trubadúrok felé, akik rendíthetetlenül folytatták dicshimnuszukat:

*„ Ó, dicsősége mindig él!
Mily nagy ereje vagyon!
Harcban, bajban sosem fél,
Népe szereti nagyon!”*

– Tünés! – mennydörgött a király.

– Felség? – rebegte a főtrubadúr.

– Csináljatok úgy, mint a tojás, és buggyanjatok meg! – (Újfent lehetetlennek tartom a krónikás által használt kifejezés visszaadását mai szavakkal, meg kell elégednem a szó szerinti idézésével.) – Őseim csontjára, ez kemény! A szent kecske szakállára, ez meredek! Belus és Hec nevében, ti vonyító nyomoroncok, mi az ördögért csináltok ilyet, amikor valaki lendít? Már majdnem sikerült eltalálnom, amikor ti agyamentek...

A trubadúrok elpárologtak. A szakállas férfi atyaián megveregette a füstölgő uralkodó vállát.

– Apuskám! – mondta. – Lehet, hogy míg nem vagyol gowfozó, de atyám! A beszíded má' kupálódik!

Merolchazzar király dühe semmivé foszlott. Szerényen mosolygott szakállas tanára első elismerő szavaira. Példás nyugalommal állt oda huszonhetedszer, hogy megpróbálja elütni a követ.

Estére az egész városban híre ment, hogy a király egy új vallás bolondja lett, és az ortodoxok a fejüket csóválták.

Manapság, a bonyolult civilizáció milliányi csodája között élve, megtanultunk alkalmazkodni a feltételekhez. Magától értetődőnek tekintünk sok olyan jelenséget, amelyek korábbi, kevésbé fejlett időkben izgalmat, sőt, riadalmat keltek volna. Szó nélkül elfogadjuk a telefont, az autót, a drótnélküli távirót, és cseppet sem ráz meg a golfláz kezdeti stádiumában leledző embertársaink látványa sem. Ám ez közel sem volt igaz Oom kastélyának udvaroncaira és hivatalnokaira. Másról sem beszéltek, mint a király megszállottságáról.

Merolchazzar mindennap hajnalhasadástól sötétedésig kint volt a Phályán, ahogy az új istenség szabadtéri templomát nevezték. A szakállas skótot beköltöztették egy fényűző házba a Phályá mellett, ahol a nap bármely órájában otthon lehetett találni, amint egy új szent fa kifaragásán munkálkodott. Ez az eszköz nélkülözhetetlennek tűnt az új vallásban. Szolgálati elismeréseként a király magas életjáradékot ítelt meg a skótnak, rengeteg labhdaszedő nevű szolgát és a Királyi Progresszió Figyelője címet, melyet röviden profinak neveztek el az emberek.

Mivel Oom konzervatív ország volt, az új vallás nem talált sok követőre. A nagyvezírt kivéve, aki följobbvalója hű szolgájaként rögtön elkezdett gowfozni, az udvaroncok egyike sem élt a lehetőséggel. A vezír viszont akkora elánnal vetette bele magát az új vallásba, hogy kiérdemelte A Huszonnégy Hendikep Magasságos Őrzője, Kivéve Szeles Napokon, Amikor Felmehet Harmincig is címet, melyet a hétköznapi szóhasználatban többnyire Pancsernek rövidítettek.

Mondanunk se kell, hogy ezek az új címek és rangok elhintették az elégedetlenkedés magvát az országban. Elszaporodtak a komor pillantások és a rosszalló sugdolózás. Felrúgták a ranglétrát, és az udvaroncoknak ez csöppet sem tetszett. Bántó ez az olyan embernek, aki évek óta bebetonozottnak érezte a pozícióját. Egy olyan embernek, aki példának okáért A Királyi Vadászcsizmák Második Helyettes Pucolójaként tudja, hogy helye pontosan a királyi vadászgyíkok gondozója alatt és a

trubadúrkórus második tenorja fölött van. Mint mondtuk, az ilyen embert bántja, ha hirtelen vissza kell csúsznia egy lépéssel a ranglistán A Király Örökletes Baffy Ütő Hordozójának kedvéért.

Ám a legnagyobb ellenállást a papság részéről lehetett várni. Oom hatvanhét istenségének papjai fel is lázadtak. Hec fehér szakállú főpapja, akit tiszteletreméltó posztjánál fogva a többség hallgatólagosan a főnöknek tekintett, tüzes hangvételű beszédet tartott a Papi Szakszervezetek Szövetségének rendkívüli ülésén, melyben kifejtette, ő igazán toleráns és megértő volt eddig, de vannak pillanatok, amikor meg kell húzni a határt, és véleménye szerint most jött el ez a pillanat. A főpap szavait fogadó éljenzés és taps jelezte, mennyire eltalálta a közhangulatot.

Senki sem hallgatta olyan figyelmesen a főpap szavait, mint a király féltestvére, Ascobaruch. Gonosz, csalódott ember volt ez az Ascobaruch, alattomos, hamiskás mosollyal. Egész életében ambíció fűtötte, de egészen mostanáig attól tartott, elégedetlenül száll majd a sírba. Mindig is szeretett volna Oom királya lenni, és végre úgy tűnt, rámosolygott a szerencse. Járatos volt annyira az udvari intrikákban, hogy tudja, a papok a legfontosabbak. Minden sikeres forradalom tőlük indul. A papok közül is a nagytiszteletű Hec főpapja rendelkezett a legnagyobb befolyással.

Így hát a gyűlés után Ascobaruch megkörnyékezte a prelátust. Az összejövetel lezárásaként bizalmatlansági szavazást rendeztek Merolchazzar király ellen, és a főpap felfrissítette magát egy kis tejjel és mézzel a sekrestyében – a gyűlést ugyanis Hec templomában rendezték.

– Micsoda beszéd! – kezdte Ascobaruch a maga kellemetlen, fortélyos módján. Senki sem értett nála jobban a hízelgéshez.

– A főpap nagyon elégedett volt.

– Ugyan... – ellenkezett szerényen.

– De igen! – erősködött Ascobaruch. – Fantasztikus szónoklat! Nem is tudom, honnan szedi ezeket a szavakat. Nekem akkor se menne, ha fizetnének érte. A minap az Oomi Egyetem Öregdiákok Vacsoráján kellett köszöntenem a vendégeket, és teljesen lefagytam. De ön csak kiáll, és úgy özönlenek szájából a szavak, mint méhek a kaptárból. Fel nem foghatom. Hihetetlen.

– Ó, ez csak egy kis ügyesség.

– Isteni adomány, ha engem kérdez!

– Talán igaza van – adta meg magát a főpap.

Miközben a tej és méz utolsó cseppjeit is elfogyasztotta, csodálkozott, hogy nem vette észre eddig, milyen remek fickó ez az Ascobaruch.

– Na persze – folytatta Ascobaruch –, a téma is lebilincselő volt. Úgy értem, inspiráló, meg minden. Hecre mondom, még én is... annak ellenére, hogy meg se közelítem az ön tehetségét... de egy ilyen témából még én is kihoztam volna valamit. Mármint hogy valaki fogja magát, és egy senki által nem ismert istent kezd tisztelni... Én mondom, vérlázító. Nálam jobban senki sem tiszteli Merolchazzart, de ez azért mégis! Úgy értem, nem helyes senki által nem ismert isteneket tisztelni. Én békés ember vagyok, és alapelvem, hogy nem avatkozom a politikába, de ha most azt mondaná nekem, mint egyik józan ember a másiknak, ha azt mondaná, hogy „Ascobaruch, szerintem határozottan itt az ideje lépéseket tenni”, őszintén azt felelném: „Jó öreg főpapom, teljes mértékben egyetérték önnel.” Az se lepne meg, ha azt mondaná, az egyetlen kiút ebből az ingoványból, ha Merolchazzart megöljük, és tiszta lappal újra kezdjük.

A főpap elgondolkodva simogatta a szakállát.

– Meg kell mondanom, nem jutottam ilyen messzire a gondolataim során.

– Ez persze csak egy felvetés – felelte Ascobaruch. – Azt mond rá, amit akar. Nem sértődöm meg. Ha tud jobb gyógyírt a bajunkra, ám alkalmazza. De mint értelmes ember – és a magam részéről mindig is az ország egyik legértelmesebb emberének tartottam –, be kell látnia, hogy ez is egy megoldás. Merolchazzar természetesen nagyszerű király volt. Ezt senki se vitatja. Tagadhatatlanul nagyszerű hadvezér és az oroszánvadászat mestere. De hát csak harcból és oroszánvadászatból áll az élet? Nincs egy mélyebb oldala? Nem lenne jobb az országnak valami derék, ortodox fickó, aki egész életében Hecet tisztelte, és biztos, hogy megvédi a régi vallásokat? Nem gondolja, hogy egy ilyen ember nagyobb valószínűséggel hozna az országnak általános jólétet? Tucatnyi ilyen ember van, akik csak a felkérésre várnak. Tegyük fel, tényleg csak a példa kedvéért, hogy ön megkörményékezze engem. Azt felelném: „Bár tudom, méltatlan vagyok ilyen megtiszteltetésre, a következőt mondom: ha engem ültetnek a trónra, az utolsó *pazáját* is felteheti rá, hogy egyvalami nem szenvedhet csorbát, mégpedig Hec tisztelete!” Én már csak ezt gondolom.

A főpap mérlegelte a dolgot.

– Ó, magasságos, kinek vala rendhagyó, ám megnyerő arcberendezése – mondta –, a te okfejtésed kedvesnek találtatik előttem. Lehetséges volna?

– Lehetséges! – felelte Ascobaruch gonosz kacajjal. – Lehetséges! Lepjen meg éjszakai őrjárat közben, és kérdezzen csak meg. Állítson meg az országúton a válaszáért. Azt fogom javasolni – tudnia kell, hogy nem utasítom, csupán a segítségére próbálok lenni –, szóval azt javasolnám, hogy fogja azt a hosszú, éles kését, amit áldozatbemutatáshoz használ, és sétáljon ki a Phályára. Biztosan ott találja a királyt. Aztán mikor az uralkodó a válla fölé lendíti azt a szent botot...

– Ó, végtelen bölcsességű jómagad! – kiáltott a főpap boldogan. – Igazat szólal a te szád teljességével.

– Megegyeztünk? – kérdezte Ascobaruch.

– Megegyeztünk! – felelte a főpap.

– Akkor erről ennyit – szögezte le Ascobaruch. – Mivel nem szeretnék semmibe belekeveredni, rövid külföldi utat teszek, amíg a... nevezzük így, előkészületeket elrendezi. A Közép-tavak kellemesek ebben az évszakban. Elképzelhető, hogy mire visszajövök, minden formaságot lebonyolít?

– Hecre mondom, számíthatsz rám! – válaszolta a főpap, miközben kézbe vette a fegyverét.

A főpap tartotta a szavát. Másnap kora reggel kiment a Phályára, ahol a király épp lyukba talált a második greenen. Merolchazzar jó kedvében volt.

– Üdvözlégy, ó tiszteletreméltó! – kiáltotta az uralkodó barátságosan. – Ha csak egy perccel előbb jössz, láthattad volna lyukba gurulni a labdámat! Az ám! Begurult, mint egy fogfájós víziló! A legédesebb kis fél-mashie-niblick pöccintéssel, amit csak láttak S'nandrews szent földjén kívül, akinek – széttárta a karját – áldassék a neve! Bogey alatt eggyel teljesítettem a szakaszt. Ja, annak dacára, hogy elnyestem a kezdő ütésemet és bekeveredék amott az aljnövényzetbe.

A főpap nem volt olyan kedvező helyzetben, hogy akárcsak egyetlen szót is értett volna abból, amit a király mondott. Ám annyit azért elégedetten levont belőle, hogy Merolchazarr boldog és cseppet sem gyanakszik. Kezével láthatatlanul még szorosabban markolta a kését, és elkísérte az uralkodót a következő oltárhoz. Merolchazzar lehajolt, és kis, gömbölyű, fehér tárgyat helyezett egy kis homokkupacra. A főpapot,

bármilyen szigorú elveket vallott is, mindig is érdekelték a rítusok, ezért kíváncsi lett.

– Miért csinálja ezt felséged?

– Tee-re tettem a labdát, hogy messzebb repüljön. Ha nem tenném, akkor alighanem csak előregurulna a földön, mint egy bogár ahelyett, hogy az égen szárnyalna, mint a madár. Figyelembe véve pedig, hogy mennyire magas a fű személyünk előtt, niblicket kellene használnom a második ütéshez.

A főpap próbálta megérteni a hallottakat.

– Ez egy szertartás, hogy kedvében járj az Istennek, és jó szerencséd legyen?

– Így is mondhatjuk.

A főpap megrázta a fejét.

– Lehet, hogy régimódi vagyok – mondta –, de azt gondolnám, többre megyek, ha feláldozom valamelyik szép, kövér *labhdaszedőt* az istenség oltárán.

– Bevallom – válaszolt a király –, gyakran gondolom, nagy megkönnyebbülést jelentene feláldozni egy két *labhdaszedőt*, de a Profi valamiért ellenzi – azzal a király elütötte a labdát, amely jó messze repült a pályán. – Mitchell fiára, Abe-re! – kiáltotta a koronás fő, kezével árnyékot tartva a szeme fölött. – Micsoda ütés!

Mily bölcsen is van írva a próféta, Vadun könyvében! „A bal kéz alkalmazand erőt, a jobb irányít. Ne szoríts ím ezért túl közel a jobb kézzel!” Tegnap egyfolytában visszarántottam az ütőt.

A főpap a homlokát ráncolta.

– Hec könyvében írva vagyon, felség: „Ne kövess idegen isteneket”.

– Fogd eme botot, ó, tiszteletreméltó! – mondta a király, aki ügyet sem vetett a megjegyzésre. – Próbáld meg magad. Igaz, megöregedtél az évek alatt, de sok oly erős ember van, aki egy egész lyuk előnyt ad az unokáinak.

A főpap rémülten összegörnyedt. A király a homlokát ráncolta.

– Ez királyi óhajunk! – mondta ridegen.

A főpapnak muszáj volt engedelmeskednie. Ha kettesben vannak, talán feltesz mindent a kése gyors suhintására, de eddigre egy pár *labhdaszedő* tűnt fel, és a rájuk jellemző felsőbbrendű közönnyel szemlélték az eseményeket. A főpap fogta a botot, és úgy rendezte végtagjait, ahogy a király utasította.

– Most lassan lendíts hátra – mondta Merolchazzar –, és tartsd a szemed a labdán.

Ascobaruch egy hónappal később tért haza útjáról. Semmiféle üzenetet nem kapott a főpaptól, melyben a forradalom diadaláról értesítette volna, de ennek számtalan oka lehetett. Így hát a király féltestvére teljes nyugalomban hajtattott a palotába. Örült, hogy hazatért, elvégre a vakáció sem az igazi, ha otthon elrendezetlen ügyek várnak az emberre.

Útközben a kocsija nagy, nyílt terület mellett haladt el a város szélén. Hirtelen megborzongott, és tovatűnt a jókedve. Durván hátba bökte a kocsist:

– Mi az ott? – kérdezte lélegzet-visszafojtva.

A pázsiton mindenfelé furá ruházatú embereket látott. Ide-oda sétáltak kettesével, és titokzatos pálcákat tartottak a kezükben. Páran idegesen keresgéltek a bokrok között, mások pedig kis, piros zászlók felé igyekeztek. Ascobaruchnak baljós előérzete támadt.

A kocsis, úgy tűnt, csodálkozik a kérdésem.

– Amaz a városi phálya – mondta.

– A micsoda?

– Amaz a városi phálya.

– Mondd csak, barátom, miért beszélsz így?

– Miként?

– Így. Ahogy beszélsz.

– Menj má'! – felelte a kocsis. – Ófelsége Merolchazzar király – az istenek csökkentsék hendikepjét? – kiadá a törvényt, hogy minden alantasa csinája ezt. Tán me' a Profi, áldassék neve, ezt a nyelvet beszéli. Mmmf.

Ascobaruch szédelegve dőlt hátra. A kocsi hamarosan rátért a királyi phályát övező útra. Az utat itt fal szegélyezte, Hirtelen a fal mögül harsány nevetés hangzott fel.

– Állj meg! – kiáltott Ascobaruch a kocsisnak.

Felismerte a nevetést. Merolchazzar nevetett így.

Ascobaruch a falhoz osont, és óvatosan kidugta fölötte a fejét. A látványtól, ami fogadta, arca megnyúlt, és kifutott belőle a vér.

A király és a nagyvezír párost játszott Hec főpapja és a Profi ellen. A nagyvezír épp most gurította a labdáját a főpap labdájának útjába.

Ascobaruch a kocsihoz tántorgott.

– Vigyél vissza! – motyogta kábán. – Elfelejtettem valamit.

Így hát a golf meghonosodott Oomban, és soha nem látott virágzásnak indult az ország. Mindenki boldog volt. Megszűnt a munkanélküliség. Eltűnt a bűnözés. A krónikás rendre úgy utal erre az időre, mint az Aranykorra. Mégis volt egy ember, akinek nem lehetett teljes a boldogsága. Amíg a phályán volt, jól érezte magát, de az éjszakai hosszúak és üresek voltak. Merolchazzar király álmatlanul feküdt ágyában, és azon kesergett, hogy nincs, aki szeresse.

Persze az alattvalói a maguk módján szerették. Új szobrot állítottak neki a főtéren. A szobor akkor ábrázolta, amikor épp kiszabadítja a labdáját egy pocsolóyából. A trubadúrok egy egész dalciklust komponáltak arról, milyen jól bánik uruk a mashie-vel. A hendikepje tizenkettőre csökkent. Csakhogy ez nem minden! Egy golfozónak szerető feleségre van szüksége, akinek a hosszú estéken elmesélheti, hogy ment aznap a játék. Épp ez az, ami hiányzott Merolchazzar életéből. Egyetlen sor sem érkezett a Külső-szigetek hercegnőjétől, és mivel a király nem volt hajlandó a lovat számárral helyettesíteni, magányos maradt.

Ám egy kora nyári reggel, amikor Merolchazzar még az igazak álmát aludta nyugtalan éjszakája után, arra ébredt, hogy a főkamrás izgatottan rázogatója a vállát.

– Mi van már? – kérdezte a király.

– Ejha, felség! Csodás hírek! A Külső-szigetek hercegnője odakint vár – úgy értem, odaki'.

A király felpattant a heverőjéről.

– Végre, küldönc a hercegnőtől!

– Dehogy, uram! Maga a hercegnő –, akarom mondani... – a főkamrás öregember volt, nehezebbre esett alkalmazkodni az új nyelvhez. – Ű maga, a he'cegnű! Higgye el, vagyis én mondom kendnek – folytatta a derék ember vidáman, mert sokat aggódott uráért –, a legcsudásabb tünemény a földön. Mondja, hogy én mondtam!

– Szép?

– Felség, a hölgy a szó legnemesebb értelmében egy cukorfalat.

Merolchazzar király izgatottan kereste a ruháját.

– Mondd neki, hogy várjon! – kiáltotta. – Menj, szórakoztasd! Tégy fel neki találós kérdéseket! Mesélj neki vicceket! Ne hagyd elmenni! Mondd,

hogy rögtön lent leszek! Zoroasterre, hol az ördögben van uralkodói kötött alsónk?

A Külső-szigetek hercegnője valóban szemet gyönyörködtető látvány volt, amint ott állt a teraszon a nyári reggeli napsütésben és a király kertjeit szemlélte. Finom orrocskájával érezte a virágillatot. Kék szeme végigpásztázott a rózsabokrokon, a szellő felborzolta szőke fürtjeit. Hirtelen hangot hallott a háta mögül. Megfordulva azt látta, hogy egy istenszerű férfi szökdecssel felé a teraszon, a zokniját húzva. A király látványától a hercegnő szíve dalra fakadt, mint a madarak a kertben.

– Remélem, nem váratlak meg! – mondta Merolchazzar mentegetőzve.

Rajta is furcsa vidámság lett úrrá. Való igaz, hogy a leányzó, ahogy a főkamrás mondta, a legcsudásabb tünemény a földön. Szépsége, mint víz a sivatagban, mint tűz a hideg éjszakában, mint a gyémántok, rubinok, gyöngyök, zafírok és ametisztek.

– Dehogy! – nyugtatta meg a hercegnő. – Egyáltalán nem unatkoztam. Mily szépségesek a kertjeid, királyom!

– Lehet, hogy a kertjeim szépek – felelte a király izgatottan –, de félig sem olyan szépek, mint a te szemed. Rólad álmodám éjjel és nappal, de világgá kürtölöm, hogy az álmaim nyomába se érnek a valóságnak! Gyarló képzelgéseim köszönőviszonyban sincsenek az igazsággal. Sápadjon el a nap, rejtse el orcáját a hold! Hajtsanak fejet a virágok, és a hegyek gazellája ismerje el, hogy egy nyomoronc. Hercegnő, rabszolgád vagyok!

Azzal Merolchazzar király az uralkodókra jellemző könnyed méltósággal fogta és megcsókolta a hercegnő kezét.

Meglepetten hátrahőkölt.

– Hecre! – kiáltott. – Mit tevé a kezeddél? Hisz kemény és kérges a tenyered. Tán valami rosszindulatú varázsló átkozá meg?

A hercegnő elpirult.

– Ha ezt megmagyarázom – mondta –, egyben azt is megérted, miért nem üzentem neked oly sokáig. Annyira elfoglalt voltam, nem volt egy szabad percem se. Az igazság az, hogy ezeket a furcsa sebeket egy új vallás okozta, amit mostanában vettem fel. Bárcsak téged is áttéríthetnék! Ez egy csodás történet, uram. Úgy két holddal korábban portyázó kalózok az udvaromba hoztak egy északi, bárdolatlan néphez tartozó férfiút. Ez az

ember megtanított minket...

Merolchazzar király hangosan felkiáltott. –Tomra, Morris fiára! Lehetséges volna? Mennyi a hendikeped?

A hercegnő elkerekedett szemekkel bámult rá.

– Ez valódi csoda! Magad is a nagy Gowf tisztelője vagy?

– Igen! – kiáltotta a király. – Az vagyok! Figyelj!

Fentről, a trubadúrok lakosztályából énekszó hallatszott. A trubadúrok új dicsérő éneket gyakoroltak (szöveg: nagyvezír, zene: főpap), amit a gowfimádók következő teliholdkor rendezendő bankettjén kellett előadniuk. Tisztán érthető volt a szöveg:

*„ Ó, dicsérjük nagy hittel
Legdicsőbb királyunk!
Fel nem éjtük ésszel
Hogyha ütni látunk!
Ütőd siker tartsa!
Lendíts, mint az álom!
Mindig találj egyből a lyukba!
Akkor is ha, a bogey három!”*

A hang elhalt. Minden csöndes volt.

– Ha nem rontok el egy félméteres gurítást, négyből teljesítettem volna tegnap a hosszú tizenötödik szakaszt – mondta a király.

– Én pedig múlt héten megnyertem a külső-szigeteki női bajnokságot! – felelte a hercegnő.

Hosszasan néztek egymás szemébe. Aztán kéz a kézben besétáltak a palotába.

Epilógus

- Na? – kérdeztük izgatottan.
- Tetszik – mondta a szerkesztő.
- Még szép – mormoltuk.

A szerkesztő megnyomott egy csengőt, egy bíborszínű pontot a falikárpiton. Megjelent a főudvarmester.

- Adjon ennek az embernek egy zacskó aranyat – és dobja ki.

Magyarázat és szótár

Az angolszász irodalom egyik kiváló humoristája ebben a novellacsokrában a golfozó emberek időnként furcsa világát mutatja be. A golf sport a világon elterjedt sportok között az egyik legnehezebb és ugyanakkor az egyik legtisztességesebb és legbecsületesebb viselkedést kívánó tevékenység. Az ehhez szükséges magatartást a sportoló közösségében – a klubjában – is megkövetelik. Éppen ezért a golf nemcsak sport, hanem egy életforma is. Szabálykönyve törvénykönyv értékű. Nemzetközi nyelve az angol, és ezért eszközeinek és magának a játéknak nagyon sok szakszava a magyar nyelvben nem található, illetve – több kísérlet ellenére – nem honosodott meg. A novellák a 20. század elején íródtak, és a golf születésének angolszász helyszínén és társadalmában játszódnak. A „golfos életforma” – talán ma már kissé furcsa és a mai olvasó részére szokatlan – erényeit s ugyanakkor a botlásait is érzékeltetik fanyar angol humorral. A novellákban előforduló angol golfkifejezések közül mindenekelőtt azokat fordítottuk le magyar nyelvre, amelyeknek van már magyar megfelelője. Amelyeknek nincs szava a jelenkor hazai golfozóinak szótárában, azokat eredeti angol nyelven jelenítettük meg, de, gondolva azokra, akik nem úzik ezt a sportot, külön szótárban – lehetőleg a legrövidebben – adjuk meg jelentésüket. Mivel több (közel száz éve még használatos) szó és fogalom részben a technikai fejlődés eredményeképpen már ismeretlen, ezért azokat is meg kellett magyarázni, gondolva a jelenkor golfozó olvasóira.

A játék A golf nagy kiterjedésű természetes környezetben, természetes és mesterséges akadályokkal tarkított füves területen, ütővel és labdával végzett sporttevékenység. Az egyetlen olyan sport, amelyben mindig álló labdát ütnek meg. Lényege, hogy az elütőhelyről indított labdát minél kevesebb ütéssel juttassuk el a szakasz végén lévő lyukba úgy, hogy azt csak az ütővel lehet érinteni. A játék az első szakasz elejéről indul és a tizennyolcadik szakasz lyukba gurításával fejeződik be.

A pálya Mintegy 60 ha-os, fákkal, patakokkal, tavakkal tarkított, dimbes-dombos terület. A **pálya** teljes hossza 5500-6300 m között

változhat, 18 **szakaszra** bontva. A szakaszok hossza 150-520 m között változik. A szakaszok szélessége 30-40 m. A **szakasz** részei: minden szakasz elején az **elütőhely** (teeing ground vagy röviden **tee**), a szakasz végén a **lyukat** (hole) körülvevő igen finomra nyírt gyeppel, a **green**, ahol már csak gurítani szabad. A kettő között található a játéktér, a **fairway**. Az első kilenc szakaszt kimenőnek (out), a második kilencet pedig bejövőnek vagy visszatérőnek (in) is nevezik.

Az **ütők** A golfütők feje a nyél végén rögzített fejű, ezért a különböző hosszúságú és típusú (emelés, nyesés) ütéshez különböző dőlésszögű ütőre van szükség. Ezeket dőlésszögük szerint számmal látják el 1-től 10-ig. A hosszú nyelű és nagy fejű faütők feje régen fából volt és a hosszú kezdő vagy terepítésre szolgáltak. Ma már a fej fémötvözetekből vagy titániumból készül. A vasütők feje fém, és legtöbbször a cél megközelítését szolgálják.

A **labda** Eleinte fából készült, később tollal töltött bőrlabdával játszottak. A 19. század közepén megjelentek az úgynevezett *guttilabdák*, amely nagyrészt a guttaperchafa besűrített és formába öntött nedvéből állt. A 20. század elején pedig *haskellabdákat* kezdtek használni, amelyek gumiból készültek.

baffy Réztalppal ellátott faütő régi neve, mai megfelelője a 7-es fa.

bogey A golfban *parnak* hívják azt az ütőszámot, amivel egy jó játékos a teljes pályát teljesíteni tudja. Bogeynek pedig a párnál eggyel több ütést nevezik.

brassy Réztalppal ellátott faütő régi neve, mai megfelelője a 3-as fa.

bunker Homokkal borított akadály a pályán (csapda).

cleek A lyuk körüli finom pázsiton a labda lyukba gurításához használatos ütő, a putter egyik elődje. Az ütőfelület sokszor különleges keményfa betéttel is el volt látva.

divot Az ütés során a földből kihalászott gyepdarab helye.

dogleg Jobbra vagy balra kanyarodó (kutyalábhoz hasonló) szakasz a pályán.

driver Az 1-es faütő, kezdő ütésnél használják, a leghosszabbat lehet vele ütni.

fore Kötelező kiáltás, „vigyázz!”-t jelent, ha a labda repülése közben váratlan veszélyhelyzet állna elő.

hendikep Előny – olyan rendszer, mely figyelembe veszi a játékos átlagos tudásszintjét, és lehetővé teszi különböző tudású játékosok egymás elleni játékát. A játéktudás kifejezésére megállapított szám, az, amennyivel a játékos átlagosan többel játssza meg a pálya 72-es parját.

hendikep verseny Olyan „előnyjáték”, amelyben a teljes ütésszámból levonják a játékos éppen aktuális tudásszintjének megfelelő hendikepet. A győztes mindig az, aki a verseny idején a tudásszintjének megfelelő legjobb játékát teljesíti.

homokkupac A történet idején (1920 körül) az első elütés előtt még vizes homokkupacra tették (*teelték*) fel a labdát, ma már műanyagból vagy fából készül a tee.

labdaszedő Az a személy, aki kíséri a játékost, viszi az ütőit, segít neki az ütők kiválasztásában, ezenkívül a gyakorlópályán összeszedi a játékos által kiütött labdákat. Lényeges még, hogy egyedüli, aki tanácsot adhat a játékhoz. A mai játékosok visszatértek az eredeti angol **caddie** (*ke-di*) szó használatához, mivel a gyakorlópályán szétszórt labdákat már nem ezek a segítők szedik össze, ezt a műveletet gépesítették.

mashie Közepes dőlésszögű vasütő régies elnevezése, a mai 5-ös és 6-os vasnak felelt meg.

mashie niblick Erős dőlésszögű vasütő régies elnevezése, a mai 7-es, 8-as vas.

match play Szakaszok szerinti játék, ellenfelek egymás elleni játéka. A versenyben a megnyert, illetve elveszített szakaszok száma dönt. Döntetlen esetén felezik a szakaszt.

medal play Ütések szerinti játék, a játékos minden ütését feljegyzi a 18 szakaszon keresztül, az összeadott végeredmény (összütésszám) számít. Ma már **stroke play**-nek nevezik. A legkevesebb ütésszámú nyer.

niblick Nagyon erős dőlésszögű vasütő régies elnevezése, mai megfelelője a 9-es vas vagy wedge ütő. Van *piching wedge* (közelítő ütő) és *sand wedge* (homok ütő).

Open Nyílt Bajnokság = a nemzeti bajnokságok azon fajtája, ahol más nemzetek játékosai is szerepelhetnek.

par A szakaszokra megállapított ütésszám, melyet egy jó játékos normális körülmények között képes megjátszani. (A golfpályák legtöbbje par 72-es minősítésű.)

push shot Az az ütés, amikor a labda egyenes vonalban repülve jobbra eltér a céltől.

scratch játékos Hendikep nélküli játékos, aki többnyire képes a pályákat plusz ütés nélkül, par ütésszámmal teljesíteni.

slice Nyesés, olyan ütés, amikor repülés közben erősen balról jobbra kanyarodik a labda. Kezdők gyakori hibája.

spoon Erősebb dőlésszögű, fafejű ütő régies elnevezése (mai megfelelője lehet az 5-ös fa).

tee Fa vagy műanyag, T alakú tárgy, kehelyszerű fejjel, melyre az első elütéskor a labdát helyezik.

teebox A teedoboz az elütőhely mellett található homokkal teli doboz.

Jelenleg arra a célra szolgál, hogy a játékos kijavíthassa a lyukakat, amiket elütés közben esetleg okoz. Régebben azt a homokot és a hozzá való vizet tartalmazta, amiből az első elütés előtt a labda alá szükséges homokkupacot készítették.

topped shot A fejbechapott ütés gyakori hiba a kezdőknél, amikor az ütő a labdát valamivel annak középvonala felett éri el. Ilyenkor a labda egyenesen, hosszan, de laposan repül vagy csak gurul.

JEGYZETEK

[1] A szakkifejezések magyarázatát lásd a könyv végén.

[2] Szabó Lőrinc fordítása.

[3] A legjobbak romlása a legrosszabb (lat.).

[4] Jóhiszeműség (lat.).

TARTALOM

[FORE!](#)

[Cuthbert visszavág](#)

[Az asszony ingatag](#)

[Vegyes hármas](#)

[Megtört szívek](#)

[George Mackintosh gyógyulása](#)

[A golf próba](#)

[A hosszú pálya](#)

[Achilles sarka](#)

[Kemény sport](#)

[A Gowf eljövedele](#)

[Prológus](#)

[A történet](#)

[Epilógus](#)

[Magyarázat és szótár](#)

[JEGYZETEK](#)